VĚSTNÍK

číslo 4

ASOCIACE MUZEÍ A GALERIÍ ČESKÉ REPUBLIKY

ročník 10

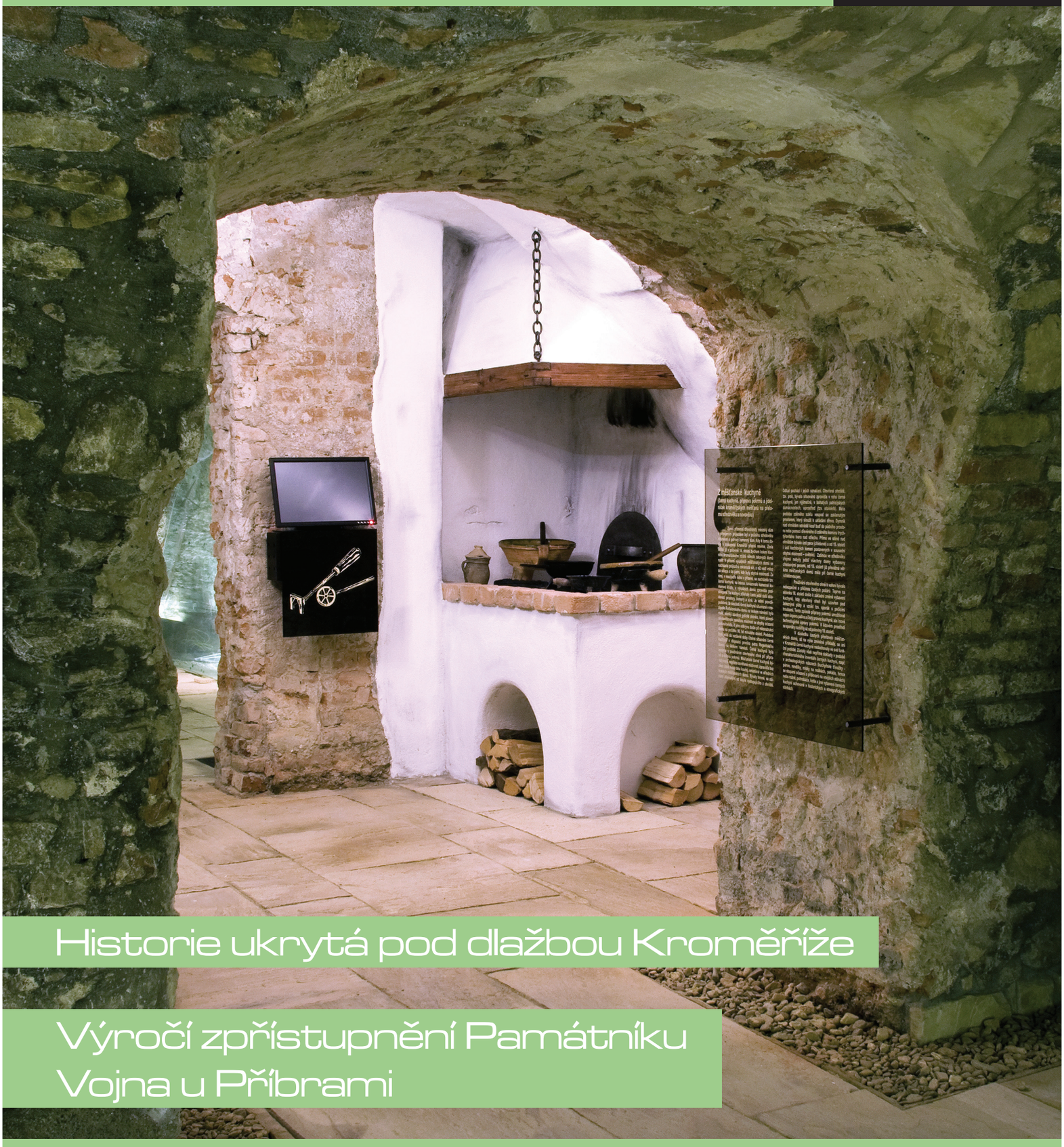

Historie ukrytá pod dlažbou Kroměříže

Výročí zpřístupnění Památníku Vojna u Příbrami

www.cz-museums.cz

Křesťanské náboženství v muzeologickém kontextu

19. setkání bavorských, českých, hornorakouských a saských muzejníků

Ve dnech **30. září – 2. října 2010** se v Salzhofu (Solný dvůr), v rakouském **Freistadtu** bude konat již 19. setkání bavorských, českých, hornorakouských a saských muzejníků.

Objekty křesťanského umění zhodnocují sbírky mnoha muzeí. Prezentace a zprostředkování témat v kontextu s křesťanstvím a zbožností a s tím spojené a leckdy nevyslovené diskuse staví muzea před mimořádné požadavky, jak lidem prezentovat současně vztah ke křesťanství a vědění o něm.

Proto se nyní stále naléhavěji objevují základní antropologické otázky po smyslu a orientaci. Které formy prezentace aspektů křesťanské víry jsou v tomto kontextu vhodné tak, aby vyhověly vědeckým nárokům a zároveň respektovaly náboženské cítění?

Jak je to s napětím mezi světským a duchovním světem? Jaké koncepty zprostředkování a zpřístupnění takto komplexního a citlivého tématu se nabízejí? Jakými cestami jdou v této souvislosti kláštery? To je několik z mnoha otázek, kterými se chceme při 19. setkání zabývat.

Přihlášky zašlete na adresu pořadatele nejpozději do **8. září 2010**, ubytování si účastníci zajistí samostatně přes „Tourismusverband Mühlviertler Kernland". Pan Karl Hackl a jeho tým jsou Vám k dispozici s veškerými informacemi. Kontakt: Tourismusverband Mühlviertler Kernland, Freistadt, Karl Hackl, tel. 0043 (0)7942 75700, e-mail: kernland.hackl@oberoesterreich.at, http://www.freistadt-tourismus.at

Podrobnější informace: Verbund Oberösterreichischer Museen, Welser Strasse 20, A-4060 Leonding, tel. 0043 (0)732 682616, e-mail: Office@ooemuseumsverbund.at, http://www.ooemuseumsverbund.at.

NOVÝ TERMÍN

FSDays Prague Fire & Security Days 2010

2. ročník prestižní mezinárodní přehlídky nejnovějších trendů v oboru protipožární a zabezpečovací techniky, systémů a služeb

21.-23. září 2010

Veletržní palác, Praha 7
(budova Národní galerie v Praze)

Jedinečná obchodní a společenská prezentace předních výrobců a distributorů jednotlivých světových značek a realizačních firem, určená pro:

> **bezpečnostní manažery** – bankovní domy, obchodní a business centra, chem. a energetický průmysl, výroba, IT technologie, nemocnice a zdravotnická zařízení,...
> **zástupce bezpečnostních složek státu** (MO ČR, MV ČR, NBÚ, HZS,...)
> **bezpečnostní ředitele ze státní správy a samosprávy, krizových úřadů** – zástupci měst a obcí,...
> **objekty s vysokým rizikem napadení** – výstavní síně, galerie, muzea, hrady, zámky, památkové objekty, historické budovy, zastupitelské úřady,...
> **facility management**
> **odbornou veřejnost z oboru „Fire & Security"**
> **stavebnictví** – projektanti, investoři, developeři, architekti objektů a budov, urbanistických celků a městských částí, stavební společnosti, bytová družstva a sdružení nájemníků

ODBORNÉ KONFERENCE: 22. 9. – Dálkový dohled k ochraně osob a majetku, **23. 9.** – Facility management – Podrobný program a on-line registrace na **www.fsdays.cz**

www.fsdays.cz

mascotte s.r.o. | Holečkova 103/31 | 150 95 Praha 5 | Tel.: +420 257 327 589 | e-mail: info@mascotte.cz

Organizátor: mascotte | Hlavní partner: SECURITAS | Oficiální partner: Allianz | Spolupráce: architectureweek2010 | Mediální partner: MF

úvodník

Malé zamyšlení nad výročními zprávami muzeí a galerií

Když jsem otevírala velkou obálku s razítkem Alšova jihočeská galerie, (která mně mimochodem posílá pozvánky a informace na všechny své akce, za to děkuji), domnívala jsem se, že v galerii mají nějakou novou výstavu a k té posílají katalog. Jaké bylo mé překvapení, když jsem uviděla dokonale vyvedený sešit katalogového typu. Byla to Výroční zpráva za rok 2009. Dostávám od mnohých kolegů výroční zprávy, zajímá mě jejich obsah, ale i grafická úprava, a proto jsem se rozhodla pro malé zamyšlení, které se ve mně skládalo již dávno. Jsou muzea, která dodrží jen legislativní povinnost, a to, že vyvěsí výroční zprávu na svoje webové stránky. Ano, povinnost splní. Lze namítnout, že výroční zpráva v papírové knižní podobě je nadbytečnost, vyhazování finančních prostředků, protože nezáživné, spíše statistické čtení o hospodaření, přírůstcích, kontrolách, návštěvnosti, málokdo čte. A skutečně se může stát, že v napjatých rozpočtech peníze na výroční zprávy nejsou.

Nestojí však za zamyšlení, hledat a za každou cenu si peníze na výroční zprávu plánovat nebo sehnat spoluvydavatele apod.? Také jsem se setkala s názorem, že jde o zbytečnost, že stačí kroužková vazba, to když jsme rozdělovali opět muzea Karlovarského kraje, tak moji noví kolegové – ředitelé muzea v Sokolově a v Karlových Varech – měli výhrady k vydávání výroční zprávy vůbec.

Výroční zpráva je ale i vizitkou instituce, informací nejen pro aktuální současnost, ale především slouží k vyhledávání informací a číselných údajů někdy i po mnoha letech. Výroční zpráva je často dárkem, který není nabubřelý, který vypovídá o velké muzejní práci za příslušný rok. A určitě se mnohému z nás stalo, že při sepisování hodnocení muzejní práce za uplynulý rok jsme se až divili, co všechno jsme za rok stihli. Proč se tedy s takovým výčtem dobře odvedené práce nepochlubit veřejnosti, která má mnohdy zkreslenou představu o naší muzejní práci. Prostě výroční zpráva dle mého názoru patří k dobrému jménu instituce a její kvalitní propagaci. Je to přirozená a milá prezentace nejen vlastního muzea, ale jak já stále proklamuji, i celého našeho muzejního oboru. Dokonce existuje soutěž o nejhezčí výroční zprávu, kterou dnes vyhrávají bohaté firmy. Jsem přesvědčená, že takové provedení výročních zpráv jako má Alšova jihočeská galerie by rozhodně obstálo v konkurenci firem, které je tvoří s naprosto odlišným rozpočtem.

Přemýšlela jsem o tom, proč právě tato zpráva na mne tak zapůsobila. Na první pohled zaujme jasná, graficky a typograficky jednotná úprava včetně působivé reprodukce Portrétu neznámé ženy Cornelis van der Voorta z roku 1619. Využívání fotografií a práce s grafickým detailem je skutečně výjimečně kreativní, a především nepřebíjí, ale harmonicky doplňuje přehledně řazený a redakčně kvalitně připravený text. Bylo mně velmi milé zdůraznění ocenění v soutěži Gloria musaealis 2008 za III. místo v kategorii „Muzejní výstava roku" pro zdejší obnovenou expozici gotického umění. Grafička Anna Doubravová z českobudějovické Agentury eF v součinnosti s autorským redakčním týmem zpracovávajícím výroční zprávu galerie logickou vazbou svázala obrazový doprovod s prezentovanou kapitolou zprávy. Nebála se užít detailu, celku i polocelku, a co mne po zkušenostech za mnoho let překvapilo násobně, bylo graficky přehledné zpracování statistických údajů (návštěvnost na webu, na akcích ve všech objektech galerie, stavu fondu, akvizic, údajů ekonomických včetně vývoje nákladů), ale především to byl způsob zveřejnění povinných úředních formulářů MÚZO (bilance, výkaz zisku a ztrát), které prezentuje jako aktivní ilustrační a obsahový prvek.

Použitý obraz na titulní stránce připomenul i významný vícejazyčný ediční počin galerie, publikaci Flámské a holandské malířství od 16. do raného 18. století. A za připomenutí stojí i kvalita tisku a knihařského zpracování.

A není to jen jihočeská galerie, krásné výroční zprávy mají i jiná muzea a galerie. Až budeme nyní tvořit rozpočty, neměli bychom právě na prezentaci v této podobě zapomínat, jde skutečně o naši mimořádnou vizitku, trvalé připomenutí naší práce, které je třeba věnovat patřičnou pozornost.

Eva Dittertová

obsah

Zprávy, aktuality, informace	*str. 4*
Sekce, komise, kolegia	*str. 10*
Z konferencí, seminářů	*str. 12*
Muzeologie a muzejnictví	*str. 15*
Personálie	*str. 18*
Festival muzejních nocí	*str. 20*
Nové expozice	*str. 21*
Koho to napadlo	*str. 25*
Příběh muzejního předmětu	*str. 26*
Publikace	*str. 29*
Pozvánky na výstavy	*str. 30*

Kalendárium kulturních událostí naleznete uprostřed Věstníku AMG na str. I – XI

Výročí zpřístupnění Památníku Vojna

Ve čtvrtek 24. června 2010 si odborná i laická veřejnost připomněla 5. výročí zpřístupnění Památníku Vojna Lešetice, který je pobočkou Hornického muzea Příbram zřizovaného Středočeským krajem. K tomuto jubileu příbramské muzeum připravilo slavnostní prezentaci sochařského díla s názvem „Vzestup" od akademického sochaře Jiřího Sozanského symbolizující oběti politických procesů a touhu po svobodě, dále vernisáž výstavy kreseb z prostředí komunistického žaláře od akademického sochaře a bývalého politického vězně Otmara Olivy a tematickou expozici scénáristky České televize Ostrava Šárky Horákové – Meixnerové, pojednávající o akci StB s krycím názvem „K" namířené před 60 lety proti církvi s cílem likvidovat kláštery a internovat řeholníky.

Účastníci slavnostního setkání v Památníku Vojna měli možnost seznámit se rovněž s historií tohoto bývalého vězeňského zařízení, které bylo na základě usnesení vlády ČR č. 609 ze dne 16. června 1999 upraveno jako památník připomínající utrpení občanů v době komunistické zvůle.

Vězeňský areál Vojna leží asi 5 km jihozápadně od Příbrami v místě známém výskytem železné, stříbrné a uranové rudy. V letech 1947–1949 zde byl nejprve německými válečnými zajatci vybudován pracovní tábor. Pojmenování dostal podle nedalekého vrchu Vojna (666 m n. m.). Založení lágru bezprostředně souviselo s počátky těžby strategické uranové rudy. Na přelomu 40. a 50. let 20. století byli němečtí zajatci dle uzavřených mezinárodních smluv odsunuti do Německa. Nastal problém, jak zaplnit uvolněná pracovní místa. Po komunistickém převratu v únoru 1948 se rozhodlo tehdejší vedení státu využít pro tyto účely tzv. chovanců tábora nucených prací, kteří tu proti své vůli pobývali v letech 1949–1951. Postupně zde vznikl největší tábor nucených prací v oblasti těžby uranu v Československu, ve kterém bylo přes 700 internovaných osob. V roce 1951 došlo k reorganizaci tábora na vězeňské zařízení označované v tehdejší terminologii Nápravně pracovní tábor Vojna. Na Vojnu byli umisťováni lidé z řad stoupenců demokracie odsouzení po únoru 1948 nejednou ve vykonstruovaných procesech na 10 a více let, dokonce i na doživotí. Spolu s nimi zde absolvovali výkon trestu také vězni kriminální, retribuční a odsouzení za tzv. černý obchod. Kapacita vězeňského zařízení činila více než 1500 potrestaných. Tito lidé se podíleli na práci ve zdejších uranových dolech a dále na výstavbě nové části města Příbrami. V roce 1961 byl tábor zrušen a zbylí vězni převedeni do nedalekého vězeňského zařízení Bytíz či jinam nebo se na ně vztahovala amnestie. V letech 1961–2000 využívala areál Vojny armáda. V dlouhé řadě jmen politických vězňů žalářovaných na Vojně upoutají pozornost ta, která patří lidem, co se v předchozím historickém vývoji výrazným způsobem zasloužili o náš stát. Poúnorové Československo se jim však „odměnilo" nuceným pracovním nasazením při těžbě uranu za ostnatými dráty. Nechyběli mezi nimi hrdinové protifašistického odboje, významní vědci, umělci, duchovní, politici, sportovci a další.

Autor sousoší Jiří Sozanský před svým dílem umístěným v Památníku Vojna

Po pádu komunistické diktatury v naší zemi v listopadu 1989 sílily snahy vytvořit muzeum, které by dokumentovalo a prezentovalo onu neslavnou část historie 20. století. Klíčovou úlohu v této iniciativě sehrála především Konfederace politických vězňů ČR. Reálných rysů sledovaného záměru bylo docíleno v roce 1999 vzpomínaným usnesením vlády ČR. Projekt vybudování Památníku Vojna podle architektonické studie a ideového návrhu Ing. arch. Karla Cvrčka zpracoval Ing. Karel Petráň. Financován byl Ministerstvem kultury ČR, Středočeským krajem, bývalým Okresním úřadem

Příbram, Konfederací politických vězňů ČR, městy Příbram a Neratovice. Přispěli rovněž někteří bývalí političtí vězni. Ve výběrovém řízení na generálního dodavatele stavby zvítězila příbramská firma Kompakt, spol. s r.o. Realizace částečné rekonstrukce bývalého tábora Vojna byla spojena s vybudováním tematických muzejních expozic. Autorem scénáře byl historik, účastník druhého a třetího odboje PhDr. Jiří Majer, CSc., výtvarné řešení zajistil Ateliér Miroslava Žálka. Památník se stal pobočkou Hornického muzea Příbram a na jeho vzniku se podílelo také Muzeum III. odboje Příbram, zvláště tehdejší předseda příbramské pobočky KPV František Zahrádka. Z 16 historicky nejdůležitějších staveb, které se zde dochovaly, si mohou návštěvníci nyní prohlédnout například budovu velitelství tábora, korekci, tzv. bunkr, kulturní dům, ubytovací objekt G, někdejší vězeňskou ošetřovnu a další, situované mezi bývalými uranovými šachtami Vojna č. I a II. V lednu 2001 byl areál prohlášen kulturní památkou a 18. května 2005 při příležitosti Mezinárodního dne muzeí slavnostně zpřístupněn veřejnosti. Od 28. března 2006 je součástí Památníku Vojna též Galerie Orbis Pictus: Europa představující stálou expozici moderního výtvarného umění z mnoha států Evropy. V roce 2007 díky příkladné spolupráci se Správou uranových ložisek státního podniku DIAMO se podařilo otevřít expozici o historii uranového hornictví, ojedinělou na našem území i v evropském kontextu. V letošním roce byl tento výstavnický záměr doplněn o zprovoznění někdejších havířských řetízkových šaten a o vzpomínané výstavy.

Účastníky slavnostního setkání na Vojně dne 24. června 2010 přivítal a o pětileté historii památníku pohovořil ředitel muzea PaedDr. Josef Velfl, význam tohoto zařízení v síti středočeských muzeí připomněl radní Středočeského kraje pro oblast kultury a památkové péče MVDr. Václav Beneš, vzájemnou spolupráci na vědecké a badatelské úrovni vyzdvihl ředitel Úřadu dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV Policie ČR plk. JUDr. Pavel Bret a přínos projektu budoucím generacím nastínil zástupce ústředí Konfederace politických vězňů ČR Ing. František Šedivý. Součástí programu byla rovněž projekce dokumentárních filmů natáčených v Památníku Vojna Českou televizí Ostrava a diskuze s jejich tvůrci. V 16 hodin se uskutečnila polní mše při příležitosti Dne památky obětí komunistického režimu.

Památník Vojna láká každoročně tisíce zvídavých návštěvníků z tuzemska i ze zahraničí. Jeho provozovatel, Hornické muzeum Příbram, získalo za tento muzejní počin několik prestižních ohodnocení, například cenu Permon roku, Zlatou medaili Českého báňského úřadu či medaili ÚDV SKPV Policie ČR.

Josef Velfl

Evropské muzeum roku (EMYA) 2010

Výroční zasedání Evropského muzejního fora (EMF), jím pořádaný muzeologický seminář a vyhodnocení 33. soutěže o Cenu Evropského muzea roku (EMYA) se letos konaly ve dnech 19.–22. května v Tampere ve Finsku v péči města Tampere, muzeí tamperského kraje, finského ministerstva zahraničních věcí, ministerstva výchovy a kultury a Finské asociace muzeí.

Úvodní zasedání, muzeologický seminář (na téma „Jak dnes vypadá dobré muzeum"), vyhlášení nominovaných muzeí a udílení cen se konalo v Muzejním centru Vapriikki, zatímco prezentace soutěžících muzeí se odbývala v prostorách Cinema centra Plevna. Místa konání byla ostatně muzeologickou školou sama o sobě, neboť v obou případech šlo o nové – a zajímavé – využití někdejší industriální architektury. Inspirativní finský přístup k opuštěným továrním zařízením bylo možné studovat i při podvečerních odborných exkurzích do Muzea práce Werstas, Mediálního muzea Rupriikki a muzea Serlachiových v Mänttä. Program byl dále obohacen návštěvou Tamperského mineralogického muzea, Galerie Sary Hildén, památkově chráněné dělnické kolonie Amurri a planetária.

O cenu EMYA 2008 se ucházelo 41 muzeí z 15 států (po skvělém úspěchu pořádající Bursy v roce 2009 patrně motivováno 5 tureckých muzeí, tradičně dále silně zastoupeno Německo (5), Portugalsko (6), Velká Británie (4), Rusko a Španělsko po 3 muzeích, po dvou muzeích z Chorvatska, Irska, Nizozemí, Rakouska, Řecka, Švýcarska, po jednom pak Belgie, Francie, Polsko), jež byla nově založena nebo komplexně reorganizována v posledních dvou letech. Skladba soutěžících muzeí byla velmi rozmanitá, nicméně potvrdil se trend pozorovaný v minulých letech: zastoupení přírodovědných a technologicky zaměřených muzeí a muzeí budujících na virtuálních prezentacích. Pro prezentace (15 minutové interview řízené členem jury, doprovázené 10 snímky daného muzea a demonstrací charakteristického sbírkového předmětu) byla muzea rozčleněna do skupin: 1. Sociální, kulturní historie, hospodářství; 2. Historie a etnologie; 3. Archeologie a umění; 4. Přírodní vědy; 5. Věda, industrie, technologie.

Jury, jež ve dvojicích všechna přihlášená muzea v létě a podzimu 2009 navštívila, konstatovala, že kvalita přihlášených muzeí byla vysoká a výběr, při velké rozmanitosti v působnosti i rozsahu jednotlivých institucí, byl opětovně obtížný. Vyrovnanost soutěžících se konečně projevila ve vysokém procentu nominovaných: jury po obšírné diskusi vybrala 31 muzeí, které navrhla k užšímu posouzení

(Muzeum alpinismu z Innsbrucku, Muzeum antikoncepce a potratů z Vídně, bruselské Přírodovědecké muzeum, zámek Trakostan a Typhlologické muzeum v Záhřebu (obojí Chorvatsko), Přírodovědecké muzeum z Toulouse (Francie), Historické muzeum války a míru z Dinkelsbühlu, Německé hodinářské muzeum z Glashütte, Muzeum Willyho Brandta z Lübecku, Oceáneum ve Stralsundu, Archeologický park Xanten (vše Německo), Krétský skanzen „Lychnostatis" v Hersonisu, Muzeum Bílé věže v Soluni (obojí Řecko), Památkové a návštěvnické centrum sv. Jiří v Carricku on Shannon, Technologickou galerii v Dublinu (Irsko), Židovské historické muzeum v Amsterdamu, muzeum TwentseWelle v Enschede (Nizozemí), Gliwické muzeum (Polsko), Městské archeologické muzeum José Monteira ve Fundao, Orientální muzeum v Lisabonu, Muzeum sv. Rocha v Lisabonu, Městské muzeum v Penafiel, Muzeum současného umění v Portu, Portimao Museum v Portimao, Algarve (vše Portugalsko), Jegorijevské historické a umělecké muzeum v Jegorjevu, Jelabužské státní historicko-architektonické a umělecké muzeum v Jelabuga, Památník F. M. Dostojevského v Sankt Peterburgu (vše Rusko), Národní muzeum podmořské archeologie ARQUA z Cartageny, Muzeum vody z Cornella de Llobregat, Kouzelnické muzeum v Santa Cristina d´Aro (vše Španělsko), Dětské muzeum v St. Gallen, Muzeum hraček Angely Prader v Davosu (Švýcarsko), Muzeum v Çorum, (sportovní) BJK muzeum v Istanbulu, (bankovní) Işbank muzeum v Istanbulu, Istanbulské muzeum hraček, Sinopské archeologické muzeum v Sinopu (vše Turecko), Muzeum Mid-Antrim v Ballymena, Leedské městské muzeum v Leedsu, Královskou instituci Velké Británie: technologie na postupu v Londýně, Rotundu – geologické muzeum Williama Smithe ve Scarborough. Z nich posléze vzešla následující volba:

Pro **Cenu Rady Evropy** navrhla jury dva uchazeče, z nichž Rada Evropy zvolila Portimao Museum v portugalském Algarve. Muzeum, vytvořené v někdejší konzervárně sardinek v ústí řeky Arade do Atlantického oceánu, zachytilo ve třech částech historii oblasti: vývoj lidského osídlení v daných geografických souvislostech od prehistorie po současnost, nároky moře na pracovní, sociální a kulturní podmínky od počátku industrializace až po ukončení zpracování ryb a nedávný příval turistů; konečně třetí část, instalovaná ve staré tovární cisterně, ukazuje život pod vodou – jak v řece, tak při oceánském pobřeží. Muzeum nabízí návštěvníkům též dokumentační centrum a historické archivy.

Michelettiho cenu pro nejslibnější technické nebo industriální muzeum obdrželo Muzeum vody v Cornella de Llobregat, které vzniklo nedávno na půdě vodárny, upravující vodu z řeky Llobregat pro Barcelonu. Trvalá expozice objasňuje vlastnosti vody, historii zásobování velkého města i funkci každého stroje. Má velmi dobrý edukační program, koncipovaný jako observatoř, v níž dotykové modely celého zařízení vysvětlují smysl hlavních komponent. Muzeum zaznamenalo úspěch i vlastní prezentací při zasedání, kdy ředitelka akcentovala celosvětovou vzácnost vody a nutnost péče a ochrany jejích zdrojů.

Cena Evropského muzea roku 2010 byla udělena Oceáneu Oceánografického muzea ve Stralsundu. Pět výstavních prostor je doplněno řadou akvárií, které ukazují rozmanitost života v Severním a Baltském moři a v polární oblasti Atlantického oceánu. Na přípravě spolupracoval Greenpeace. Zvlášť působivou částí je partie velryb, vynikající je také srozumitelná interpretace, zvláštní prostor pro děti („Dětské moře"). Edukativní části přecházejí plynule do reálu, vše na propracovaném vědeckém základu. Názor jury byl spontánně podpořen účastníky zasedání, když – aniž by ještě byl znám výběr – dali Oceáneu Cenu za nejlepší prezentaci.

Zvláštní uznání byla udělena pouze tři, a to muzeím, u nichž jury zaujala „svébytná koncepce, inovativní přístup k interpretaci a pozornost k potřebám návštěvníků". Mezi nominovanými institucemi tak bylo vyzdviženo Přírodovědecké muzeum v Bruselu, Technologická galerie v Dublinu a Židovské historické muzeum v Amsterdamu.

Letos ustanovená a poprvé udělená **cena Kennethe Hudsona** byla přiřčena Muzeu antikoncepce a potratů ve Vídni, a sice pro odvahu, s níž „přímočaře přibližuje kontroverzní námět kontroly lidské plodnosti". Zvlášť hodnoceno bylo i výchovné působení domovských stránek muzea.

Výročního zasedání EMF jsem se účastnila jako národní korespondent a reprezentant Českého výboru ICOM, jemuž děkuji za finanční podporu cesty.

Jana Součková

Nepomuk má novou galerii

V rodném městě plzeňského malíře Augustina Němejce (1861–1938), a dokonce v jeho rodném domě, vznikla galerie malířovy celoživotní tvorby. Město Nepomuk získalo na náročnou rekonstrukci zchátralého, více než 200 let starého domu, finanční prostředky z Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Objekt je velmi moderně a s citem k použitým materiálům a historické stavební substanci zrekonstruován. Byla zde nainstalována nejpočetnější sbírka malířových obrazů, kreseb, ale i předmětů, které buď pocházejí přímo z jeho osobních věcí, nebo zprostředkovaných dokumentů o životě a díle tohoto mezinárodně uznávaného malíře Plzeňska.

Otevření byla přítomna hejtmanka Plzeňského kraje MUDr. Milada Emmerová

Kromě galerie je k dispozici i vybavený ateliér a edukativní prostory. Bohužel zde ale není prostor pro krátkodobé výstavy, kdy se architekt této kvalitní rekonstrukce Jan Soukup musel držet původní dispozice domu.

Po prohlídce jsem přemýšlela, jak tento nádherně zrekonstruovaný dům oživit a jakým způsobem do něho vnést život. Tento objekt, město Nepomuk a nepomucká krajina s panoramatem Zelené Hory se přímo nabízí k akcím, které např. pořádá Národní galerie na Vysočině či v Lužických horách. Týdenní pobyty pro zájemce o malování, přednášky z dějin umění či jiná diskusní témata. Nabídnout takové pracovní dílny, které jsou poučením a zároveň aktivním odpočinkem a relaxací. Lze využít i propojení domu s letní scénou a budovou Městského muzea a galerie.

Takže: Galerie či muzea, chopte se této šance!

Eva Dittertová

Teplická Noc kostelů

Město Teplice se v letošním roce poprvé zapojilo do mezinárodního projektu Noc kostelů. Akce nalezla svůj vzor v zahraničí, kde se každoročně koná již po několik let. Noc kostelů má ekumenický charakter, kdy se projektu zúčastňují především křesťanské církve, aby otevřely své kostely co nejširší veřejnosti s nabídkou atraktivního programu v neobvyklém nočním čase. V Teplicích však nebyla hlavním organizátorem církev. Prvotní iniciativa vzešla ze strany společnosti Pro polis Teplice, o. p. s., zastoupená Jakubem Mráčkem, která oslovila několik subjektů ve městě s nabídkou spoluúčasti na projektu. Dne 28. května 2010 se tak do Noci kostelů v Teplicích zapojily celkem čtyři subjekty – Pro polis Teplice, o. p. s, Pro arte beuronensis, o. s., Regionální muzeum v Teplicích, p. o. a Římskokatolická farnost Teplice, které zpřístupnily veřejnosti čtyři objekty – kostel sv. Jana Křtitele, románskou kryptu, kostel sv. Bartoloměje a Beuronskou kapli.

Program začal v kostele sv. Jana Křtitele na Zámeckém náměstí v 18 hodin vyzváněním zvonů, které návštěvníky zvaly na koncerty pěveckých sborů ze ZUŠ z Duchcova a Teplic. Na pěvecká vystoupení navázal koncert chrámové hudby „Audite silete". Program v kostele však tímto neskončil. Pořadatelé nabídli nočním poutníkům prohlídku kostelní věže, která se přirozeně setkala s velkým zájmem. Úderem zvonů začali rovněž proudit návštěvníci do románské krypty, která se nachází v přímém sousedství kostela sv. Jana Křtitele. Krypta je pozůstatkem původní klášterní baziliky z poloviny 12. století. Je součástí areálu teplického zámku, v jehož prostorách od roku 1947 sídlí, dříve oblastní, nyní Regionální muzeum v Teplicích. Muzejníci připravili speciálně pro Noc kostelů site-specific instalaci, tedy prostorovou instalaci zhotovenou přímo pro dané místo. Prostorový objekt, vyrobený a instalovaný konzervátorem teplického muzea Ladislavem Faiglem, simuloval podobu původní románské klenby. Fragment vytesaný z průmyslových materiálů (ytong a polystyren), důmyslně kašírovaný, zcela předčil původní očekávání a nadmíru naplnil ambici muzejníků, co nejvíce přiblížit návštěvníkům podobu klenebních oblouků krypty z dob svého vzniku. Působivost instalace umocňovala reprodukovaná dobová hudba a zpěv od sv. Hildegardy z Bingenu i svit svíček a loučí na nádvoří před kryptou. Historii kláštera, baziliky a její krypty se návštěvníci dozvídali z komentovaných prohlídek vedených archeologem Michalem Soukupem, oděným v mnišské kutně, který je mimo jiné také autorem nové

románské expozice v teplickém muzeu. Pod renesančním balkónkem se prodávalo svařené víno z „klášterních sklepů", které znavené poutníky občerstvilo před další cestou po teplických kostelech.

Největší návštěvnosti se těšily především ty objekty, které jsou jinak pro veřejnost zcela uzavřeny. Takovým prostorem je i kostel sv. Bartoloměje, novorománská bazilika, kterou si tepličtí luteráni postavili mezi lety 1861–1864. Kostel, který je dnes v soukromém vlastnictví, stojí na jednom z nejvyšších pahorků ve městě a významně spoluutváří siluetu Teplic.

Posledním zúčastněným objektem byla Beuronská kaple bývalého kláštera milosrdných sester Karla Boromejského, zbudovaného roku 1865. V letech 1888–1889 tamní kapli vyzdobili mniši tzv. Beuronské umělecké školy. Nyní je kaple součástí komplexu teplického gymnázia. Program zde připravili členové občanského sdružení Pro arte beuronensis usilující o rekonstrukci a znovuoživení kaple. Návštěvníci si mohli poslechnout zpěvy Taize (meditativní rytmické zpěvy prokládané čtením z bible), hudební vystoupení skautek z teplického dívčího oddílu nebo se zapojit do autorského čtení básní inspirovaných nejen Teplicemi.

Zájem návštěvníků o prohlídky zpřístupněných objektů nepolevil po celou noc. Poslední razítka do poutnického pasu byla vydávána až do půlnočního zvonění. Návštěvnost všech objektů byla překvapivě vysoká, přesáhla cifru 1 200 návštěvníků. Tato skutečnost vede pořadatele akce k předsevzetí v příštím roce zapojit do projektu další kostely a kaple ve městě.

V závěru nezbývá než konstatovat, že to byl krásný večer, prostoupený vnitřní energií, která propojila všechny poutníky po kostelech a nesla je na vlnách společného souznění. Někdo se potkal s přáteli, někdo se podíval na místa, která jinak zůstávají běžným turistům uzavřena, jiný možná pocítil vnitřní pohnutí. A to také bylo posláním Noci kostelů 2010, jež se v letošním roce nesla v duchu motta „Po celý den a po celou NOC nikdy nebudu mlčet." Iz 62,36.

Jitka Bažantová

Organizační změna v OMG MK

K 30. červnu t. r. rezignoval RNDr. Jiří Žalman na funkci vedoucího oddělení muzeí a galerií odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií a k 1. červenci t. r. jmenoval ministr kultury na návrh ředitele OMG na uvolněnou pozici PhDr. Magdu Junkovou. Dr. Junková také zastupuje ředitele OMG v jeho nepřítomnosti.

Zároveň bylo od 1. července v OMG zřízeno místo referenta – metodika pro ochranu a správu sbírek muzejní povahy, na které přešel dr. Žalman (0,5 pracovního úvazku s pracovní dobou úterý a středa od 9,00 do 16,45 hod., čtvrtek od 9,00 do 15,00 hod.). Pracovní náplní metodika je zejména zajišťování agendy schvalování změn v zápisech v Centrální evidenci sbírek, povolování vývozů sbírkových předmětů do zahraničí, provádění kontrol dodržování zákona č. 122/2000 Sb. a zajišťování konzultací k otázkám ochrany a správy sbírek muzejní povahy.

Tomáš Wiesner

Patnáct ročníků Veletrhu muzeí ČR

Není snadné psát článek o třebíčských veletrzích muzeí. Hlavně proto, že již bylo mnohé napsáno. O vzniku a prvních pěti ročnících veletrhu byl publikován článek ve sborníku Asociace českých a moravskoslezských muzeí a galerií vydaném u příležitosti deseti let činnosti AMG. Další článek byl otištěn ve druhém čísle Věstníku AMG v roce 2005 (15 let AMG a 10 ročníků Veletrhu). Vzhledem k uvedenému a k tiskovému prostoru v tomto čísle Věstníku omezím příspěvek na popis posledních veletrhů a nástin ročníků budoucích. Pro úvod si dovolím ocitovat část textu z komentáře k filmu o 4. veletrhu muzeí ČR z roku 1999 našeho zesnulého kolegy Bohuslava Mikuláška:

„Když před několika lety Západomoravské muzeum v Třebíči (nyní Muzeum Vysočiny Třebíč) a Muzeum Těšínska připravovaly společně prvý muzejní veletrh, netušily, že akce zůstane jim – jako pořadatelům – a stane se tradicí. Myšlenka, jak už to bývá, visela ve vzduchu delší čas, požadavek byl formulován muzeology a znalci zahraničních poměrů, nahrávalo i prostředí 90. let s hledáním nových cest společnosti. Uchopit záměr a dovést jej k realizaci se podařilo však až muzeím v Třebíči a Těšíně. Svou tvář veletrhy muzeí nalézaly od roku 1996 při postupném naplňování představ organizátorů, v procesu příprav, shromažďování poznatků, získávání účastníků, hledání možností co nejširšího spektra a zároveň specifik muzejní činnosti. V praxi tak přispěli všichni angažovaní, ať se podíleli na zastoupení myšlenkovou výzbrojí, nebo konkrétními vystavovatelskými a doprovodnými aktivitami. Na půdě našich muzeí počáteční rezervovanost, někde možná i skepse, ustoupila již v době 3. veletrhu roku 1998. Uvolnil se tak prostor pro individuální kreativitu organizací na společné základně."

„Muzeum je jedinou institucí člověkem vytvořenou, která plní úlohu soustavné dokumentace měnícího se světa, a tím, že je pojítkem mezi minulostí, přítomností a budoucností, významně přispívá k duševní rekultivaci společnos-

ti", tak zní motto provázející veletrhy muzeí a nejinak tomu bylo u desátého ročníku uskutečněného ve dnech 24.–26. května 2005, jenž nabídl aktérům a návštěvníkům odborné konference, semináře a diskuze týkající se změn legislativy a grantových možností, muzejních metodických center a ochrany muzejních sbírek. Jako tradičně čekala účastníky exkurze do zajímavého místa v okolí, tentokrát se jednalo o Dalešický pivovar známý z filmu Postřižiny.

Jedenáctý veletrh se konal ve spolupráci s Moravským zemským muzeem – Dětským muzeem a s Technickým muzeem v Brně – oddělením tyflopedických informací – kultura nevidomých, v termínu 23.–25. května 2006. Byl výjimečný svým pojetím a zaměřením, neboť ústředním tématem byla práce s dětmi a zdravotně postiženou mládeží. Veletrh byl pojat jako pracovní setkání muzejníků spojené s prezentací institucí, které již úspěšně realizovaly tématicky zaměřené projekty. Na programu byly workshopy i teoretické vstupy, prostor dostaly rovněž firmy nabízející produkty zdravotně postiženým, nebo přímo jejich výrobky.

Podvanácté se sešli muzejníci v Třebíči ve dnech 23.–24. května 2007. Veletrh se uskutečnil v úzké spolupráci s tehdejším Ústavem historie a muzeologie Filozoficko-přírodovědné fakulty Slezské univerzity v Opavě. Akce byla opět po dvou letech věnována představení služeb pro muzea. Prezentovaly se firmy, jejichž produkce muzea a galerie využívají. Pracovní a doprovodné programy byly zaměřeny svými tématy na problematiku transportování sbírkových předmětů a audiovizuální prezentace v muzeích a galeriích.

Rok 2008 přinesl třinácté pokračování veletrhu muzeí, které proběhlo 20.–21. května 2008. Opět přispěl novými myšlenkami a náměty, tentokrát v oblasti lidové architektury, jíž byl věnován. Na tomto poli chtěl předznamenat další ročníky, v nichž se počítá s aktivnější účastí zahraničních partnerů při tvorbě projektu, který by mohl být koncepčně řešen v rámci programu Mezinárodního visegrádského fondu. Na veletrhu proběhlo i pracovní setkání regionálních odborných pracovišť pro péči o tradiční lidovou kulturu, Národního ústavu lidové kultury ve Strážnici a Ministerstva kultury České republiky – odboru regionální i národnostní kultury. Byl vydán sborník příspěvků „Muzea a lidová architektura".

Čtrnáctý veletrh muzeí České republiky v termínu 28.–29. května 2009 se konal na počest zesnulého muzejníka, filozofa, muzeologa a kunsthistorika Bohuslava Mikuláška, zástupce ředitele Muzea Vysočiny Třebíč. Motto nesoucí se celou akcí znělo „Ve světle mezinárodního srovnání se potvrzuje trvající vysoká popularita muzeí – expozic nabízejících in situ exponáty či historická prostředí". Za účasti teoretiků, scénáristů, architektů a tvůrců muzejních expozic vůbec, zástupců firem podporujících sféru svými výrobky a službami, a především široké obce muzejních pracovníků, bylo hlavním záměrem prodiskutovat a najít odpověď na otázky – jak nově pojednat návštěvní prostory v památkových objektech, jak sladit vztah expozice muzea a památkového objektu a dosáhnout hlubšího propojení vyššího účinku emotivního, estetického, poznávacího a praktického. Cílem seminářů bylo tedy zmapovat problematiku a najít optimální východiska pro současnost. Symbolické zahájení veletrhu bylo nasměrováno do Muzea ve Velkém Meziříčí (kde kolega Mikulášek mnoho let působil), část programu se konala v Muzeu řemesel v Moravských Budějovicích, pobočce Muzea Vysočiny Třebíč. Ve spolupráci s firmou AV MEDIA, a. s., Praha byl vydán DVD sborník.

Při letošním 15. ročníku, konaném ve dnech 25.–26. května jsme se opět vrátili k tématu tradiční lidové kultury. Ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně a za finanční podpory Asociace muzeí a galerií České republiky se veletrh konal v Muzeu řemesel v Moravských Budějovicích. Hlavním důvodem k přemístění veletrhu z Třebíče do Moravských Budějovic je připravovaná rekonstrukce třebíčského zámku – sídla Muzea Vysočiny Třebíč. Účastníci veletrhu se věnovali problematice „Muzea a prezentace tradičních lidových řemesel". Záměrem bylo shromáždění a prodiskutování zkušeností odborných institucí věnujících se péči o tradiční lidovou kulturu – konkrétně oblasti prezentace tradičních lidových řemesel s cílem nalézt její nejúčinnější formy. Tento ročník doplnila tematická exkurze do Vodního mlýna na Slupi a k jeho dovršení zbývá vydat projektovaný sborník.

A jak budeme pokračovat? Nejbližší další ročníky, zřejmě až do roku 2014, bude Muzeum Vysočiny Třebíč opět směřovat do Moravských Budějovic. Pro příští, 16. veletrh, je plánován termín 25. a 26. května 2011. Téma bude souviset s péčí o tradiční lidovou kulturu a výstavnictvím. Forma bude „vystavovatelská" – ukázky prezentací, a pracovní – workshop s odborným lektorem. Plánována je i exkurze, tentokrát do spolupracujícího muzea v zahraničí – do Heimatmusea v rakouském Kautzenu.

Ve vzdálenější budoucnosti opět zorganizujeme veletrh spojený s prezentací firem. Tato forma se osvědčila a získala všeobecný zájem, zároveň ale není vhodná jako každoroční. V Evropě tyto veletrhy zanikají, tak proč neudržet ten náš, sice skromnější, ale pro nás, muzejníky, přínosný.

Přejme si stálou podporu zřizovatele Muzea Vysočiny Třebíč – kraje Vysočina, Asociace muzeí a galerií České republiky, při mezinárodním charakteru veletrhu i Českého výboru ICOM, ale hlavně Vás, účastníků – aktivních účastníků, bez kterých by veletrh nemohl být uskutečněn.

Jaroslav Martínek

Dobřívský hamr se dočkal dalšího ocenění

Dalšího ocenění, kromě zápisu mezi národní kulturní památky, se v letošním roce dočkal starobylý vodní hamr v Dobřívě u Rokycan. Ve středu 5. května 2010 se zde uskutečnila prezentace zlaté mince z emise Kulturní památky technického dědictví, kterou vydala Česká národní banka. Mince představující unikátní technickou památku vodní hamr Dobřív byla devátou v pořadí, vydanou v této emisi. Účastníky slavnosti přivítalo dobovou středověkou hudbou Duo Elthin, následoval proslov guvernéra ČNB pana Zdeňka Tůmy a pracovnice Národního památkového ústavu v Praze dr. Dvořákové. S historickým vývojem objektu hamru a železářské výroby, která v něm probíhala od 16. století, seznámila více než 80 pozvaných účastníků a významných hostů z celé ČR ředitelka rokycanského muzea RNDr. Miroslava Šandová, které památku spravuje. Poté převzala z rukou guvernéra ČNB Zdeňka Tůmy do muzejních sbírek spolu s certifikátem první zlatou minci s nápisem Hamr v Dobřívě. Zlatá mince o průměru 22 mm a síle 1,55 mm má hmotnost 7,78 g. Na líci je zobrazeno velké kladivo hamru a nápis Hamr v Dobřívě 2010, na rubu český lev a obě orlice – moravská i slezská, nápis Kulturní památky technického dědictví Česká republika a nominální hodnota mince 2 500 korun. Jejím autorem je akademický sochař Jiří Veselák, který zvítězil ve veřejné soutěži na její podobu a který pochopitelně mezi pozvanými hosty nechyběl. Pracovníci muzea pak předvedli dobové zařízení hamru včetně velkého kladiva v provozu a umožnili zájemcům vyzkoušet si práci na malých hamrech. Jako vzpomínku si odnesli nejen zážitek z práce s rozžhaveným kovem, ale i Hamernický list na památku. Jedním z kovajících byl i guvernér ČNB, který rozšířil i řady významných osobností zapsaných v pamětní knize hamru. Poté se účastníci prezentace odebrali podél zrekonstruovaného náhonu hamru do restaurace Hamrovka, kde pro ně byl připraven nejen raut, ale především prezentace všech dosud vydaných mincí v tomto cyklu a také všech návrhů, zaslaných do soutěže o minci pro dobřívský hamr.

Muzeum představilo veřejnosti minci spolu s certifikátem, návrhy i fotografiemi z této akce ve vestibulu expoziční budovy na nám. J. Urbana v Rokycanech při příležitosti Mezinárodního dne muzeí 18. května.

Miroslava Šandová

Ředitelka Muzea dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech přejímá od guvernéra ČNB Zdeňka Tůmy první zlatou minci do muzejních sbírek. Foto: V. Havránek

sekce, komise, kolegia

Seminář Etnografické komise AMG v Západočeském muzeu v Plzni

Semináře, konaného ve dnech 27.–28. května 2010, se zúčastnilo 21 členů Etnografické komise AMG a 12 hostů. Pracovní setkání probíhalo v konferenčním sále Západočeského muzea v Plzni. Před zahájením jednání přivítal přítomné etnografy ředitel Západočeského muzea PhDr. František Frýda, účastníky taktéž uvítal Mgr. Daniel Bechný, vedoucí Národopisného muzea Plzeňska Západočeského muzea v Plzni. Seminář vedl předseda Etnografické komise AMG PhDr. Jaroslav Dvořák.

Témata semináře byla: Jsou výstavy nudné? Doprovodné programy výstav; Grantové projekty v oboru etnografie; Pojmosloví etnografických sbírek.

Pracovní blok načala svým příspěvkem s názvem „Příběh na niti – doprovodný program v Muzeu loutek Plzeň“ kolegyně Markéta Formanová, vedoucí Muzea loutek Plzeň. Poté vystoupil Mgr. Jindřich Lukavský, odborný asistent na Katedře výtvarné kultury Pedagogické fakulty ZČU v Plzni, a spolu se svými studentkami přednesl referát nazvaný „Animační

program výstavy Litina ze sbírek Západočeského muzea v Plzni". Příspěvek s názvem „Národopis vs. zářivá světla velkoměsta. Doprovodné programy v Musaionu – Národopisném muzeu Národního muzea" pronesl PhDr. Petr Janeček, vedoucí Národopisného oddělení Historického muzea Národního muzea. V posledním příspěvku v rámci hlavního tématu semináře („Jsou výstavy nudné? Doprovodné programy výstav") představila Mgr. Wieslawa Branna z Muzea Těšínska v Českém Těšíně „Doprovodné programy výstav Muzea Těšínska". Poté promítla dokumentární film o technice malování na skle. V rámci diskusního bloku vystoupila PhDr. Iva Votroubková z Krajského muzea Karlovarského kraje v Chebu a poreferovala o „Doprovodných programech výstav v Krajském muzeu Karlovarského kraje".

Po kratší přestávce na občerstvení bylo na programu téma „Grantové projekty v oboru etnografie". Na úvod vystoupil s referátem nazvaným „Žijící lidské poklady" PhDr. Luboš Kafka z Etnologického ústavu Akademie věd ČR. Následně krátce pohovořili: Mgr. Branna z Muzea Těšínska o „Grantovém projektu Muzea Těšínska a Kysuckého múzea v Čadci" a Mgr. Tomáš Gronský z Masarykova muzea v Hodoníně o grantovém projektu „Řezbáři", realizovaném v rámci programu Ministerstva kultury ČR „Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu". Posléze seznámila Mgr. Eva Tomášová z Muzea Vysočiny Třebíč účastníky semináře s grantovým projektem „Masopustní tradice v kraji Vysočina (výzkum masopustní tradice v okrese Třebíč a Žďár nad Sázavou 2010)", realizovaném taktéž v programu Ministerstva kultury ČR „Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu". Výklad doprovodila poutavou prezentací. Poté, v rámci svého referátu „Řezbáři a betlemáři na moravsko-slezsko-slovensko-polském pomezí", pohovořil PhDr. Dvořák o svých zkušenostech s grantovým projektem, který zpracovával pro Odbor regionální a národnostní kultury a Odbor výzkumu a vývoje Ministerstva kultury ČR. Součástí příspěvku bylo promítnutí dokumentárního filmu „Řezbáři bez hranic".

Závěrečným tématem semináře bylo „Pojmosloví etnografických sbírek". Slova se ujal PhDr. Dvořák, který seznámil členy komise s požadavkem Asociace muzeí a galerií ČR (Pojmosloví financuje) souhrnně vydat v elektronické podobě již dokončená Pojmosloví. Nato vystoupila Mgr. Jana Tichá z Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, které je garantem projektu, a obeznámila účastníky jednání se současným stavem tohoto dlouhodobého projektu Etnografické komise. Kriticky se vyjádřila ke kvalitě některých dokončených Pojmosloví. Navrhla, že AMG budou k vydání nabídnuta tato Pojmosloví: Dřevozpracujících řemesel, Ševcovského inventáře, Kovářského náčiní popř. další. Během delší diskuse k tématu vystoupil např. PhDr. Janeček a nabídl možnost spolufinancování Pojmosloví v rámci připravovaného grantového projektu Národního muzea.

Po ukončení jednání provedl Mgr. Bechný účastníky semináře krásnou expozicí Muzea loutek Plzeň. Večer pak proběhlo přátelské posezení při pivu v areálu plzeňského pivovaru v restauraci Na Spilce.

Na druhý den připravili zaměstnanci Západočeského muzea pro členy komise odbornou exkurzi. Odborným komentářem provázel exkurzi Mgr. Bechný. Nejprve si členové komise prohlédli Národopisné muzeum Plzeňska. Poté se připraveným autobusem přemístili do Dobřívi, kde navštívili unikátní vodní hamr (významnou technickou památku). Prohlídku doprovodil poutavým výkladem místní průvodce. Na závěr exkurze zavítali účastníci semináře do Pivovarského muzea v Plzni.

Seminář se vydařil, na čemž mají zásluhu hlavně zaměstnanci Západočeského muzea v Plzni. Za přípravu a výbornou organizaci semináře patří největší poděkování Mgr. Danielu Bechnému. Velký dík náleží taktéž řediteli muzea PhDr. Františku Frýdovi za zapůjčení konferenčního sálu a zajištění občerstvení, a taktéž dalším zaměstnancům za přichystanou techniku atd.

Podzimní seminář komise proběhne ve Slováckém muzeu v Uherském Hradišti.

Jaroslav Dvořák

z konferencí, seminářů

Významný příspěvek k „německé“ muzeologii v Čechách a na Moravě

Ve dnech 22.–23. dubna 2010 se v Ústí nad Labem konalo jedno z pravidelných setkání, tentokrát již 18. kolokvium (v pozvánce stála číslovka 17, ale sedmnácté kolokvium proběhlo loni a jeho tématem byla osobnost Julia Lippert-a), jehož organizátoři (Komise muzejních historiků AMG, Ústav slovansko-germánských studií FF UJEP v Ústí n. Labem, Společnost pro dějiny Němců v Čechách, Archiv města Ústí n. Labem a Muzeum města Ústí n. Labem) pozvali účastníky k na první pohled nijak zvlášť atraktivnímu tématu „Fenomén muzea v 19. a v 1. polovině 20. století“. Jako podstatně zajímavější se však projevil dovětek: „jedná se nám především o instituce Němců v českých zemích, česko-německé vztahy v oblasti muzejnictví, ale vítány jsou i všechny další komparativní pohledy“. Z nenápadného kolokvia se tak vyklubalo jedno z nejpodnětnějších setkání věnovaných národně či národnostně založené muzeologii u nás za posledních deset let.

Hned úvodní příspěvek Jana Hozáka „Národní (?) technické muzeum?“ upozornil na skutečný význam přívlastku „národní", a poukázal na jeho paradoxní užívání v názvu řady institucí (včetně muzejních), které jej do svého názvu po sametové revoluci implikovaly, ačkoliv povaha a smysl funkce a služby těchto institucí by měla rozhodně jít proti jakékoliv národnostní interpretaci. Pavel Novák se pak v příspěvku věnovaném principům činnosti předválečného Československého zemědělského muzea zaměřil na další z oněch současných „národních“ muzejních pokladnic, a konstatoval, že se jí spolupráci s německými regionálními muzei podařilo navázat vskutku jen výjimečně a před 2. světovou válkou tak současné Národní zemědělské muzeum představovalo ryze českou sbírkotvornou instituci. Marie Macková nato seznámila s příklady zakládání a budování místních či regionálních muzeí v německém kulturním a jazykovém ostrově Svitavska (na příkladech muzeí ve Svitavách, Lanškrouně a Moravské Třebové). Z jejího příspěvku vyplynulo, že impulsy k zakládání muzeí zde byly různé, od odrazu obecných dobových společenských tendencí až k individuálním aktivitám jednotlivců. Otakar Kirsch se poté ve svém vystoupení věnoval podílu německých muzejníků na konstituování a vedení zájmových muzejních organizací v 1. polovině 20. století. Kromě přiblížení aktivit Svazu rakouských uměleckoprůmyslových muzeí, Svazu německo-moravských místních muzeí, Svazu německých muzeí pro vlastivědu v RČS a Svazu moravských muzeí zhodnotil také jejich význam v kontextu zájmových muzejních organizací v českých zemích.

Další skupina příspěvků byla věnována příběhům konkrétních jednotlivců, sbírek či muzeí. Michaela Zyková věnovala pozornost historii sbírky sádrových odlitků antických soch pražské (německé) univerzity; Marcela Oubrechtová se zaměřila na počátky památkové péče v Čechách, při nichž stály v zásadě národně orientované Společnost vlasteneckých přátel umění a Společnost Vlasteneckého muzea. Tomáš Okurka seznámil účastníky s významnějšími projevy jednoho z fenoménů 19. a počátku 20. století – průmyslového výstavnictví – v severních a severozápadních Čechách, ve svém vystoupení zkoumal jak hospodářský význam zdejších velkých průmyslových výstav, tak i jejich případný nacionální ráz či politické cíle.

Následovalo několik příspěvků věnovaných období 2. světové války a archeologii. Nejprve se Miroslav Palárik věnoval válečné existenci Slovenského hygienického múzea v Bratislavě, na jehož založení participovalo také nechvalně proslulé Německé hygienické muzeum v Drážďanech. Miloš Hořejš si poté povšiml neznámého protektorátního působení německého archeologa Waltra Lunga, angažovaného v činnosti nacistické organizace Ahnenerbe, který byl jako ideologicky spolehlivý dosazen na archeologické pracoviště muzea v polabském Kolíně. Výsledky archeologických výzkumů v českých zemích měly totiž sehrát významnou úlohu v nacistické propagandě při zdůvodňování zdejšího kontinuálního germánského osídlení. Martin Krsek se věnoval fenoménu ztráty lokální místopisné paměti na příkladu archeologické lokality na ústeckém Střekově, Eliška Mezenská a Judith Schachtmann ve společném příspěvku nejprve představily vývoj péče o archeologické památky v ústeckém muzeu do konce 2. světové války a přiblížily tehdejší prezentační aktivity, aby se pak na příkladu předválečných prezentací archeologie ve dvou muzeích v přilehlém Sasku věnovaly představení projektu *Archäologie im politischen Diskurs*, který se zabývá vlivem politických režimů a ideologií na vytváření archeologických výstav a prezentací.

Druhý jednací den již byl věnován tradičním, tedy historiografickým příspěvkům k dějinám německého muzejnictví v příhraničních oblastech. Jana Štefaniková seznámila s muzejní činností spolku *Nordböhmischer Excursions-Club* (Severočeský exkurzní klub), který působil v rozsáhlé oblasti severních a severozápadních Čech, kde se desítky jeho členů spolupodílely na vzniku několika regionálních muzeí.

Jana Nová se ve svém vystoupení zabývala vznikem jabloneckého městského muzea, Jiří Wolf přiblížil vývoj muzea v Duchcově, aby pak svou pozornost obrátil k osobnosti muzejnice, historičky a archeoložky Hermine May, která mimo jiné podnikla v letech 1925–1926 pokus o vydávání časopisu *Heimat und Volk*. Jan Kilián se ve svém příspěvku věnoval činnosti muzejního spolku v Krupce v období od jeho založení v roce 1919 do záboru Sudet, rozebral spolkovou akviziční činnost a jeho dalším aktivity. Zástupce spoluorganizátora kolokvia Václav Houfek nato podnětné ústecké setkání zakončil vlastním příspěvkem, v němž se zaměřil na osudy ústeckého městského muzea v letech 1918–1945. Organizátoři plánují vydat v příštím roce sborník všech proslovených příspěvků ze 18. ústeckého kolokvia knižně. Protože by taková publikace neměla chybět v kterékoliv muzejní knihovně nejen v příhraničním pásu, směrujte své předběžné objednávky na hlavní organizátory akce, Mgr. Václava Houfka z Muzea města Ústí nad Labem a doc. Kristinu Kaiserovou z Ústavu slovansko-germánských studií FF UJEP.

Dana Veselská

Muzea, památky a konzervace 2010 – Museums, Monuments and Conservation 2010

Ve dnech 11.–12. května 2010 se konal již pátý ročník mezinárodní odborné konference „Muzea, památky a konzervace 2010 – Museums, Monuments and Conservation 2010". Letošní ročník se uskutečnil v přednáškovém sále Slezské univerzity v Opavě v režii Slezského zemského muzea a Ústavu historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě, za spoluúčasti Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, Technického muzea v Brně, Statutárního města Opavy, Asociace muzeí a galerií České republiky, Českého výboru ICOM a za podpory Ministerstva kultury České republiky.

Základním cílem mezinárodní konference bylo především umožnit prezentaci dosažených výsledků a podpořit výměny názorů a zkušeností na problematiku péče o kulturní dědictví. Konference se tak již pravidelně účastní nejen muzeologové, konzervátoři-restaurátoři, technologové konzervace a restaurování, ale i historici umění, architekti, archeologové, památkáři a zástupci ostatních společenskovědních a přírodovědných oborů. Již předchozí ročníky potvrdily, že pouze široká výměna názorů a poznatků pomáhá k poznání často velmi odlišných oborů a navázání osobních kontaktů, což ve svém důsledku směřuje ke zkvalitnění péče, dokumentace a prezentace přírodního a kulturní dědictví. K hlavním tématům konference, jak již napovídá samotný název, patřily především příspěvky zabývající se proměnami moderního muzejnictví, ochranou, prezentací a dokumentací přírodního a kulturního dědictví a konzervací a restaurováním památek. Během dvou jednacích dnů zaznělo kolem třiceti referátů od českých a zahraničních přednášejících a stejný počet posterů byl prezentován. Výstupem z konference pak bude soubor recenzovaných příspěvků, které budou uveřejněny ve speciálním vydání odborného recenzovaného periodika – Časopise Slezského zemského muzea, série B – vědy historické.

Konferenci zahájil přednesením úvodního slova ředitel Slezského zemského muzea a zároveň její odborný garant Mgr. Antonín Šimčík, na kterého navázal vedoucí Oddělení muzeologie a památkové péče Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D., který promluvil k auditoriu jménem Ústavu historických věd Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity v Opavě. Na závěr pak zazněla slova ředitele Technického muzea v Brně Ing. Vlastimila Vykydala. Odborná část konference byla uvedena problematikou digitalizace a zpřístupňování kulturního dědictví. Jako první promluvil, za autorský kolektiv pracovníků Slezského zemského muzea a Slezské univerzity v Opavě, Ondřej Machálek – David Váhala, druhý jmenovaný, který přednesl příspěvek „Digitalizace muzejní sbírky – teorie a praxe" vztažený ke sbírce Slezského zemského muzea. Na to navázal pracovník Moravského zemského muzea Petr Kostrhun s příspěvkem „Digitalizace fotografického fondu z pozůstalosti Karla Absolona". První blok završila Kateřina Salonová z Národního muzea, která představila „Projekt Athena v České republice". Blok věnovaný analytickým metodám v muzejní konzervaci a restaurování započala Michaela Crhová z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze s příspěvkem „Proteomická identifikace přírodních materiálů v historických maltách a zjištění vlivu stárnutí a pH na jejich identifikaci". Poté následoval příspěvek „Studium degradace kosterních pozůstatků pomocí infračervené spektrometrie" Anny Vitešníkové z Masarykovy univerzity, přednáška „Identifikace pryskyřičných laků v uměleckých dílech pomocí plynové chromatografie" Jana Jelínka z Univerzity Karlovy v Praze a na závěr referát Veroniky Köhlerové, taktéž z Univerzity Karlovy v Praze, o „Identifikaci proteinových pojiv obsažených v uměleckých dílech pomocí plynové chromatografie". Po polední přestávce pokračoval program částí zaměřenou na muzejní prezentaci a marketing. Jako první promluvil za autorský kolektiv pracovníků Slezského zemského muzea Dalibor Lička – Petr Vlk – Šárka Zemková první jmenova-

ný, který přednesl příspěvek „Formy prezentace tropických a subtropických rostlin". Lucie Střechová z Národního technického muzea se ve svém příspěvku zamyslela nad otázkou „Jak být jiní? Otázky související s tvorbou nové expozice". Jana Horáková a Kamila Poláková ze Slezského zemského muzea účastníkům konference představily „Památník národní svobody v Hrabyni a jeho transformaci na Památník II. světové války". Následující blok zabývající se památkovou péčí a architektonickými tématy uvedla příspěvkem „Dokumentace povrchových úprav interiéru a exteriéru domu č. p. 58 v Brušperku" za autorský kolektiv Jana Koudelová – Dalibor Halátek (Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště Ostrava) – Antonín Šimčík (Slezská univerzita v Opavě) nejprve zmiňovaná. Navázat měl Elton Xheka z regionálního pracoviště památkového ústavu v albánském Beratu s příspěvkem „Historic Centre of Berat: Conservation Perspective", který se ale bohužel nakonec nemohl konference zúčastnit. Blok tudíž pokračoval příspěvkem „Terénní architektonický průzkum staveb v českých parcích 18.–20. stol. (výzkumy 2005–2010)" Milana Nesměráka z Českého vysokého učení technického v Praze, který v zastoupení přednesl Jan Hýbner, a přednáškou „Užití architektonického novotvaru při rekonstrukcách a dostavbách historických budov" v podání Lukáše Pocha, rovněž z ČVUT. Poslední, již podvečerní blok, se zaměřil na problematiku konzervace a restaurování. Nejprve zazněl příspěvek „Znaki na mieczach" Ryszarda Kaźmierczaka a Krysztofa Rybky z Univerzity Mikuláše Koperníka v Toruni. Na ně navázal Jiří Střecha z Národního technického muzea, který promluvil o „Restaurování salonního vozu Františka Ferdinanda d´Este". Příspěvky „Restaurování relikviáře – Restaurování skleněných korálků na Relikviáři Panny Marie – Restaurování textilních částí relikviáře" autorského kolektivu Šárka Msallamová – Šárka Jonášová – Veronika Šulcová z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze pak zakončily první den konference. Někteří účastníci po zaznění posledního příspěvku navštívili Historickou výstavní budovu Slezského zemského muzea, kde měl doc. Pavel Šopák přichystanou přednášku o tradici dějin umění ve Slezském zemském muzeu, zaměřenou konkrétně na osobnost Edmunda Wilhelma Brauna. Nemén příjemnou tečkou za prvním konferenčním dnem bylo společenské setkání účastníků v prostorách Hotelu Koruna.

První blok druhého dne, zaměřený rovněž na konzervaci a restaurování, zahájil Oldřich Schejbal ze Slezské univerzity v Opavě příspěvkem „Průzkum, dokumentace a návrh ochrany stavebního kování v mlýně Wesselsky". Na něj pak navázal Martin Knápek z Valašského muzea v přírodě, jenž pohovořil na téma „Konzervace řádového přívěsku a textilních fragmentů z hrobky rytíře v Bruntále". Marie Benešová z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze promluvila o „Restaurování rukopisu z přelomu 14. a 15. století in situ" a Pavel Petr s Martinem Poláškem ze Slezského zemského muzea a Slezské univerzity v Opavě přednesli příspěvek „Záchrana barokního sekretáře ze zámku v Kuníně po povodni v červnu 2009". Ve druhém dopoledním bloku byly prezentovány příspěvky autorského kolektivu Alice Antášová – Lenka Moravčíková z Liptovského múzea v Ružomberoku „Súčasný stav a vízie ochrany zbierkového fondu v Liptovskom múzeu", Ferozy Khurshid-Verberne z Stedelijk Museum v Holandsku „Collections Management and Way of Implementing Collections Care", který v zastoupení přednesl Ivan Berger, a jako poslední Barbory Kailové z Muzea Českého krasu „Lesk a bída muzejních (pod)sbírek knih". Následující část konference zahájil Bernhard Schachenhofer ze společnosti Thermo Lignum s příspěvkem „The Thermo Lignum® Warmair Treatment as Ecological Alternative to Combat Wood Pests in Buildings and The Thermo Lignum® Chamber Technology as Possibility to Control Insects in Depots and Museums". Po něm následoval Adam Chęć z Hradního muzea Malbork a Univerzity Mikoláše Koperníka v Toruni s příspěvkem „Hrad v Malborku – poslední archeologické výzkumy a konzervační práce" a blok zakončila Małgorzata Grupa z toruňské univerzity referátem „Konserwacja zabytków skórzanych w niskich temperaturach". Poslední středeční část byla vyplněna příspěvky Vladimíra Bukovského ze Slovenské národné knižnice „Príprava knižničných dokumentov do konzervačných technológií" a kolektivu Ján Papco – Diana Kmeťová Miškovičová ze Slovenského národného múzea – Múzea Bojnice „Neznáme dielo Františka Antona Palka v Slezském zemském muzeu", který v zastoupení přednesl Pavel Petr. Ivan Berger ze Slezského zemského muzea v závěrečném příspěvku letošního ročníku jednání – „Péče o sbírku ve Slezském zemském muzeu", přítomné seznámil se zásadními změnami v problematice ochrany sbírkových předmětů v této instituci.

Konferenci „Muzea, památky a konzervace 2010 – Museums, Monuments and Conservation 2010" oficiálně ukončil ředitel Slezského zemského muzea Mgr. Antonín Šimčík, který zároveň přítomné seznámil s výsledky soutěže o nejlepší poster konference, v níž hlasovali samotní účastníci volící z 36 posterů. Cenu ředitele Slezského zemského muzea za nejlepší poster obdržela Petra Dudková z Vysoké školy chemicko-technologické v Praze za poster „Restaurování středového skla z hradu Košumberk", na druhém místě se umístila Květa Richtrmocová s tématem „Restaurování ozdobné součásti ženského kroje z Uherskoostrožska" a třetí obsadila Ludmila Vaňková-Svozilová s posterem „Restaurování gotického mešního kalichu z majetku olomouckého arcibiskupství". Ceny pro výherkyně zajistilo Slezské zemské muzeum, Statutární město Opava a nakladatelství Paseka.

Na středeční odpoledne byla pro zájemce připravena ještě odborná exkurze do Centrálního depozitáře s konzervátorsko-restaurátorským pracovištěm Valašského muzea v přírodě ve Frenštátě pod Radhoštěm, kde zájemce moderně koncipovanými a vybavenými prostory provedla vedoucí Oddělení péče o sbírky Mgr. Markéta Šimčíková.

Na závěr bychom velmi rádi poděkovali všem, kteří se podíleli na přípravě a průběhu pátého ročníku konference, přičemž doufáme, že i příští ročník se setká se stejným zájmem a ohlasem jako ten letošní.

David Váhala, Zuzana Sedlářová

muzeologie a muzejnictví

Kolik máme sbírek?

Poměrně často se v rámci českého muzejnictví píše o tom, že naše sbírky jsou bohaté, síť muzeí je hustá apod. Ve většině případů však chybějí konkrétní relativní údaje (co s čím srovnáváme) a také údaje absolutního charakteru. Ne jinak tomu je i při uvádění počtu sbírkových předmětů v našich muzeích držených.

Pro období první republiky je zřejmě nejcharakterističtější povzdech Fridolína Macháčka z roku 1936, že „většina muzeí nemá řádného inventáře".[1] Některá velká muzea neevidovala vůbec. [2]

V období po druhé světové válce většinou pracujeme s číslem 4 miliony, které dnes už asi více nezpřesníme. Toto číslo pro rok 1945 uvádí Jiří Špét ve své monografii „Formování a rozvoj socialistického muzejnictví v ČSR (1945–1985)".[3] Přesto je to typické „hausnumero", které plus mínus mohlo, ale také nemuselo platit. Uvědomme si, prosím, že české muzejnictví bylo v tomto období v drtivé většině v rukou dobrovolníků, stálých zaměstnanců bylo dohromady 296.[4] Pracovníci muzeí se nějak museli vypořádat s válečnými škodami způsobenými na sbírkách a přebírat obrovské množství předmětů zabavených po Němcích. Počet takto získaných předmětů se pohyboval minimálně v řádu statisíců. Tedy počet předmětů v říjnu roku 1946, kdy muzea musela nahlásit majetek po Němcích a zrádcích Fondu národní obnovy,[5] musel být výrazně odlišný od roku 1945. Přestože je muzea nejprve měla podchycovat jako „deponát" (ne vždy tomu tak bylo) a až později jim byla převáděna natrvalo do správy. Více viz „Příspěvek k vývoji českého muzejnictví v letech 1945–1948".[6]

Do oněch minimálně statisíců nových předmětů nezahrnuji sbírky cca devadesáti bývalých německých muzeí a kolekce uložené na hradech a zámcích, zabavené především německé šlechtě. Případné další odvozování nárůstu sbírek v následujícím období až do roku 1989 právě od oněch 4 milionů považuji za mimořádně ošidné. Tedy veškeré úvahy, o kolikrát se zvětšil fond českých muzeí od 40. let, považuji za celkem slabě podložené. Z roku 1967 existuje odhad 20 milionů sbírkových předmětů. [7]

V letech 1994–1996 se AMG celkem úspěšně pokusila o přesnější pasport sbírek, ze kterého vyplynulo, že v muzeích České republiky je uloženo 60 173 823 sbírkových předmětů.[8] Reagovalo celkem 230 respondentů. Protože jsem tehdy byl opravdu blízko „u toho", mohu velmi zodpovědně prohlásit, že některá muzea zasílala počty **sbírkových předmětů**, jiná počty **jednotlivin**, dnes bychom v dikci stodvaadvacítky řekli věcí. Jiná muzea poslala přehledy jen části svých fondů, jiná neodpověděla vůbec. Některé údaje byly převzaty z nepřesných přehledů statistických výkazů V-kult.[9] Velké množství odpovědných osob v našich muzeích udělalo pouze „fundovaný odhad". Později se „kvalifikovaným odhadem nárůstu sbírek" a „odhadem počtu sbírek v galeriích" začalo užívat číslo 65 milionů sbírkových předmětů, které dodnes najdeme třeba i na webu MK ČR. [10]

Jaká je situace dnes, po aplikaci zákona č. 122/2000 Sb. v pozdějším znění? Údaje na webu MK ČR nejsou stávajícím aktuálním stavem Centrální evidence sbírek (počet sbírek, podsbírek, předmětů…). Údaje na webu MK ČR jsou „historií CES" (co kdy bylo v rámci CES zapsáno, vyřazeno…). Neříkám, že jde o chybu, ale každý, kdo chce s těmito údaji pracovat, si „historizujícího přístupu CES" musí být vědom.

K 17. 3. 2010 byly v CES evidovány 362 sbírky, z nichž však v 15ti případech jde o sbírky, které neobsahují ani jeden předmět. Ve většině případů jde o bývalé státní archeologické sbírky, které se zcela vyprázdnily a předměty se převedly do standardních sbírek v držení krajských muzeí. K tomu přikládám zcela přesné vysvětlení J. Žalmana,[11] zaměřené na konkrétní příklad ve Šlapanicích. *„Archeologická sbírka Muzea ve Šlapanicích má zapsáno 25 sb. předmětů a 25 vyřazených, což vzniklo tím, že před rokem 2005 mělo Muzeum Brněnska, které je správcem Sbírky Muzea ve Šlapanicích, jednak archeologické „podsbírky", jejichž vlastníkem byl Jihomoravský kraj (do jeho vlastnictví přešly zákonem v roce 2001 v rámci reformy veřejné správy), a jednak Archeologické sbírky, jejichž vlastníkem byl stát (archeologické nálezy nabyté počínaje rokem 2001, které byly podle tehdejší legislativy vlastnictvím státu). Zákonem č. 1/2005 Sb. byl novelizován zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, a touto novelou bylo upraveno vlastnictví archeologických nálezů jinak – státní archeologické sbírky se staly majetkem krajů. Archeo-*

logické sbírky státní byly tudíž vyprázdněny, sbírkové předměty z nich byly přeřazeny do archeologických „podsbírek", které jsou oborovými částmi sbírek ve vlastnictví krajů. Tato „historie" je v CES zachována, Muzeum Brněnska má zapsanou Archeologickou sbírku Muzea ve Šlapanicích, jejímž vlastníkem je Česká republika a je prázdná. V rámci Sbírky Muzea ve Šlapanicích má zapsanou „podsbírku" archeologickou, v níž je zapsáno – 1500 sbírkových předmětů, 24 vyřazených. V počtu 1500 je již i oněch 25 z někdejší archeologické sbírky státní."

V jiných případech jde o sbírky, které nikdy neměly žádný sbírkový předmět. Např. Muzeum dopravních prostředků tažených koňmi má jednu podsbírku, která je uložena na zámku Milovice, předměty jsou z území Rakouska-Uherska, z přelomu 18.–19. století. Jde o kočáry, saně, postroje, lampy a podkovy, z hlediska materiálového jde o dřevo, kov, kůži, látku a sklo. V počtu zaevidovaných předmětů najdeme nulu, v počtu vyřazených předmětů najdeme také nulu. Jak k tomu došlo?

Opět si dovolím citovat J. Žalmana[12]:

„Pro zapsání sbírky do CES zákon předepisuje v žádosti uvést „seznam sbírkových předmětů nebo výčet evidenčních čísel jednotlivých sbírkových předmětů, které sbírku tvoří ke dni zápisu do centrální evidence" (§ 6 odst. 1 písm. c) zákona). Vlastník sbírky „Muzeum dopravních prostředků tažených koňmi" uvedl v žádosti seznam sbírkových předmětů, který je na MK uložen, a sbírka byla do CES zapsána. Teprve na základě zapsání sbírky do CES se na vlastníka této sbírky vztahuje povinnost vést evidenci sbírkových předmětů podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. d) zákona. Zákon nestanoví žádnou lhůtu, do kdy je třeba sbírkovou evidenci zavést, jen povinnost ji vést."

Vlastník sbírky tedy další zákonem vyžadované kroky neučinil, tedy na tuto sbírku zapsanou v CES se zákon č.122/2000 Sb. v plné šíři nevztahuje, zejména pokud jde o vývoz do zahraničí například k výstavním účelům nebo o čerpání případných dotací třeba na konzervování.

Sbírek je tedy v CES zapsáno celkem **362, takže 362 bez 15ti rovná se 347 fungujících sbírek v CES!**

Jaká je pak situace v podsbírkách? **K 17. březnu jich CES evidoval 2 511, z nich je však 55 prázdných. Tedy opět fungujících podsbírek je 2 456!**

Kolik je však sbírkových předmětů evidovaných v CES? Každá podsbírka uvádí, kolik sbírkových předmětů obsahuje, takže jde o pouhý součet 2 511 čísel. Web MKČR tak však nečiní. Pomocí jednoduchého počítačového programu byla na Katedře UNESCO vygenerována dvě čísla:

1. 18 875 562

2. 264 403

To první číslo představuje počet sbírkových předmětů, které kdy byly do CES zapsány, to druhé číslo představuje počet sbírkových předmětů, které již byly z CES vyřazeny. „Rekordmanem" ve vyřazování je Sbírka Muzea Komenského v Přerově s 23 794 čísly, těsně následovaná Sbírkou Muzea Policie České republiky s 19 893 čísly. K **celkovému počtu sbírkových předmětů** evidovaných v CES pak dojdeme **odečtením čísla 2 od čísla 1**. Počet sbírkových předmětů evidovaných v CES je tedy **18 611 159 kusů!** Tyto součty plně korespondují s příslušnými pasážemi bakalářské diplomové práce M. Janiše[13] předané k posouzení v závěru dubna 2010. Tento počet se bude vzhledem k neustálé akvizici i vyřazování stále měnit, nikoliv však dramaticky. Proto bychom měli toto číslo začít užívat jako nejrelevantnější ze všech. Zajímavá by pak mohla být studie porovnávající třeba podíl největších kolosů s Národním muzeem v čele na celkovém počtu sbírkových předmětů. Zde však si musíme být vědomi úskalí, že každé muzeum mohlo zvolit jinou metodiku zápisu sbírek do CES, tedy že v jednom muzeu je pytlík se střepy jeden předmět, jinde má každý střep své evidenční číslo. „Objem" i „kulturní kvality" mohou tedy být velmi podobné, počet evidenčních čísel diametrálně odlišný.

Kolik je však celkový počet **věcí** uložených ve sbírkách našich muzeí? Toto číslo se z žádných veřejně přístupných zdrojů nedozvíme. Počty věcí „uvnitř předmětů" jsou vedeny ve sbírkové evidenci jednotlivých muzeí, jejich vyscítání by si vyžádalo nesmírné úsilí. Každý odhad by bylo jen další „hausnumero", přesto se pokusím na tento tenký led vstoupit. Kolikrát je tedy ono číslo 18 611 159 sbírkových předmětů třeba násobit, abychom se dostali k počtu věcí? Jednotlivin? Vyhláška č. 275/2000 Sb. ve svém paragrafu 2 odstavec 1 dokonce poněkud překvapivě operuje s termínem **kus**. Jistěže MIG 15 či lokomotiva je ve většině případů jeden předmět o jedné věci. Ale třeba archeologové, geologové, entomologové většinou evidují jinak. Také např. jeden kroj (jeden předmět) se sestává z více věcí.

Dovolím si předložit několik příkladů. Např. přírodovědná podsbírka Muzea východních Čech v Hradci Králové má 79 981 sbírkových předmětů, z nichž již bylo vyřazeno 526. Součástí této podsbírky jsou i entomologické fondy, které po celou dobu historie muzea byly zapsány pod 1 154 přírůstkovými čísly; za nimi se skrývá 479 511 věcí![14] Jeden předmět by tedy v tomto případě obsahoval v průměru 415 věcí. Jde jistě spíše o ojedinělý příklad, ale např. geologická podsbírka Moravského zemského muzea obsahuje 68 předmětů, paleontologická pak 11 357. Dohromady obsahují cca 150 000 věcí.[15] Předmět tedy v průměru obsahuje více než 10 věcí.

Z webových stránek Památníku národního písemnictví se dozvíme, že se hlásí k držení více než 10 % veškerých sbírkových předmětů v České republice. Zapsáno mají

Pokračování na str. 17

Kalendárium kulturních událostí

Bechyně
Mezinárodní muzeum keramiky AJG
Ateliér designu keramiky Fakulty umění a designu Univerzity J. E. Purkyně Ústí nad Labem + továrna Český porcelán v Dubí u Teplic 1.5. – 30.9.2010
Mezinárodní keramická sympozia 1966 / 2008 1.5. – 30.9.2010
Pavel Drda, Ludmila Kovaříková 31.7. – 30.9.2010

Bělá pod Bezdězem
Muzeum v Bělé pod Bezdězem
Jak se muzeum stěhovalo 8.5. – 3.10.2010
Čím posloužím? 12.6. – 30.9.2010
Václav Krolmus (1790–1861) 10.7. – 30.9.2010
Miroslav Horníček – Z očí do očí 5.8. – 5.9.2010

Benátky nad Jizerou
Muzeum Benátky nad Jizerou
Jiří Lhoťan – Fotografie 4.7. – 12.9.2010
Hana Antošová – Keramika 8.7. – 12.9.2010
Pravoslav Flak a spol. 22.9. – 31.10.2010

Benešov
Muzeum umění a designu Benešov
Pixel 30.3. – 30.9.2010

Beroun
Muzeum Českého krasu, p. o. Středočeského kraje
Nevšední geologie všedního dne 16.6. – 21.11.2010
Beroun Lughnasadh 2010 – Co dělat, aby nám nebe nespadlo na hlavu? 31.7. – 29.8.2010
Malá výstavní síň v přízemí
Lži vepsané v kameni aneb Temná minulost českých skalníků 16.6. – 21.11.2010

Blovice
Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích
Vlkov Babiny – Eneolitické výšinné sídliště září – říjen 2010
Spaní na čtyřech kolečkách 3.4. – 5.9.2010
Trosky bombardéru B24 Liberator – Dubeč 1944 8.6. – 5.9.2010
Kouzelný svět Šumavy 8.6. – 5.9.2010

Boskovice
Muzeum Boskovicka
Copuli lapidum – Kresebné rekonstrukce hradů a hrádků v povodí Svitavy červenec – srpen 2010
Malá Haná – Krajina a člověk říjen 2010
Synagoga Maior
Unijazz 2010 – Festival pro židovskou čtvrť 8.7. – 31.8.2010

Brandýs nad Labem
Oblastní muzeum Praha – východ
Alena Ladová 22.7. – 12.9.2010
Sloni a čaje 19.8. – 26.9.2010
Hasiči Brandýs nad Labem 16.9. – 7.11.2010
Cínová armáda 30.9. – 14.11.2010

Brno
Biskupství brněnské – Diecézní muzeum
Křtiny – Santiniho perla Moravy 29.4. – 19.9.2010
Moravská galerie v Brně
Místodržitelský palác
Místo potěšení. Rokokový grafický kabinet z rájeckého zámku 4.6 – 3.10.2010
Osobnosti českého grafického designu / Jan Solpera 23.6. – 3.10.2010
Plakát, firemní, informační a reklamní grafika 23.6. – 24.10.2010
Pražákův palác
Eva Koťátková – Diktát, 2009 16.6. – 26.9.2010
Cosi tísnivého – Surrealismus a grafický design 23.6. – 24.10.2010
BigMag – Alternativní časopisy v ČR po roce 1989 23.6. – 3.10.2010
Günther Förg – Moderní architektura v Čechách a na Moravě 21.10.2010 – 9.1.2011
Uměleckoprůmyslové muzeum
24. mezinárodní bienále grafického designu Brno 2010 22.6. – 24.10.2010
R2 – Artur Rebelo / Lizá Ramalho – Laureáti Bienále Brno 2006 23.6. – 24.10.2010
Plakát, firemní, informační a reklamní grafika 23.6. – 24.10.2010
Výstava členů mezinárodní poroty 23.6. – 24.10.2010
Objevy a návrty. Barokní textilie z kláštera premonstrátů na Strahově 30.6. – 24.10.2010
Moravské zemské muzeum
Biskupský dvůr
Pokladnice drahokamů – Pegmatity od 14.7.2010
Dietrichsteinský palác
Příběhy věcí kolem nás 14.4. – 18.9.2010
Moravský kras známý neznámý 5.5.2010 – únor 2011
Česká tištěná loutková divadla a dekorace od 20.10.2010
Etnografický ústav MZM
Adresát Oldřich Mikulášek 2.6. – 25.9.2010
„Ďábel, smrt a Schwarzenneger" – Filmové plakáty z Ghany 23.6. – 30.10.2010
Pavilon Anthropos
Jsi bytost pozemská či nebeská? Žena v indické výtvarné tradici od 18.5.2010
Karel Absolon – Fotografie 3.6. – 12.9.2010
Tibet – Thangka od 6.10.2010
Muzeum města Brna, p. o.
Dámská volenka 10.6. – 31.10.2010
Tři generace skla 30.6. – 5.9.2010
Adol Loos – Dílo v českých zemích 19.8. – 24.10.2010
Muzeum romské kultury, s. p. o.
Indie: Původ Romů 9.9.2010 – 1.3.2011
D/ROMové od 9.9.2010
Technické muzeum v Brně
Nanotechnologie 29.12.2009 – 17.10.2010
Tajemství depozitářů 1.1. – 31.12.2010
Svoboda na dvou kolech II 1.1. – 5.9.2010
10 let střediska TEIRESIÁS 2.3. – 31.12.2010
Design 30.6. – 19.9.2010
70. Výročí Bitvy o Británii s československou účastí 17.8. – 17.10.2010
Masec aneb 80 let Masarykova okruhu 5.10. – 31.12.2010

Brtnice
Rodný dům Josefa Hoffmanna
Josef Hofmann – Dorit Margreiter Přepisy prostoru 4.5. – 31.10.2010

Bruntál
Muzeum v Bruntále, p. o.
Čestmír Šuška – Práce z let 1989–2009 30.5. – 30.9.2010

Břeclav
Městské muzeum a galerie
Loutky celého světa červen – srpen 2010
Radek Buk – Obrazy a fotografie září – říjen 2010

Kalendárium kulturních událostí

Synagoga
Cyril Urban – Dřevořezby říjen – prosinec 2010
Nepál – Tance v maskách 22.6. – 10.10.2010

Bučovice
Muzeum Bučovice
140 let ochotnického divadla v Bučovicích říjen 2010
Skleněné obrazy J. Matúšové 11.6. – 29.8.2010
Fotografie J. Vykydala a V. Kotulána od 10.9.2010

Buchlovice
Státní zámek Buchlovice
Eduard Timko – Fotografie 28.5. – 30.9.2010

Čáslav
Městské muzeum a knihovna Čáslav
Loutkářská tradice na Čáslavsku 7.6. – 31.8.2010
Lidový oděv ve středních Čechách 26.7. – 29.8.2010
Muzeum zemědělské techniky
Industria Wichterlensis červen – říjen 2010

Čelákovice
Městské muzeum v Čelákovicích
Stará Boleslav – Významné duchovní místo české země srpen – září 2010
Trávy a bambusy 29.5. – 22.8.2010
Egypt ve fotografiích Roberta Honse 28.8. – 19.9.2010
Devadesáté výročí vzniku Církve československé husitské 25.9. – 17.10.2010
Putování za předky 23.10. – 21.11.2010

Česká Lípa
Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě
Martin Kuriš – Smutný rybář a jiné pohádky říjen – listopad 2010
Muzeum na rozcestí dějin 24.6. – 12.9.2010
Vladimír Franz – Caprichos 010 22.7. – 26.9.2010
Divadelní kostýmy – Od myšlenky k realizaci 6.8. – 12.9.2010
Místa spatřená a milovaná 15.8. – 15.9.2010
Fenomén Ploučnice 22.9. – 21.11.2010
Aneta Holasová, Hana Vávrová – Grafika 24.9. – listopad 2010
Badatena
Mácha na starých pohlednicích 15.8. – 15.9.2010
Galerie
Wilhelm Reichelt – Obrazy 15.5. – 21.11.2010
Galerie Jídelna
Petr a Pavel Vašíčkovi – Malba 24.7. – 22.8.2010
Ladislav Pelc – Mistrovské dílo 27.8. – 26.9.2010
Jan Prošek a Jan Krtička – Sochy a objekty 1.10. – 7.11.2010

Česká Skalice
Muzeum Boženy Němcové v České Skalici
Divadelní opony 15.8. – 30.9.2010
Českoskalický objektiv 2010 23.8. – 30.9.2010

České Budějovice
Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích
Volby duben – září 2010
85 let budějovického národopisu 31.3. – září 2010
Wortnerův dům AJG
Nebe a dudy – Michal Burget, Vladimír Véla 1.7. – 29.8.2010
Richard Konvička 2.9. – 17.10.2010
Jaroslav Valečka 21.10. – 5.12.2010

Český Brod
Podlipanské muzeum v Českém Brodě
Venezuelou křížem krážem 4.5. – 29.8.2010
Obyčejová tradice středních Čech 7.9. – 31.10.2010

Český Krumlov
Egon Schiele Art Centrum o. p. s.
Robert Schad 17.4. – 31.10.2010
Egon Schiele (1890–1918) 17.4. – 31.10.2010
Ona B. 17.4. – 31.10.2010
Bernadette Huber 17.4. – 31.10.2010
Lucie Novotná 17.4. – 31.10.2010
Roman Týc 17.4. – 31.10.2010
Alois Mitter 17.4. – 31.10.2010

Český Těšín
Muzeum Těšínska, p. o.
Krása lidového oděvu v dílech regionálních umělců 18.5.2010 – 10.10.2010
Školství na Těšínsku 19.10.2010 – 20.3.2011

Dačice
Městské muzeum a galerie
Nová stálá expozice: Svět písniček Vladimíra Fuky od 23.5.2010
467 dní na cestě kolem světa 19.6. – 5.9.2010

Děčín
Oblastní muzeum v Děčíně, p. o.
Spirála času 12.5. – 5.9.2010
Vladimír Klein – Sklo 26.5. – 22.8.2010
Alfons Mucha – Symbol secese 5.9. – 8.11.2010
Josef Stegl – Malíř domova 13.10.2010 – 30.1.2011

Desná v Jizerských Horách
Muzeum – Riedlova vila
Ladislav Tomič říjen – listopad 2010
Poznej světové dědictví UNESCO 30.7. – 30.9.2010

Dobrá Voda u Hartmanic
Muzeum Dr. Šimona Adlera
Elen Kudrová – Kresby a obrazy 1.7. – 31.8.2010

Dvůr Králové nad Labem
Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem
ŽIVÉ/NEŽIVÉ. O přírodě a člověku jak je možná neznáte 22.6. – 5.9.2010
Zločin a trest ve Dvoře Kárlové n. L. 22.6. – 5.9.2010
120 let gymnázia Dvůr Králové n. L. 13.9. – 26.9.2010
Ze světa zvířat – Ptáci 4.10. – 21.11.2010

Františkovy Lázně
Městské muzeum Františkovy Lázně
Podblanická inspirace Aleny Kadavé Grendysové 6.8. – 30.9.2010

Frenštát pod Radhoštěm
Muzeum ve Frenštátě pod Radhoštěm
Dílo Antonína Strnadla 18.6. – 29.8.2010

Frýdek-Místek
Muzeum Beskyd Frýdek-Místek, p. o.
Železniční modely 25.4. – 19.9.2010
Frýdecký zámek 10.6. – 24.8.2010
Slavné vily Moravskoslezského kraje 9.9. – 14.11.2010
7. Beskydské trienále neprofesionálních řezbářů 16.9. – 21.11.2010
Barevná krása minerálů 14.10.2010 – 20.3.2011

Fulnek
Kapucínský klášter ve Fulneku s kostelem sv. Josefa
Volný šperk 23.6. – 31.8.2010

Havířov
Památník Životické tragédie
Havířov před Havířovem od 5.8.2010

Kalendárium kulturních událostí

Výstavní síň Musaion
Peníze v proměnách věků 22.7. – 31.10.2010

Havlíčkův Brod
Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě
Pavel Sukdolák – Pastely 16.7. – 5.9.2010

Hlinsko v Čechách
Městské muzeum a galerie Hlinsko, p. o.
51. Výtvarné Hlinecko – Jakub Schikaneder (1855–1924) 25.6. – 5.9.2010
Gustav Macoun 25.6. – 6.9.2010
Co skrývá depozitář 2.10. – 14.11.2010
Pletení ze sbrkových loubků čili kořínků červenec – srpen 2010
Houby a jejich využití 17.9. – 19.9.2010
NPÚ UOP v Pardubicích, Soubor lidových staveb Vysočina
Homo Faber 1.6. – 29.8.2010
Betlém
Pomocníci v kuchyni 1.7. – 31.10.2010
Živá historie IX. 20.9. – 24.9.2010

Hluboká nad Vltavou
Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou
Karel Zlín – Retrospektiva 1.5. – 5.9.2010
Přírůstky AJG v období let 2000–2010 18.9.2010 – 31.1.2011
Muzeum lesnictví, myslivosti a rybářství
Tajemný svět lyšejníků 2.7. – 29.8.2010
Jihočeské lesnické mapy 1.9. – 31.10.2010

Hlučín
Muzeum Hlučínska, p. o.
… Pro ženu, Lenka Hudečková – Autorský šperk 8.6. – 5.9.2010
Čisté prádlo 24.6. – 12.9.2010
Miluše Pagáč – Portréty 23.9. – 21.11.2010
Zámecké zahrady na Hlučínsku, Eva Tvrdá 23.9. – 21.11.2010

Hodonín
Masarykovo muzeum v Hodoníně, p. o.
Slovácký fotokošt září – říjen 2010
Šlechta ve službách Masarykovy republiky 24.6. – 5.9.2010
Národní tř. 21
Platím! 3.7. – 12.9.2010

Holice v Čechách
Památník dr. Emila Holuba – Africké muzeum
Holubovy Holice 5.10. – 9.10.2010

Horažďovice
Městské muzeum Horažďovice
Myšlenky 1.6. – 30.9.2010
65. výročí osvobození – Americká armáda v Horažďovicích 1.6. – 30.9.2010

Hrabyně
Památník II. světové války
Budujeme Slezsko 28.4. – 31.12.2010
Jedna oprátka za druhou: Heliodor Píka – tragický osud vlastence 19.6. – 30.9.2010
Plastikové modely letadel bojové techniky II. světové války 1.7. – 30.10.2010

Hradec Králové
Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Vážky České republiky ve fotografii do 12.9.2010
Ikony do 10.10.2010
Sny a vize – Neuskutečněné projekty Josefa Gočára pro Hradec Králové do 31.10.2010
Secese do 30.12.2010
Komoda – Od baroka po secesi do 17.10.2010
Projekt Můj Gočár – Fotografie studentů SUŠ hudebních nástrojů a nábytku do 31.10.2010
Zvonařství do 31.10.2010

Hranice
Městské muzeum a galerie v Hranicích
Ořezávátka a školní potřeby 11.6. – 26.9.2010
Meziprostor 1.7. – 31.10.2010

Humpolec
Městské kulturní a informační středisko – Muzeum dr. Aleše Hrdličky
Alena Dvořáková, Viktor Fischer – Fotografie srpen 2010
Karel Kratochvíl – Fotografie srpen 2010
Vladimír Hůla – Fotografie říjen 2010
Výstavní sál
Vladimír Nosek – Obrazy říjen 2010
Sdružení výtvarníků Praha srpen 2010
Josef Sztacho – Obrazy září 2010

Hustopeče
Městské muzeum a galerie
Tradiční výtvarná kultura hanáckého Slovácka 13.6. – 12.9.2010
Výstava výtvarné tvorby vídeňských výtvarníků 19.9. – 10.10.2010
Veronika Fišová – Projekt 17.10. – 7.11.2010

Cheb
Galerie výtvarného umění v Chebu
Obrazy z depozitářů 1.7. – 3.10.2010
Vlasta Kodriková – Z jiných světů 15.7. – 25.9.2010
Muzeum Cheb, p. o. Karlovarského kraje
Slavné vily Karlovarského kraje říjen 2010
Zbraně orientu 22.5. – 21.11.2010

Chomutov
Oblastní muzeum v Chomutově, p. o.
Žijeme spolu 17.4. – 22.8.2010
Franz Goëss – Praha 1968 5.8. – 25.9.2010

Chotěboř
Městské muzeum Chotěboř
Káva nebo čaj? Ve společnosti od baroka po dnešek 1.7. – 5.9.2010

Chrast u Chrudimě
Městské muzeum
Keramika 29.4. – 31.8.2010

Chropyně
Zámek Chropyně a Památník Emila Filly
Soumrak zemské hotovosti 1.6. – 29.8.2010

Chrudim
Kabinet ex libris – umělecké sbírky PNP
Grafika Evy Vlasákové září – listopad 2010
Ilustrace Jaroslava Šerýcha červenec – srpen 2010
Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi
Od Ústředního loutkového divadla k Minoru 4.3. – 30.12.2010
Václav Kábrt – Portrét výtvarníka 4.3. – 30.12.2010
Divadélka na hraní 4.3. – 30.12.2010
Proměny muzea 4.3. – 30.12.2010
Z loutkářova pakováku 4.3. – 30.12.2010
200 let s přeletem nad loutkářským hnízdem 27.5. – 29.8.2010
Hrajeme si se zvířaty – Hračky inspirované čínským horoskopem 9.9. – 31.10.2010

Kalendárium kulturních událostí

Regionální muzeum v Chrudimi
To pivečko je boží dar 10.6. – 29.8.2010
Chrudimsko na pohlednicích 3.7. – 12.9.2010
Miloslav Lesný – Obrazy 9.9. – 31.10.2010
Tajemství kostela sv. Josefa 30.9. – 21.11.2010

Ivančice
Muzeum v Ivančicích
150. výročí narození A. Muchy 22.7. – 31.10.2010

Jablonec nad Nisou
Muzeum skla a bižuterie v Jablonci nad Nisou
Ars Longa 25.6. – 10.10.2010
Prade – Jablonecká módní bižuterie firmy Prade z let 1922–1995 9.7. – 10.10.2010

Galerie Belveder
Otcové města Jablonce VII. Adolf Heinrich Posselt. V obecním zájmu 8.10. – 9.11.2010

Jablunkov
Muzeum v Jablunkově
Jablunkov na skle malovaný 1.6. – 30.9.2010
Ze života hmyzu 14.10.2010 – 13.2.2011

Jáchymov
Královská mincovna v Jáchymově
1989 Cesta srovnání 1.7. – 5.9.2010

Jesenice
Vlastivědné muzeum Jesenice
Gramofóny 30.7. – 18.9.2010
Tvořítka, formy a formičky z kuchyně naší babičky 30.7. – 18.9.2010

Jičín
Regionální muzeum a galerie v Jičíně
Adolf Kašpar – Ilustrace 18.6. – 19.9.2010
Jičín a okolí na mapách z Trauttmansdorffského archívu 25.9. – 7.11.2010

Galerie
Jak se točí Fimfárum 5.6. – 28.9.2010
Měkkohlaví 7.10. – 21.11.2010

Jihlava
Muzeum Vysočiny Jihlava, p. o.
Nová stálá expozice: Archeologické nálezy a kamenné artefakty květen 2010
Sára Saudková – Fotografie III 14.5. – 5.9.2010
Příběh jihlavského piva – 150 let od založení pivovaru 3.7. – 29.8.2010
Svět pivních etiket 13.7. – 29.8.2010
Sukulenty, tilandsie, kaktusy 8.9. – 12.9.2010
Svět loutek 10.9. – 14.11.2010
Ta jihlavská, naše Dukla 17.9. – 28.11.2010
Hornictví na Vysočině ve světle archeologických pramenů 30.9. – 15.11.2010

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě
Jeden svět nestačí – Umění 19. století ze sbírky Patrika Šimona 18.6. – 10.10.2010
Projekt Sweet 16.7. – 31.8.2010

Jilemnice
Krkonošské muzeum Jilemnice
Nablýskaná krása 18.6. – 30.9.2010
Výstava k 660. výročí první připomínky města Jilemnice 1.7. – 31.8.2010
Filatelistická výstava 8.10.2010 – 14.1.2011

Jindřichův Hradec
Muzeum Jindřichohradecka
Hajej, dadej, broučku malej 6.5. – 30.12.2010
Emmy Destinn – Cognita et incognita 27.5. – 30.12.2010
Vladimír Merta – Malba větrem 17.7. – 5.9.2010
Fotoskupina Fokus 11.9. – 17.10.2010

Národní muzeum fotografie, o. p. s.
Michal Tůma Sahara, Tomáš Ktouč Téthys – Podmořský svět 27.6. – 31.10.2010
Viktor Sýkora – Tajemství rostlin 27.6. – 31.10.2010

Kačina u Kutné Hory
Muzeum českého venkova
Nová stálá expozice: Venkov v proměnách staletí od 20.5.2010
Nová stálá expozice: Noste na stůl od 23.8.2010
Houby stokrát jinak 1.9. – 31.10.2010

Kadaň
Městské muzeum v Kadani
Keramická plastika 12.6. – 28.9.2010

Kamenický Šenov
Sklářské muzeum
100. výročí založení brusičského oddělení při Sklářské škole v K. Šenově 8.6. – 30.11.2010

Karlovy Vary
Muzeum Karlovy Vary, p. o. Karlovarského kraje
Příběh Grandhotelu Pupp 23.6. – 26.9.2010

Karviná – Fryštát
Výstavní síň Interklub Karviná
Rychleji! Výše! Silněji! 15.7. – 21.11.2010

Kladno
Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně
Literární záře nad Kladnem 4.6. – 30.9.2010
Dvě muzejní výročí 18.6. – 17.10.2010
Kladenský salon 2010 8.10. – 14.11.2010
Území Liliputů a SEM! Nanopilot VI. 29.10.2010 – 13.2.2011

Hornický skanzen Mayrau
Stará kola 30.6. – 31.8.2010

Klatovy
Galerie Klatovy/Klenová – Galerie U Bílého jednorožce v Klatovech
Diamantová těla, 4 + 4 3.10. – 14.11.2010
Umění ve veřejném prostoru v jihozápadních Čechách a Dolním Bavorsku 1990–2010 1.8. – 26.9.2010

Kostel sv. Vavřince
Václav Gatarik 31.7. – 30.9.2010

Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech
Chceš-li poznat náš kraj více, nestačí jen pohlednice 23.6.2010 – 7.1.2011
Klatovy – 750. výročí založení města 23.6. – 12.9.2010
Klatovsko pod útlakem fašismu 29.9. – prosinec 2010

Klenová
Galerie Klatovy / Klenová
La Strada 2010 – Cesty současného umění 8.8. – 26.9.2010
Vladimír V. Modrý a Jiří Modrý – 2 generace 3.10. – 31.10.2010

Sýpka Klenová
Výběr II 8.8. – 3.10.2010

Kolín
Červinkovský dům
Lidé doby bronzové 13.5. – 29.8.2010
Jiří Karásek – Fotografie 7.9. – 20.10.2010
Keramické setkání 27.10. – 5.12.2010

Kalendárium kulturních událostí

Kopřivnice
Regionální muzeum v Kopřivnici o. p. s.
Muzeum Fojtství
Emil Zátopek běžící vítězící 27.5. – 5.9.2010
Historie sportu v Kopřivnici 9.9. – 7.11.2010

Kostelec nad Černými Lesy
Muzeum hrnčířství
Klára Kořínková – Malované hedvábí září 2010
Magda Štajnerová – Grafika a obrazy říjen 2010
Archiv výtvarného umění srpen 2010

Kouřim
Muzeum Kouřimska v Kouřimi
Bitva u Kolína ve výtvarném umění 1.7. – 31.10.2010

Kralupy nad Vltavou
Městské muzeum v Kralupech nad Vltavou
Josef Holub – Osobnost a dílo 22.6. – 22.8.2010
Malíř Georges Kars 18.9. – 14.11.2010

Krnov
MIKS – městské muzeum
Nová stálá expozice: Minorité v Krnově od 12.5.2010
Velké prádlo 25.5. – 31.8.2010
Minorité v Krnově 6.8.2010 – 27.2.2011
Jindřich Gola – Obrazy 11.9. – 10.10.2010
Renáta Charousková 23.10. – 21.11.2010

Kroměříž
Muzeum Kroměřížska, p. o.
Fotografie kroměřížských památností 19.6. – 12.9.2010
Pravěk počítačů 26.8. – 31.10.2010
Za dlouhých zimních večerů 16.9. – 21.11.2010
Strašáci – Ochránci polí a zahrad 6.10. – 21.11.2010

Kunovice
Letecké muzeum Kunovice
Spříznění s ptáky do 30.10.2010

Kutná Hora
České muzeum stříbra
Neznámí světci Kutnohorska 8.7. – 26.9.2010
600 let farnosti u Svatého Jakuba 9.7. – 10.10.2010
Obrazy Karla Gotta 30.9. – 31.10.2010
Kamenný dům
Nová stálá expozice: Lapidárium od 9. května 2010
Od obilí ke chlebu 1.4. – 30.11.2010
Tajemný vesmír 7.8. – 11.9.2010
Barevná kresba – Jaroslava Bičovská, Grafika – Eva Adamcová 16.9. – 30.10.2010
Tylův dům
Tajemný vesmír 7.8. – 11.9.2010
Barevná kresba 16.9. – 30.10.2010

Kyjov
Vlastivědné muzeum Kyjov
Domácí umění 7.7. – 30.8.2010

Lanškroun
Městské muzeum Lanškroun
Záviš z Falknštejna a jeho doba 29.5. – 29.8.2010
Práce Základní školy speciální Lanškroun a Základní školy speciální Dzierzoniow 4.9. – 10.10.2010
Lanškrounský fotoklub – Fotografie – Sudety kolem nás a v nás 4.9. – 10.10.2010
Galerie
Libuše Pilařová – Kverková – obrazy – krajiny a zátiší 29.5. – 29.8.2010
Pavel Popelka – Fotografie – inspirace folklorem a přírodou 16.10. – 21.11.2010

Lány
Muzeum T. G. Masaryka v Lánech
T. G. Masaryk a jeho rodina 3.6. – 5.9.2010

Ledeč nad Sázavou
Městské muzeum
Obrazy – Olej a kresba srpen – září 2010
Fotografie – Islandský študýrum říjen 2010

Letohrad
Kulturní centrum Letohrad
Arkády – Výstava výtvarného umění 20.8. – 5.9.2010
Kyšperk/Letohrad město železnice 1.10. – 24.10.2010

Liberec
Oblastní galerie v Liberci, p. o.
Přírůstky 2000–2010 15.4. – 12.9.2010
Šimon Brejcha – Buch much 17.6. – 19.9.2010
Figurální náměty v čínském a japonském umění ze sbírek NG 30.9.2010 – 9.1.2011
Sběratel Anton Randa 30.9. – 28.11.2010
Severočeské muzeum v Liberci, p. o.
Do Mexika za přírodou a lidmi 1.7. – 22.8.2010
Klenoty našich domácností aneb To jsme doma měli taky 24.8. – 17.10.2010

Lidice
Národní kulturní památka – Památník Lidice
Nehodné žití 3.8. – 15.10.2010
Lidická galerie
38. ročník mezinárodní dětské výtvarné výstavy Lidice 2010 26.5. – 31.10.2010
Ležáky
Tragédie v San Panevaeiu 1.7. – 31.8.2010
Návraty lidických dětí 1.9. – 31.10.2010

Litoměřice
Oblastní muzeum v Litoměřicích, p. o.
Slovenské národní putování a úloha generála Františka Chábery 5.8. – 26.9.2010
Pocta K. H. Máchovi a Ludvíku Kunderovi 5.10. – 28.11.2010
Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, p. o.
Maso a kost – Richard Konvička a Jan Hendrych 24.6. – 12.9.2010
Jan Autengruber 23.9.2010 – 7.1.2011

Litomyšl
Regionální muzeum v Litomyšli
Barbie a její svět 1.5. – 31.8.2010
Stopy Járy Cimrmana 16.6. – 31.8.2010
Rodný byt Bedřicha Smetany
Kresby Bedřicha Smetany do 31.10.2010

Lomnice nad Popelkou
Městské muzeum a galerie
Knižní ilustrace Adolfa Kašpara srpen 2010
Drahé kameny a minerály 18.7. – 7.9.2010
Dlouhý – Obrazy 12.9. – 5.10.2010
J. Kábrt – J. Holý – souborný výstava obrazů 10.10. – 2.11.2010

Louny
Galerie Benedikta Rejta
Kosmos Kamila Linharta 10.4. – 29.8.2010
Zdeněk Sýkora 2.10.2010 – 3.2.2011

Kalendárium kulturních událostí

Oblastní muzeum v Lounech, p. o.
Ohře a Louny – Soužití s řekou 1.7. – 12.9.2010
Plakáty z kina 18.9. – 21.11.2010

Luhačovice
Muzeum Luhačovického Zálesí
Příběh vyšívaného šátku 21.1. – 31.10.2010

Mariánské Lázně
Městské muzeum Mariánské Lázně
Zázračné prameny – Lázeňské a upomínkové sklo září – listopad 2010
Fenomén Martinů květen – srpen 2010

Mikulov na Moravě
Regionální muzeum v Mikulově, p. o.
Hladiny – Dagmar Štrosová a Lenka Sýkorová 6.6. – 30.9.2010
Synagoga
Jindřich Štreit – Tak blízko, tak daleko 23.7. – 30.9.2010

Milevsko
Milevské muzeum
Tvář národa 7.5. – 22.8.2010

Mladá Boleslav
Kultura Města Mladá Boleslav a. s.
Galerie Sbor českých bratří
Design – „čti dyzajn" červenec – září 2010
František Gellner – Básník, malíř, karikaturista 21.4. – 7.11.2010
David Osalay – Umělecký kovář 8.7. – 22.8.2010
Fotoreportéři Mladé Fronty Dnes 2.9. – 3.10.2010
Salon 2010 7.10. – 7.11.2010
Městský palác Templ
Výstava studentů a absolventů VŠUP 1.7. – 5.9.2010
Karel Šerák – umění Suiseki 9.9. – 10.10.2010
Božena Klavíková – Plastické keramické obrazy 14.10. – 21.11.2010
Muzeum Mladoboleslavska
Rudolf Turek – Archeolog a historik 5.6. – 26.9.2010
Orient 12.6. – 5.9.2010
Mladoboleslavský hrad na starých fotografiích 14.7. – 12.9.2010
Dětství na kolečkách 11.9. – 14.11.2010
František Segret – Obrazy 16.9. – 31.10.2010

Mnichovo Hradiště
Muzeum města Mnichova Hradiště
Stavebnice Merkur červen – září 2010

Mníšek pod Brdy
Skalka – kostelík sv. Máří Magdalény
Vladimír Balcar – Obrazy 17.7. – 31.8.2010

Mohelnice
Vlastivědné muzeum
Významní rodáci Mohelnicka 2.6. – 2.10.2010

Moravský Krumlov
Městské muzeum
Spolky v Moravském Krumlově 9.6. – 20.8.2010
Výstava loutek při Malém festivalu loutek 25.8. – 31.8.2010
Moravsko-krumlovští výtvarníci 8.9. – 24.9.2010
7. podzimní zahrádkářská výstava 2.10. – 5.10.2010
A. Mucha v paličkové krajce 18.10. – 11.11.2010

Most
Galerie výtvarného umění v Mostě, p. o.
Jakub Špaňhel – Průniky 24.6. – 3.10.2010

Oblastní muzeum v Mostě, p. o.
Smrt v pravěku a ve středověku 11.5. – 29.8.2010

Náchod
Galerie výtvarného umění v Náchodě
František Matoušek (1901–1961) 24.6. – 29.8.2010
Věra Frömlová-Zezuláková (1924–1998) – Výběr z díla 24.6. – 29.8.2010
Václav Girsa 30.7. – 29.8.2010
Jindřich Růžička 10.9. – 31.10.2010

Nejdek
Národopisné muzeum v Nejdku
Romantické cesty zanikající krajinou 25.6. – 26.9.2010

Netolice
Muzeum JUDr. Otakara Kudrny v Netolicích
Tomáš Edl – Obrazy září – říjen 2010
Václav Mošna a Aleš Stříbrzský – Netolice ve Fotografii září 2010
Adéla a Miloš Vášovi – Portrétní fotografie zvířat a makrofotografie srpen 2010
Pošumavské lokálky – 115 let železnice Netolice 1.5. – 30.9.2010
Studenti a výtvarníci ateliéru Česká 20 30.7. – 27.8.2010

Nové Město na Moravě
Horácká galerie v Novém Městě na Moravě
Jiří Vašica – Sochařovy sny červen – srpen 2010
Oldřich Štěpánek – (Komorní plastika, objekty, reliéfy, malba) září – listopad 2010
Metamorfózy – 40. výročí založení CHKO Žďárské vrchy červen – srpen 2010
Studio ZVON září – listopad 2010
Jan Vondra aj. – Vysočinou 13.5. – 22.8.2010
Proměny tvorby na Horácku od 3.6.2010
Jiří Bašta – Aluminium 12.6. – 29.8.2010
Horácké muzeum
Světy v kameni 24.6. – 5.10.2010
Tomáš Smetana 14.10. – 27.11.2010

Nové Strašecí
Městské muzeum
Iva Hüttnerová – Grafiky 1.7. – 29.8.2010

Nový Bor
Sklářské muzeum Nový Bor
Práce ze sympózia uměleckoprůmyslových škol říjen 2010
140. let sklářské školy v Novém Boru 25.6. – 22.9.2010

Nový Jičín
Muzeum Novojičínska, p. o.
Miroslava Janoušková – Obrazy a sklo 28.5. – 22.8.2010
Alfred Neubauer – Muž tisíce triků 11.6. – 12.9.2010

Olomouc
Muzeum umění Olomouc
Zdeněk Sýkora / Barva a prostor 13.5. – 12.9.2010
SIAL (Sdružení inženýrů a architektů Liberec) 3.6. – 19.9.2010
Sochař a designér Josef Vinecký (1882–1949) – Umělec čisté pravdy tvaru a materiálu 17.6. – 3.10.2010
Arcidiecézní muzeum Kroměříž / zámek
Josef Ignác Sadler (1725–1767) 6.5. – 3.10.2010
Arcidiecézní muzeum Olomouc
Josef Winterhalder mladší (1743–1807) 20.5. – 29.8.2010
Vlastivědné muzeum v Olomouci
Obnovená krása květen – srpen 2010
Výstava terarijních zvířat 12.9. – 21.9.2010

Kalendárium kulturních událostí

Opava
Slezské zemské muzeum
Drobní savci České republiky ve fotografiích 13.5. – 22.8.2010
Podoba mincí v průběhu věků 14.8. – 5.10.2010
Esprit moderny 3.9.2010 – 10.1.2011
Mechorosty světa ve fotografii 9.9. – 8.11.2010
20 let muzeologie na Slezské univerzitě 21.9.2010 – 15.1.2011
Rákos 9.10. – 30.11.2010
Památník Petra Bezruče
Město literatury 4.6. – 22.8.2010
Igor Plačka – Grafika es libris 8.9. – 24.10.2010

Orlová-Lutyně
Výstavní síň Muzea Těšínska, Dům dětí a mládeže
Kdepak ty ptáčku hnízdo máš? 18.3. – 26.9.2010
Historie Orlové očima dětí 7.10. – 30.12.2010

Ostrava
Ostravské muzeum, p. o.
Chráněná krajinná oblast Beskydy 15.6. – 29.8.2010

Ostroh
Hrad Ostroh (Seeberg)
Miloš Švarc 14.8. – 17.10.2010

Pardubice
Východočeské muzeum v Pardubicích
Klukovský sen, holčičkám vstup dovolen 16.4. – 17.10.2010
Pardubice, kolébka českého letectví 28.5. – 19.9.2010
Ptáci Pardubic na poštovních známkách 19.6. – 26.10.2010

Paseky nad Jizerou
Památník zapadlých vlastenců
Svatební fotografie přelomu 19. a 20. století 10.4.2010 – 31.3.2011
„Velké prádlo" – Jak naše babičky praly, žehlily a mandlovaly 1.5.2010 – 24.2.2011

Pelhřimov
Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p. o.
Historie zdravotnictví v Pelhřimově aneb Hippokrates by se divil 10.7. – 10.10.2010

Petřvald u Karviné
Technické muzeum
Kouzlo krystalu 4.5. – 17.10.2010

Písek
Prácheňské muzeum v Písku
Písecký venkov v 19. století od 18.5.2010
Obrazová galerie českých panovníků od 18.5.2010
Jitka Petrášová – Výtvarné práce říjen 2010
Robert Vano – The platinum collection 1.8. – 31.8.2010
Světoběžník a vynálezce Jára Cimrman 1.8. – 29.9.2010
Galerie
Ivo Medek – Kopaninský září 2010
La Strada 12.10. – 14.11.2010
Chodba knihovny
50. výročí Orlické přehrady září 2010
Písek – Bakaláře 3.8. – 29.8.2010
Malé výstavní síně
Václav Toušek – Foto říjen 2010
Sladovna Písek, o. p. s.
Tomáš Bím – Na cestě 12.8. – 3.10.2010

Plzeň
Západočeská galerie
Karel Teige – Zbyněk Baladrán: Asymetrická harmonie 3.6. – 19.9.2010
Západočeské muzeum v Plzni
Výprava divadla bratří Formanů 11.6. – 22.8.2010
Evropa a býk 20.8. – 26.9.2010
D. Kirkland – Fotografie 2.9. – 2.10.2010
Bienále kresby 6.10. – 14.11.2010
Celda Klouček 13.10. – 6.12.2010
Národopisné oddělení Západočeského muzea v Plzni
Snídaně v trávě aneb Jak jíme pod širým nebem 16.7. – 5.9.2010
Porcelán 23.9. – 14.11.2010

Polička
Městské muzeum a galerie Polička
Kterak pak učitel ku vzdělání a dobrým mravům svá dítka vedl… 25.5. – 29.8.2010
František Bukáček 19.6. – 3.10.2010
Papírový svět 31.7. – 3.10.2010

Praha
Galerie hl. m. Prahy
Dům U Kamenného zvonu
Bienále mladých 25.6. – 26.9.2010
Městská knihovna
Roky ve dnech: České umění 1945–1958 28.5. – 19.9.2010
Václav Boštík 15.10.2010 – 9.1.2011
Staroměstská radnice
Alfanumerické kódy 15.9. – 21.11.2010
Galerie Jaroslava Fragnera
Aulík Fišer architekti – Návrhy a realizace 1995–2010 16.6. – 29.8.2010
Výstavní síň Mánes
Kavárna Ostrava 14.7.–10.9.2010
Muzeum hlavního města Prahy
Jan Vaněk – Civilizované bydlení pro každého 3.3. – 22.8.2010
Vietnam v Praze 31.3. – 19.9.2010
Pražské výletní restaurace 22.9.2010 – 20.3.2011
Pražské čtvrti – Libeň 13.10.2010 – 20.2.2011
Museum Kampa – Nadace Jana a Medy Mládkových
Jiří Sozanský – Skelety 10.6. – 19.9.2010
Muzeum Policie ČR
Barevný vodní svět – Dětská výtvarná díla E-dílna 4.6. – 31.8.2010
Příroda kolem nás 21.7. – 31.8.2010
Papírová fantazie 30.7. – 31.10.2010
Místa činu 16.9. – 30.9.2010
Národní galerie
Klášter sv. Jiří
August Bedřich, Charlotta Louisa Piepenhagenovi do 31.8.2010
Šternberský palác
Grafický kabinet – Monumenta sepulcrorum 13.7. – 10.10.2010
Veletržní palác
Karel Pauzer říjen – březen 2010
Grand Prix Obce architektů červen – září 2010
Mistrovská díla grafiky a kresby 26.5. – 5.9.2010
Grafický kabinet – na účetním lístku – Kotěra, Tichý, Boettinger v privátní kresbě – momentce 8.6. – 19.9.2010
Monet – Bacon / Batlinerova sbírka z vídeňské Albertiny 7.10.2010 – 7.1.2011
Národní muzeum
Nejen suchá věda 3.12.2008 – 31.12.2010
Smrt pravých neštovic 21.4. – 17.10.2010
Tvář Karla Hynka Máchy 7.5. – 30.9.2010

Kalendárium kulturních událostí

Konec stříbrných pokladů v Čechách 25.6. – 7.9.2010

České muzeum hudby

Beatlemánie! 4.6.2010 – 10.1.2011

České muzeum hudby – Muzeum Antonína Dvořáka

Narodila jsem se v Americe 6.5.2009 – 31.12.2010

České muzeum hudby – Muzeum Bedřicha Smetany

Pražský pěvecký sbor Smetana – 100 let 1.1.2009 – 27.3.2011

Chvalský zámek

České hrady v díle Jana Konůpka 1.7. – 5.9.2010

Jiří Nepor a Jan Charvát – Obrazy 3.8. – 29.8.2010

Pohádková země na zámku 7.7. – 29.8.2010

Lapidárium Národního muzea

Královský sňatek sochařství posledních Přemyslovců a 1. Lucemburka 21.9. – 30.11.2010

Musaion

Malujeme po síti – Z truhly našich prababiček 9.6. – 31.10.2010

Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Gejša a samuraj 14.10.2010 – 20.3.2011

Národní památník na Vítkově

Zlatá šedesátá květen 2010 – únor 2011

Bernhardt KONCENTRÁT květen – říjen 2010

Nepřemožená Milada Horáková 1.6. – 5.9.2010

Nová budova Národního muzea – budova bývalého Federálního shromáždění

Světlo nad Prahou po deseti letech 12.5. – 3.10.2010

Marathon 2500 19.5. – 30.9.2010

Poklady Moravy 21.9.2010 – 10.7.2011

Národní zemědělské muzeum Praha

Pod korouhví stříbrného lva (řeznictví v Čechách) 16.6. – 12.12.2010

Co skrývá něžná krása květin 15.7. – 31.10.2010

Novoměstská radnice

Poznej se! do 19.9.2010

Památník národního písemnictví

Letohrádek Hvězda

K. H. Mácha 29.6. – 31.10.2010

Pedagogické muzeum Jana Amose Komenského v Praze

Rod De Geerů očima malířů 30.7. – 16.11.2010

Správa Pražského hradu

Císařská konírna

Hans von Aachen (1522–1615) – Malíř na evropských dvorech 1.7. – 3.10.2010

Uměleckoprůmyslové museum v Praze

100 % Sklo 17.6. – 19.9.2010

Galerie Josefa Sudka

Jan Rothmaye – Fotografie 3.6. – 5.9.2010

Galerie Rudolfinum

Decadence now! Za hranicí krajnosti 30.9.2010 – 2.1.2011

Valdštejnská jízdárna

Klasicismus a biedermeier z knížecích lichtenštejnských sbírek 6.5. – 17.10.2010

Židovské muzeum v Praze

Od té doby věřím na osud… Transporty protektorátních Židů do Běloruska v roce 1941–1942 29.7.2010 – 30.1.2011

Prachatice

Muzeum české loutky a cirkusu

Cesta na severní pól 14.4. – 17.10.2010

Prachatické muzeum

Sůl nad zlato 4.6. – 30.12.2010

Prostějov

Muzeum Prostějovska v Prostějově, p. o.

Ivan Ambrož – Obrazy 23.9. – 21.11.2010

Velký Kosíř, příroda a lidé 1.4. – 14.11.2010

Z historie četnictva a policie 27.5. – 9.9.2010

Rodinný tábor 1.6. – 5.9.2010

Za krásou, která hřeje 15.6. – 9.9.2010

Jiří Netík 9.9. – 7.11.2010

Špalíček

Z historie armády v Prostějově 17.6. – 19.9.2010

Historické radiopřijímače 23.9. – 28.11.2010

Prostřední Lhota u Nového Knína

Muzeum Křížovnický špýchar Prostřední Lhota – Muzeum života venkovského obyvatelstva středního Povltaví

Poutní řemesla do 31.10.2010

Protivín

Památník města Protivína

Josef Milota – Jižní Čechy 17.8. – 25.9.2010

Předklášteří

Podhorácké muzeum

Školní kabinet 25.4. – 17.10.2010

Dobrodružství vertikál 23.5. – 28.9.2010

Zdenka Rann – Malba 17.10.2010 – leden 2011

Přerov

Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Ptáci 2010 2.5. – 29.8.2010

Řemeslo a zlaté dno 1.6. – 29.8.2010

Ornitologická stanice

Péro, peří, opeření 2.4. – 31.10.2010

Přeštice

Dům historie Přešticka

Lékař léčí, příroda uzdravuje 27.4. – 29.8.2010

Dana Raunerov – Kresby, obrazy 29.6. – 29.8.2010

Fotografie Lucie Kaslové 14.9. – 24.10.2010

Hola, hola, škola volá 14.9. – 24.10.2010

Příbor

Muzeum a pamětní síň Sigmunda Freuda v Příboře

Slované 28.5. – 5.9.2010

Příbram

Hornické muzeum Příbram

Důl Vojtěch

Havířská bašta do 29.8.2010

Doba spalovačů mrtvol 1.6. – 31.10.2010

Rajhrad

Památník písemnictví na Moravě

Ludvík Kundera 18.3. – 26.9.2010

Ex libris z Moravy 1.4. – 26.9.2010

Musilové – Alois a Robert 7.10.2010 – 2.1.2011

Moravská nakladatelství se představují 14.10. – 28.11.2010

Rakovník

Muzeum T. G. M. Rakovník

Barbie ve víru módy aneb Jak šel čas 28.7. – 5.9.2010

A. G. Masaryková a Český červený kříž 5.8. – 5.9.2010

Roman Sklenička svému městu – Obrazy 24.8. – 25.9.2010

Galerie Samson – Cafee

Josef Seibert – Fotografie 29.6. – 21.8.2010

Rokycany

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

Obrazy z dějin královského města Rokycany 6.5. – 19.9.2010

Kalendárium kulturních událostí

Znovuobjevené poklady z muzejního depozitáře 25.9.2010 – 9.1.2011
5. bienále grafiky Rokycany 7.10. – 28.11.2010

Roudnice nad Labem

Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem

Antonín Slavíček 6.5. – 29.8.2010
Miroslav Machotka – Fotografie 9.9. – 3.10.2010
Otakar Slavík a vzpomínka na 1. Mezinárodní malířské sympozium v Roudnici nad Labem 9.9. – 24.10.2010
Olga Vaicová 7.10. – 24.10.2010

Podřipské muzeum

Vzácné druhy hub na Podřipsku II. říjen – prosinec 2010
Roudnice na konci války (květen 1945) 6.5. – 26.9.2010
Jan Kalous – malíř Podřipska 1.6. – 20.11.2010
Roudnický most 1910–2010 10.6. – 29.9.2010
Alfred Piffl (1907–1972) – navzdory času a lidem… 10.6. – 29.10.2010
Draví ptáci a sovy na Podřipsku 6.7. – 29.8.2010

Roztoky u Prahy

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

Loutky ze sbírky Jiřího Vorla 11.6. – 21.11.2010
Slavné vily Středočeského kraje 23.6. – 29.8.2010
Rituální plastika západní Indie 6.8. – 17.10.2010
Zámecká zahrada
Letní keramická plastika 26.6. – 3.10.2010

Rožnov pod Radhoštěm

Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Krásná jizba 17.6.2010 – 28.2.2011
Úroda z polí, zahrad a sadů aneb Valašský hortikomplex 18.10. – 2.11.2010

Rychnov nad Kněžnou

Muzeum a galerie Orlických hor v Rychnově nad Kněžnou

Blanka Kaločová – Krátké ohlédnutí 3.6. – 31.10.2010
Vlasta Kahovcová – Obrázky z podzámčí 25.6. – 5.9.2010
Kanafasení 25.6. – 5.9.2010
Ludvík Vacátko – Plavení koní 3.7. – 31.10.2010

Rýmařov

Městské muzeum Rýmařov

J. Matoušek 31.7. – 27.8.2010
Tradice zpracování dřeva na Rýmařovsku 4.9. – 30.9.2010
Štěpán Mikulka 4.9. – 30.9.2010
Výstava zbraní 4.10. – 31.10.2010

Sedlčany

Městské muzeum Sedlčany

Merkur – Nestárnoucí stavebnice 17.6. – 12.9.2010
Sedlčanští včelaři 14.9. – 17.10.2010
Květinové aranžmá 19.10. – 21.11.2010

Skuteč

Městské muzeum ve Skutči

Krása tahem štětce 29.6. – 29.8.2010
Tajemství z archivů 14.9. – 10.10.2010
Jan Netušil 19.10. – 14.11.2010

Slavkov u Brna

Zámek Slavkov – Austerlitz

Dvořákova Rusalka 8.6. – 18.11.2010
Tak jde čas 6.7. – 10.11.2010
En Espace – Objekty a instalace 5.8. – 30.9.2010
Patchwork – Textilní technika 2.9. – 31.10.2010

Sokolov

Muzeum Sokolov, p. o. Karlovarského kraje

Druhá světová válka na Sokolovsku 2.5. – 29.8.2010
České a moravské synagogy 25.6. – 5.9.2010
Mgr. Václava Křížová – Barvy, nálady, krajiny 2.7. – 3.10.2010

Stěbořice

Arboretum Nový Dvůr

Svět šišek 3.3. – 30.11.2010
Počátky lesnictví v USA 31.3. – 31.12.2010
Přírodní motivy v malbě a grafice 1.10.2010 – 31.1.2011

Strakonice

Muzeum středního Pootaví

Církevní plastiky do 31.10.2010
Život za války – Strakonice v letech 1939–1945 6.5. – 31.8.2010
Obrázky z Francie 10.7. – 31.8.2010
Kočárky a dítě 7.9. – 28.11.2010

Strážnice

Městské muzeum

Autogramy 6.8. – 23.9.2010
Šperky a keramika 3.10. – 2.12.2010

Národní ústav lidové kultury – Muzeum vesnice jihovýchodní Moravy

Ze zámeckých salonů 1.5. – 31.10.2010
50. Výročí činnosti Národního ústavu lidové kultury 1.5. – 31.10.2010
Nástroje lidové hudby v České republice 1.5. – 31.10.2010
Podzim na dědině 23.9. – 25.9.2010

Svitavy

Městské muzeum a galerie ve Svitavách

Království panenek 13.6. – 31.10.2010
Slavné vily Pardubického kraje 24.6. – 22.8.2010
Svitavské vily známé i neznámé 25.6. – 22.8.2010

Šlapanice

Muzeum ve Šlapanicích

Merkur je věčný 19.3. – 22.8.2010
Sámové a Inuité aneb Obyvatelé chladného severu 17.9. – 28.11.2010

Šumperk

Vlastivědné muzeum v Šumperku, p. o.

Chléb náš vezdejší září – prosinec 2010
Léčivé rostlin aneb Není bylina, aby na něco nebyla 4.6. – 30.9.2010
Usnadňovaly práci, zpříjemňovaly volný čas 1.7. – 26.9.2010
Galerie Šumperska
Cesta do pravěku 25.2. – 29.8.2010
Hollarova galerie
Nechte na hlavě 28.8. – 28.11.2010

Tábor

Muzeum fotografie Šechtl a Voseček

Zmizelý tábor 27.7. – říjen 2010

Tachov

Muzeum Českého lesa

Zaostřeno na bobra 30.6. – 30.9.2010

Telč

Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Telč

Stříbro z Přibyslavi za Zachariáše z Hradce 3.8. – 31.10.2010

Teplice

Regionální muzeum v Teplicích, p. o.

Rosette Design s. r. o. říjen 2010
Elegantní a jemná krása září 2010

Kalendárium kulturních událostí

Fotografie Františka Kornalíka srpen 2010
Arkádie 20 září 2010
Toulky zámeckou zahradou 14.5. – 29.8.2010

Terezín
Památník Terezín
Malá pevnost
Jaromír Másler – Obrazy, Karel Peřina – Sochy 15.4. – 20.8.2010
Osvobození míst utrpení a statečnosti 6.5. – 12.9.2010
Lenka Vilhelmová – Prázdná krajina, krajina bez lidí 5.8. – 31.10.2010
Martin Tomášek – Kresby, obrazy, plastiky 2.9. – 27.10.2010
Radek a Zdeněk Květoňovi – Fotografie 16.9. – 31.12.2010
Muzeum ghetta
Nadia Rovderova (fotografie, obrazy) & Jim Schantz (obrazy) – Terezín mezi zemí a nebem 25.5. – 22.9.2010
Denisa Abrhámová, Dalia Barkey, Ivana Grimmová, Yvonne Livay – obrazy, kresby, grafika 7.10.2010 – 28.2.2011

Trutnov
Galerie města Trutnova
Hráči na nábřeží 7.6. – 31.10.2010
Jindra Viková – Jindřich Vik 23.6. – 28.8.2010

Třebíč
Muzeum staré zemědělské techniky při SŠ řemesel Třebíč
Didacta 2010 říjen 2010

Třešť
Muzeum Vysočiny Jihlava, pobočka Třešť
Starou Třeští 3.7. – 29.8.2010

Třinec
Muzeum Třineckých železáren, a. s. a města Třince
Pásli ovce Valaši 12.5. – 22.8.2010
Lenka Kovalová 10.9. – 21.11.2010
Tajemné potápění 10.9. – 21.11.2010
Vojenské zajímavosti 10.9. – 21.11.2010

Turnov
Muzeum Českého ráje v Turnově, p. o.
Kučera, Kučerová září – říjen 2010
Hračky nejen pro děti 10.4. – 29.8.2010
Divadelní svět 18.5. – 26.9.2010
Mezi kameny 7.7. – 31.8.2010
Experimentální archeologie 7.10. – 30.12.2010

Týn nad Bečvou
Hrad Helfštýn
Poldi Habermann – Skulptury 10.4. – 31.10.2010

Týn nad Vltavou
Městské muzeum
Perokresby – K. Koukol září – říjen 2010
Bojová technika – Výstava plastikových modelářů červenec – srpen 2010
Výtvarné práce žáků ZŠ M. Strana Týn n. Vltavou září – říjen 2010
J. Lukš a spol – Kresby, malby červenec – srpen 2010

Uherské Hradiště
Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, p. o.
Československý filmový plakát 1959–1989 17.6. – 12.9.2010
Francouzská kinematografie v československém filmovém plakátu 25.7. – 12.9.2010
Ach, ty ženy marnivé 21.10.– 16.1.2010
Galerie Slováckého muzea
Karel Bartošík – Kapesní stříbro 1.7. – 3.10.2010
Odtudjinam a zasezpátky – Gabriela Nováková-Varmužová a Vratislav Varmuža 1.7. – 10.10.2010
Márius Kotrb – Sochy 2.9. – 17.1.2011
Zdeněk Burian – Výběr z díla 15.10.2010 – 24.1.2011

Uherský Brod
Muzeum Jana Amose Komenského
Etiopie – Objektive etnografa 29.7. – 10.10.2010
Miškáři 10.9. – 10.10.2010
Obrazy legendy a historie 24.9. – 3.10.2010
Staré tisky a mapy 22.10. – 5.12.2010

Úpice
Městské muzeum a galerie Julie W. Mezerové
Kočárky a panenky našich babiček 22.6. – 31.8.2010
Úpičtí výtvarníci 7.9. – 8.10.2010
Ctibor Košťál – Fotografie 19.10. – 19.11.2010

Úsov
Lovecko-lesnické muzeum
Vážky Slovácka do 31.8.2010

Valašské Meziříčí
Muzeum regionu Valašsko ve Vsetíně – pobočka Valašské Meziříčí
Recept na ženu – Fotografie Milana Borovičky 19.6. – 26.9.2010
Západní Karpaty – Spoločná hranica 22.6. – 29.8.2010

Valtice
Muzeum zahradnictví a životního prostředí
Od nektaru k medu – Včela a její význam v přírodě 1.4. – 29.8.2010
Chvála síle motoru… (od lidské námahy ke stroji) 1.4. – 31.10.2010
Šel zahradník… 1.4. – 31.10.2010
Dobré jídlo, dobré pití prodlužují životní 4.9. – 31.10.2010

Vamberk
Muzeum krajky Vamberk
Mantily španělských dam 25.6. – 30.9.2010

Veselí nad Moravou
Městské muzeum Veselí nad Moravou
Bartolomějské náměstí – Pohled do historie 23.8. – 28.11.2010

Vimperk
Muzeum při Správě národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava
Rok vody červenec – srpen 2010
60 let muzea 1.5. – 31.10.2010
Fotografie z Národního parku 1.7. – 31.8.2010
Architekt Josef Zítek 1.7. – 31.8.2010

Vlašim
Muzeum Podblanicka
Obnovená staletí 10.6. – 5.9.2010

Vodňany
Městské muzeum a galerie
Jiří Vinklát – Obrazy 14.8. – 30.9.2010
101 let sboru dobrovolných hasičů na Pražáku 4.10. – 31.12.2010
Galerie
Václav Holub – Od nás k Vodňanům 4.7. – 29.8.2010
Milan Peterka – Obrazy 5.9. – 3.10.2010
Vladimír Komárek 19.10. – 21.11.2010

Kalendárium kulturních událostí

Infocentrum
Helena Nováková – Fotoaparát – PC – Obrázky 5.7. – 28.9.2010

Vojna u Příbrami – Lešetice
Památník Vojna u Příbrami
Perzekuce církví do 31.8.2010
Sochy Jiřího Sozanského do 31.10.2010
NATO – Svoboda a odpovědnost 1.8. – 30.9.2010

Volyně
Městské muzeum a kulturní centrum ve Volyni
Alois Boháč – Miláčkové 22.5. – 28.9.2010
Ondřej Maleček – Tiché volání 5.6. – 22.8.2010
Po červené z Volyně přes Březník na Luzný 12.6. – 10.10.2010

Vrchlabí
Správa KRNAP – Krkonošské muzeum
Augustiniánský klášter
Louky Krkonoš 25.5. – 29.8.2010
Svět tropů, hor a severské tundry 25.6. – 31.10.2010
Drobní savci 7.9. – 7.11.2010
Tři historické domy
Řemeslnické léto 7.7. – 5.9.2010

Vsetín
Muzeum regionu Valašsko, p. o.
Zbojnický mýtus 4.4. – 5.9.2010

Vysoká u Příbrami
Památník Antonína Dvořáka
Po stopách Antonína Dvořáka 1.7. – 31.8.2010

Vysoké nad Jizerou
Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou a okolí
Výstava ke stému narození malíře Oldřicha Vodseďálka 11.6. – 17.10.2010

Vysoký Chlumec
Skanzen Vysoký Chlumec – Muzeum vesnických staveb středního Povltaví
Sekery a sekernické řemeslo v životě vesnického člověka 1.5. – 31.10.2010
Nejstarší roubené domy 1.5. – 31.10.2010
Lidová architektura a sídla na Sedlecku 1.5. – 31.10.2010
Život obyvatel kolem Vltavy 1.5. – 31.10.2010

Vyškov
Muzeum Vyškovska, p. o.
Paličková krajka říjen 2010
Fotografie Jindřicha Holíčka září 2010
Josef Fantura – Fotografie 25.6. – 5.9.2010
Střelecké malované terče 2.7. – 26.9.2010
Z historie Beatles 2.7. – 29.8.2010
Mexiko – Fotografie Tomáše Hájka 6.9. – 1.10.2010

Zábřeh
Vlastivědné muzeum
Poezie dřeva 10.6. – 28.8.2010
Václav Nasvětil – S paletou v přírodě 4.9. – 17.11.2010

Zbiroh
Městské muzeum ve Zbiroze
Příběh Slovanské epopeje – Alfons Mucha ve Zbiroze 8.7. – 5.9.2010

Zlín
Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně, p. o.
Fenomén Baťa – Zlínská architektura 1910–1960 13.4. – 29.8.2010
Jan Vaněk (1891–1962). Civilizované bydlení pro každého 14.9. – 14.11.2010
Grafický kabinet
Prostor Zlín – čeští a slovenští umělci 4.5. – 12.10.2010
Projekt nového kurátora 21.9. – 21.11.2010
Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, p. o.
Ilustrace a kresby Ladislava Pálky 29.4. – 29.8.2010
Z truhel nejnádhernější šat 5.5. – 29.8.2010
Otrokyně módy 6.5. – 29.8.2010
Nevstupovat-vyvolávám 10.6. – 5.9.2010
Hora čarodějů 9.9. – 14.11.2010
Streit – Fotografie 16.9. – 14.11.2010

Znojmo
Jihomoravské muzeum ve Znojmě, p. o.
Hospodářský rok na vsi ze sbírek JMM 18.3. – 22.8.2010
Jiří Kolář – Ladislav Novák: Dialog – Picasso a Braque – koláže 2.7. – 9.9.2010
Znojemský hrozen 15.9. – 16.10.2010
Vladimír Klein – Sklo 22.10. – 20.11.2010
Minoritský klášter
140 let železné dráhy ve Znojmě 3.9. – 28.10.2010

Žacléř
Městské muzeum Žacléř
Zaváté stopy – Život v Krkonoších na rytinách Ericha Fuchsa 30.4. – 31.10.2010
Zahradní keramika 3.9. – 31.10.2010

Žamberk
Městské muzeum Žamberk
Josef Kubíček – Plastiky a řezby 25.6. – 31.8.2010
Tak jde čas 7.8. – 29.8.2010
Kniha jako paměť lidstva i krásný objekt 4.9. – 26.9.2010
Výtvarný Žamberk 2.10. – 20.10.2010
Obrazy, módní doplňky, sklo, sklenění šperky a suché vazby 23.10. – 21.11.2010

Ždánice
Městské Vrbasovo muzeum
Ždánické inspirace v obrazech červenec – srpen 2010
Pomůcky a výtvory starších řemesel září – říjen 2010

Žďár nad Sázavou
Muzeum knihy
Dílo Karla Hynka Máchy v ilustracích 8.4. – 31.10.2010

Žebrák
Muzeum v Žebráku
Dětství na čtyřek kolečkách 1.5. – 28.10.2010

Gloria musaealis 2010

Od 1. ledna 2010 probíhá již
IX. ročník Národní soutěže muzeí Gloria musaealis.
Přihlaště i Vy projekt Vašeho muzea do kategorie
Muzejní výstava, publikace a počin roku.
Nečekejte na poslední chvíli, právě nyní je nejvhodnější čas na zaslání přihlášky!
Veškeré informace najdete na
http://www.gloriamusaealis.cz.
Těšíme se na Vaše projekty!

688 081 předmětů. Protože se stále odkazují na číslo 65 milionů předmětů v ČR, také jakoby zde vyplývalo, že jeden jejich sbírkový předmět má v průměru cca 10 věcí.

A tak bychom mohli hromadit další podobné, nebo i protichůdné příklady, ale bez velkého významu. Jak tedy dále nakládat s oním už tradičním číslem 65 milionů? Nejpřesnější odpovědí by bylo asi ho nějak zaarchivovat a dále nepoužívat. Sloužilo více jak 10 let a ne úplně špatně. Dnes však nevypovídá celkem o ničem. Teoreticky, pokud by průměrný počet věcí v předmětu byl cca 3 až 4, pak násobením oněch více než 18 milionů sbírkových předmětů bychom se někam k tradičním 65 milionům věcí dostali, ale jde o násobení bez jakýchkoli relevantních důvodů. Prostě číslo 65 milionů (ať už čehokoli) je odrazem 90. let 20. století a patří už jen do historie českého muzejnictví. Staromilcům, mezi které se taktéž zařazuji, bych snad doporučil jediné. Klidně s číslem 65 milionů věcí nadále operujte, ale vždy s upozorněním, že pravda může být klidně o 5 či 10 milionů jiná. Nahoru i dolů.

Jan Dolák

[1] Špét, J.: Přehled vývoje českému muzejnictví I. (do roku 1945). Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004, s. 102.

[2] Tamtéž.

[3] Špét, J.: Formování a rozvoj socialistického muzejnictví v ČSR (1945–1985). Praha: Národní muzeum v Praze, 1988, s. 16.

[4] Tamtéž, s. 31.

[5] Tamtéž, s. 35.

[6] Dolák, J.: Příspěvek k vývoji českého muzejnictví v letech 1945–1948, v tisku.

[7] Špét J. (red.): K problematice centrální evidence muzejních sbírek (Metodický list). Praha: Kabinet muzejní a vlastivědné práce při Národním muzeu v Praze, 1967, s. 80.

[8] Fialová, D. – Šebek, F.: Vyhodnocení výzkumu Analýza sbírkových fondů muzeí ČR. Muzejní obzory. 1999, č. 2, s. 79 Výzkum se netýkal sbírek muzeí umění – galerií.

[9] Fialová, D. – Šebek, F.: Vyhodnocení výzkumu Analýza sbírkových fondů muzeí ČR. Muzejní obzory. 1999, č. 2, s. 5.

[10] Dostupní z: http://ces.mkcr.cz/cz/sbirky.php.

[11] Soukromý e-mail z 17. března 2010.

[12] Soukromý e-mail z 17. března 2010.

[13] Janiš, M.: Problematika vyřazování evidenčních záznamů z Centrální evidence muzejních sbírek MKČR. Brno: Masarykova univerzita, 2010.Obhájená bakalářská práce. Dostupné z: http://is.muni.cz/th/263492/ff_b/?lang=en

[14] Děkuji tímto za ústní sdělení Dr. Z. Zahradníkovi.

[15] Odhad Dr. Růženy Gregorové, které tímto velice děkuji.

Muzeologie, terminologie… a zákon o účetnictví

Sbírky muzejní povahy jsou na základě novely zákona o účetnictví předmětem účetní evidence. Při složitých jednáních o aplikaci zákona se objevil problém neujasněnosti některých základních pojmů a z toho pramenícího volného zaměňování či chybného užívání některých termínů, a to nejen laickou veřejností, reprezentovanou v tomto případě ekonomy a účetními, ale i veřejností odbornou. Zajímavé to bylo proto, že zatímco v diskusích uvnitř odborné veřejnosti se snaha o přesnou terminologii stále často chápe jako zbytečné „slovíčkaření", jednání o aplikaci zákona o účetnictví ukázala, jak nepřesnosti či neujasněnost významu některých termínů mohou vést přímo k fatálním problémům. Především se ukázalo, že ačkoliv obor muzejnictví stojí a padá s pojmem „sbírka", s trochou nadsázky lze říct, že ***obsah tohoto pojmu i mnozí muzejníci nechápou zcela přesně****, o laické veřejnosti nemluvě. Nepřesnost spočívá v tom, že sbírka tvořená a spravovaná muzeem není jakoukoliv sbírkou, ale jde o „sbírku muzejní povahy", přičemž laická veřejnost tento rozdíl nevnímá. Pokud jde o odbornou veřejnost, pak mnozí tento rozdíl stále rovněž nevnímají a z těch, kdo jej vnímají, by ho jen málokdo dokázal vysvětlit. Pokusím se o to v následujících řádcích.*

Jakákoliv sbírka i sbírka muzejní povahy jsou vždy tvořeny s nějakým „sběratelským" záměrem. Ty záměry mohou být nejrůznější, někdo vybírá věci pro svou sbírku proto, že se mu prostě líbí, jiný se řídí poptávkou na trhu, protože s věcmi obchoduje a další proto, aby doložil šíření asijských sluněček („berušek") Evropou nebo tvorbu naivních malířů ve 20. století. Pouze pro tvůrce sbírky muzejní povahy – a jimi jsou všechna veřejná muzea – je ale jedno kriterium povinné. Musí pro svou sbírku vybírat takové věci (nebo soubory věcí), které přispějí k tomu, aby jejich sbírka byla **ve své celistvosti významná** pro prehistorii, historii, umění, literaturu, techniku, přírodní nebo společenské vědy (§ 2 odst. 1 zákona č. 122/2000 Sb). **Teprve když je sbírka podle tohoto kriteria tvořena, je, resp. zůstává, sbírkou muzejní povahy**. Věci, které jsou do sbírky muzejní povahy zařazovány, jsou tudíž vybírány nejen podle toho, nakolik ony samy vypovídají o přírodě nebo společnosti, jaká je jejich hodnota kulturní či finanční, ale především jak dokáží přispět k tomu, aby byl uchováván nebo zvyšován význam sbírky v její celistvosti. Sbírka muzejní povahy pak představuje **specifickou hodnotu**, která se nerovná součtu hodnot jednotlivých věcí, které ji tvoří, ale je vyšší. Její hodnota tudíž nemusí být přímo úměrná počtu věcí, které ji tvoří. Cílem a smyslem ochrany a odborné správy je **uchování oné**

nově vytvářené, specifické hodnoty, t. j. hodnoty sbírky v její celistvosti. Ochrana a odborná správa jednotlivých věcí (sbírkových předmětů), které sbírku muzejní povahy tvoří, je pouze nezbytným prostředkem, jak tohoto cíle dosáhnout a smysl sbírky muzejní povahy naplnit. **Vše, co správce sbírky muzejní povahy činí s jednotlivými sbírkovými předměty (výběr přírodnin a lidských výtvorů, jejich zařazování do sbírky muzejní povahy, evidence, inventarizace, ochrana před krádežemi a před působením nepříznivých vlivů prostředí, třídění i vyřazování) musí být tomu podřízeno**. Dokonce nejen hodnota, ale i samotná existence sbírky muzejní povahy není závislá na počtu sbírkových předmětů (pokud jejich počet neklesne pod 5 věcí movitých). Proto, aby byla ona specifická hodnota sbírky muzejní povahy uchována, nelze připustit, aby byly věci (sbírkové předměty), které ji tvoří, např. darovány či prodány, aniž by byly před tím ze sbírky vyřazeny. A vyřazeny mohou být pouze z důvodů uvedených v zákoně (neupotřebitelnost, přebytečnost, výměna, ztráta). Ze stejného důvodu (uchování hodnoty sbírky muzejní povahy) může být jakýkoliv sbírkový předmět vyvezen do zahraničí pouze s povolením Ministerstva kultury ČR, pouze na dobu určitou a pouze z důvodů uvedených v zákoně, byť by se jednalo o věc, která je sama o sobě jen málo významná, protože i absence takové věci ve sbírce muzejní povahy může hodnotu sbírky snížit. Jde o omezení vlastnických práv, ale je to omezení nezbytné, protože uchování sbírky muzejní povahy v její celistvosti, které je nadřazeno všemu ostatnímu, bez takového omezení nelze zajistit. A co z toho vyplývá? **Sbírku muzejní povahy je třeba důsledně tvořit, ale také vnímat a prezentovat nikoliv jako soubor jednotlivin, ale jako množinu cíleně vybíraných věcí, která má specifickou hodnotu a tvoří tak de iure „jednu věc"**. Při diskusích kolem zákona o účetnictví se ale ukazuje, že ani sami muzejníci své sbírky muzejní povahy takto nevnímají. Všechno navíc ještě komplikuje volná záměna termínů „sbírky" a „sbírkové předměty". Touto terminologickou nepřesností je, bohužel, zatížen i zákon č. 122/2000 Sb., který upravuje evidenci a inventarizaci sbírkových předmětů, ale nazývá to evidencí a inventarizací „sbírek". Obtížně se pak vysvětluje, že podle zákona o účetnictví se evidují a inventarizují **sbírky muzejní povahy**, kde z hlediska tohoto zákona je každá sbírka „jednou věcí" a podle zákona č. 122/2000 Sb. se evidují a inventarizují **sbírkové předměty**, tedy miliony věcí – a nelze to směšovat.

Jednání kolem zákona o účetnictví nastavují uvedeným terminologickým nejasnostem nemilosrdné zrcadlo. Ministerstvo kultury ČR vychází z toho, že:

a) v účetní evidenci budou vedeny **sbírky muzejní povahy** identifikované jejich evidenčním číslem uvedeným v Centrální evidenci sbírek, na něž je nahlíženo jako na „jednu věc",

b) tudíž také inventarizaci podle zákona o účetnictví mohou být podrobeny pouze takto vnímané **sbírky muzejní povahy**,

c) inventarizace **sbírkových předmětů** je vedena podle zákona č. 122/2000 Sb. (byť je § 12 zákona, který inventarizaci sbírkových předmětů upravuje, označen jako „inventarizace sbírek") **a na ní se zákon o účetnictví nevztahuje** (§ 15 odst. 3 zákona), tudíž ani vyhláška o inventarizaci sbírek muzejní povahy, jíž se provádí zákon o účetnictví, se nemůže na inventarizaci sbírkových předmětů odvolávat a jakkoliv její provádění upravovat.

Prosazení tohoto – z hlediska obou zákonů (o účetnictví a o ochraně sbírek muzejní povahy) správného – stanoviska však komplikuje neujasněnost pojmů „sbírky" a „sbírkové předměty" v samotné muzejní obci, když jsou oba pojmy v diskusích stále bezděčně zaměňovány.

Jiří Žalman

personálie

František Povolný vstoupil do galerie šedesátníků

Je to k neuvěření, že ten chlapecký, stále energií překypující František, vstoupil v letošním roce do galerie těch, kterým se v časech básníka Jaroslava Vrchlického již dávno říkalo „ctihodný kmete".

Mgr. František Povolný, současný ředitel Muzea TGM v Rakovníku, skutečně dovršil šedesát let. Rakovnický rodák, po studiích SVVŠ v Novém Strašecí a na Filosofické fakultě UK v Praze (1969–1974), kde studoval obor filozofie a historie, pracoval v archivu na hradě Křivoklátě (1975–1976), ale také jako nádeník u nádvorní party v Mototechně (1977–1978), v Ústavu pro filosofii a sociologii v Praze, jako nakladatelský redaktor a jako vedoucí vychovatel a později zástupce pro mimoškolní výchovu v Domově mládeže v Rakovníku (1983–1991), aby posléze, v roce 1992 konečně mohl začít pracovat ve svém oboru. V politice se angažoval po roce 1989, založil a byl krátce členem OF, ale brzy hledal uplatnění v politické straně a na dlouhá léta zakotvil v ODA, která byla blízká jeho konzervativním názorům. V letech 1992–1994 pracoval v zastupitelstvu města Rakovníka, byl členem rady a později neuvolněným místostarostou města. V roce 1992 nastoupil do muzea, a to na místo ředitele, teh-

dy ještě Okresního muzea v Rakovníku. Muzeum postupně se svými spolupracovníky opravil, rozšířil jeho aktivity, zřídil jeho nové pobočky, doplnil o odborné pracovníky a vytvořil s nimi mnoho krásných výstav a programů. Pod jeho vedením muzeum nejen ustálo hektická devadesátá léta, kdy se jednalo o přežití a další existenci okresních muzeí, ale změnilo zcela svou tvář, zejména rozšířením muzejních aktivit do dalších oblastí, obnovením Muzejního spolku Královského města Rakovníku (1995) a angažováním v dalších spolcích, sloužících k rozvoji občanské společnosti nezávisle na státních strukturách. František Povolný je členem Občanského sdružení na podporu T. G. Masaryka v Lánech, Masarykovy společnosti v Praze, Společnosti bratří Čapků, Klubu Milady Horákové, Demokratického klubu, Západního klubu a Českého svazu zahrádkářů. On sám spoluzakládal Klub stoupenců NATO, Spolek pro okrašlování a ochranu domoviny, Společnost pro hrad Týřov, Sbor rakovnických ostrostřelců a Dámský kávový klub Magdaleny Dobromily Rettigové, v němž působí jako čestný předseda. Je dlouholetým členem užšího vedení Kolegia královských měst při AMG a setkání členů kolegia jsou vždy díky němu neformální a nabitá energií. Výčet spolkových činností zcela koresponduje s jeho životním krédem – nebát se a nekrást – s jeho názory na život, na společnost a na způsob jejího fungování a jeho vlastní působení ve spolcích zcela nakažlivě ovlivňuje lidi kolem něj. Svou energií dovede lidi nadchnout a strhnout, je rodilým vizionářem a vůdcem.

V 90. letech založil úspěšnou tradici historického jarmarku Vysoká brána, Rakovnická nokturna a Festival duchovní hudby. V roce 1995 obnovil Věstník Muzejního spolku královského města Rakovníka, který vycházel od roku 1912. Za svůj největší muzejní počin ovšem považuje on sám podíl na projektu knihy „Podoby známé a neznámé" autora K. Kestnera, která byla vyhlášena fotografickou publikací roku 2000. Inicioval veřejnou sbírku na jezdeckou sochu TGM, která byla odhalena v roce 2010 před muzeem v Lánech, díky jeho neutuchající energii, s níž sháněl přispěvatele na toto dílo mezi jednotlivci i institucemi.

František má však nejen veřejný život, kterým víří vody maloměstského Rakovníka a jeho okolí. Miluje hudbu a po letech v roce 2000 znovu obnovil se svými přáteli big beatovou skupinu „Modří raci" (založena v roce 1965). V dobách raného mládí se věnoval i sportu – kanoistice a lednímu hokeji – a v 80. letech i trénoval hokejové žáky a vykonával funkci předsedy oddílu ledního hokeje.

Františkův život se nevyhnul ani „prknům, která znamenají svět" – v 70. letech režíroval rakovnické ochotnické divadlo poezie „Před branou", které město úspěšně prezentovalo na přehlídkách v Prostějově.

S manželkou Evou, která je mu vydatnou oporou, vychoval dvě děti, dceru a syna, kteří oba získali vysokoškolské vzdělání. Ve chvílích volna, kterého má velmi málo, protože hlavní svou energii dává muzeu, rád zahrádkaří a věnuje se svým kočičkám a kocourům, které miluje pro jejich svobodomyslnost a nezávislost. Kvůli muzejním aktivitám musel mnoho svých koníčků opustit, ale v muzejní práci své životní zkušenosti nejen dokonale zúročil, ale našel v ní i svého koníčka největšího.

Tak ať Tě, Františku, tento muzejní oř ještě dlouhou dobu spolehlivě nese a do Tvého okolí roznáší radost, pohodu a inspiraci, jako ji přinášíš Ty, svým přátelům a kolegům.

Za Kolegium muzeí královských měst i za další tvé přátele Ti pevné zdraví a mnoho dalších úspěšných let v muzeu a při muzejní práci přeje

Miroslava Šandová

festival muzejních nocí

Národní zahájení Festivalu muzejních nocí v Jihlavě

Pomyslnou štafetu celostátního zahájení přes měsíc trvajícího Festivalu muzejních nocí převzal v letošním roce kraj Vysočina. Díky významné finanční podpoře kraje a spolupráci města Jihlava se slavnostní republiková předehra odehrála pod záštitou hejtmana kraje Vysočina a primátora města Jihlavy v pátek 14. května 2010 v reprezentativních prostorách gotické radnice v Jihlavě za přítomnosti více než 60 oficiálních hostů nejen z oblasti kultury z celé České republiky. Při zajištění kulturního programu vsadil kraj na kvalitu a přizval osvědčený jihlavský pěvecký sbor Campanula pod vedením Pavla Jiráka, posléze byly přítomným představeny oceněné muzejní projekty – vítězové VIII. ročníku Národní soutěže Gloria musaealis.

I když počasí organizátorům příliš nepřálo, žila Jihlava Národním zahájením VI. ročníku Festivalu muzejních nocí již od rána. Na radnici, v muzeu, galerii i na náměstí čile probíhaly poslední přípravy na večer, aby všichni byli spokojeni a každý si našel něco pro sebe z bohaté a různorodé kulturní nabídky. Zdarma bylo např. možné navštívit expozice a výstavy jihlavského muzea a galerie, vystoupat si do věže Brány Matky Boží, pokochat se krásným výhledem na historické jádro města z vyhlídkové věže kostela sv. Jakuba Většího, zachytit ducha a genia loci Domu Gustava Mahlera či objevit kouzlo jihlavského podzemí v netradičních večerních hodinách. Celou atmosféru tohoto mimořádného večera dokresloval také bohatý kulturní program pro veřejnost na jihlavském náměstí a především skvělý a svižný výkon třešťského swingového orchestru Zatresband pod vedením kapelníka Petra Píši, který roztančil i přes nepříznivé počasí většinu polozmrzlých posluchačů. Hudební vystoupení orchestru bylo prokládáno šermířskými výstupy Společenství ohně a šermu Ad Infinitum, jehož neúnavní členové v nočních hodinách festival zakončili impozantní ohňovou show.

Velkým lákadlem pro návštěvníky jihlavské muzejní noci byla výstava Sáry Saudkové „Fotografie III.“, která byla zahájena vernisáží v Muzeu Vysočiny Jihlava za účasti samotné autorky výstavy. Na tuto výstavu se přišlo podívat tolik lidí, že jihlavské muzeum doslova praskalo ve švech. Sára Saudková pak po vernisáži celý večer ochotně a s úsměvem rozdávala autogramy a odpovídala na dotazy svých obdivovatelů. S mimořádným ohlasem se setkala také beseda s redaktorem Stanislavem Motlem na téma „Stín z jihlavského podzemí“, která musela být pro obrovský zájem dokonce tentýž večer opakována. Obohaceni o zážitky ze skvělé interpretace záhadných jevů v prostoru pod náměstím odcházeli spokojeni posluchači, kterých bylo nakonec přes 120.

Dětské návštěvníky jihlavského muzea pak nejvíce zaujala atraktivní hmatová výstava o pravěkém oděvu a textilu „Šaty dělaj´ pračlověka“. V pravěké hmatové dílně si velcí i malí mohli vyzkoušet např. pravěkou techniku rozdělávání ohně, vrtání kamenné sekyrky či tkaní na vertikálním tkalcovském stavu.

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě pro své návštěvníky připravila mimo jiné zajímavé divadelní představení „Lovci lidí“, které bylo oceněné porotou regionálního studentského divadelního festivalu JID-2010. Návštěvníci zde mohli absolvovat rovněž komentovanou prohlídku výstavy Mahler/Maler, která byla inspirována 150. výročí narození Gustava Mahlera v letošním roce nebo se nechat zlákat tvrdými houseovými rytmy skupiny K.O.R.P. Vibes, které nejsou v galerii slyšet příliš často.

O osvěžení i zahřátí návštěvníků se postaral Jihlavský pivovar, historické občerstvení připravilo Společenství ohně a šermu Ad Infinitum.

Co říci na závěr. Akce v Jihlavě se skutečně vydařila a republikový začátek mnoha skvělých nočních muzejních prezentací, které mnohde následovaly, lze zhodnotit jako velmi povedený. Jen programu v jihlavském muzeu se zúčastnilo přes 700 návštěvníků a 680 zájemců zavítalo do krajské galerie, v jihlavském podzemí již ve 20 hodin byla kapacita prohlídek zcela naplněna.

Poděkování za zdařilý počin je opravdu na místě, především však patří Asociaci muzeí a galerií ČR, kolegyním a kolegům na odboru kultury a památkové péče, v Muzeu Vysočiny Jihlava, v Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě a jihlavského magistrátu. Bez jejich pomoci a spolupráce by se akce nemohla uskutečnit s takovým výsledkem a ohlasem. Velkou roli na tomto úspěchu bezesporu sehrála účinná propagace ze strany mediálního partnera Českého rozhlasu Region v dostatečném předstihu, která přilákala i přes nepřízeň počasí nečekaný počet návštěvníků.

Na počátku byla myšlenka Evy Dittertové, předsedkyně Asociace muzeí a galerií ČR, pak už spousta nadšení, nápadů, chuti konat něco pro jiné a společná práce. A také snaha dokázat, že to v našem kraji umíme, jen to pěkné počasí jsme si nedokázali objednat.

Díky vám všem přátelé, ať se vám daří! Na shledanou v roce 2011 na Národním zahájení VII. ročníku Festivalu muzejních nocí v kraji...?

Katina Lisá

Nespěte! Jděte za uměním

To povolávaly na Zlíňany černožluté city light vitríny, plakáty a letáčky v heraldických barvách podunajské monarchie a zvaly zájemce na páteční večer 21. května 2010 na Galerijní a muzejní noc ve Zlíně. Poněkud kulhavý název vznikl tím, že Muzeum jihovýchodní Moravy se původně nechtělo projektu účastnit, a tak pracovníci Krajské galerie výtvarného umění, aby v tom nezůstali sami a aby nabídka byla bohatší, oslovili soukromé i veřejné instituce, které se zabývají prezentací výtvarného umění. Postupně se připojily soukromé galerie, výstavní prostor ve správní budově ZK, kulturní institut Alternativa, evangelický kostel, hvězdárna, restaurace LOFT, divadlo a nakonec i muzeum, jehož nabídka byla, zejména pro děti, nejpestřejší. Při přípravě vyvstal určitý problém s docházkovými vzdálenostmi mezi jednotlivými body, které však téměř všechny ležely na trase linky č. 13. Díky velkorysosti Dopravní společnosti Zlín – Otrokovice, která na tuto trasu poskytla historický trolejbus, byla tak k dispozici sjednocující atrakce i pojízdný poutač. Linkový trolejbus sice nebyl příliš starý, nicméně jsme ho přejmenovali na pralinkový a každý nastupující dostal od trojice galerijních grácií místo jízdenky rumovou pralinku. Komu nestačila takováto jízda po horizontále a přes vrstevnice, mohl se nechat vyvézt vzhůru v další technické atrakci, v pojízdné kanceláři J. A. Bati ve zlínském mrakodrapu, a z terasy si pak vychutnat pohled na večerní či noční Zlín.

Kromě „Jedenadvacítky" bylo možno v továrním areálu navštívit ještě Obuvnické muzeum, galerii Kabinet T a studentskou galerii Dvanáctka, na zámku v Muzeu jihovýchodní Moravy byly programy zaměřené zejména na děti, v Krajské galerii pak audiovizuální program a komentovaná prohlídka na výstavě sochaře Zdeňka Šmída. Sochařská výstava byla i v Alternativě – k sedmdesátinám Otilie Demelové-Šuterové. Autorka byla po celou dobu akce přítomna a zájemcům podala výklad ke své tvorbě.

Oficiálně akce začala v Domě umění uvedením monografie Libuše Niklové a krátkou besedou s její dcerou a s někdejšími spolupracovníky. Na besedu navazoval program „Budujeme Velký Zlín" k aktuální výstavě „Fenomén Baťa". Cestou z Domu umění si mohli starší účastníci osvěžit paměť návštěvou baťovského domku s ukázkou zlínského předválečného bytového standardu. Vyhledávanou výstavou byl také minisalon filmových klapek v galerii Pod radnicí, připravený na nadcházející jubilejní padesátý ročník mezinárodního festivalu filmů pro děti a mládež, kterého se účastní nejen významní malíři, ale také mediálně známé osobnosti, tvořící ze záliby a pro potěchu.

Kdo dojel až na konečnou trolejbusu a došel k lesu nad gymnáziem, mohl se na hvězdárně seznámit s astronomií, s přístroji pro její provozování i s obrazy a kresbami mladé malířky Evy Schultzové v přednáškovém sále. O tři stanice pralinkového trolejbusu níže, v evangelickém kostele, si po výkladu o unikátním a jednoduchém řešení architekta Vladimíra Karfíka, a za improvizovaného varhanního koncertu, mohli hosté pročítat básně Miloše Vavrečky a prohlížet vystavené ilustrace k nim – velkoformátové fotografie Jindřicha Štreita.

Jediná trochu vzdálená (ale rovněž v dosahu trolejbusové dopravy) byla další atrakce – unikátní plášťový hrad v Malenovicích, v němž probíhaly noční prohlídky s nádechem tajemna ve slibovaném překvapení.

Nejen popsané, ale i další body náročné trasy naplnily převážnou většinu nočních poutníků nadšením a touhou si po čase podobný zážitek zopakovat. Jen jeden byl proti – příliš odpovědný a naprosto vyčerpaný poněkud osamělý organizátor z Krajské galerie výtvarného umění, pro kterého se noc galerijní proměnila v galejní. Jemu patří náš dík i slib, že pokud bude příště, nebudeme si tolik vymýšlet, nýbrž účinněji přiložíme ruku k večerně noční oslavě Mezinárodního dne muzeí.

Tomáš Mikulaštík

nové expozice

Historie ukrytá pod dlažbou Kroměříže

V sídle Muzea Kroměřížska na Velkém náměstí v Kroměříži byly dlouhou dobu „utajeny" zachované renesanční sklepní prostory. Tajily velmi prozaický obsah – šatny mužů, sklad chemikálií i sklad všeho možného, co bylo k nepotřebě. Dlouho zrála myšlenka na využití pro muzejní účely, ale toto zrání zpomaloval nedostatek financí. V říjnu 2007 svitla naděje! Naskytla se možnost ucházet se o grant z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci finančního mechanismu EHP a Norského finančního mechanismu (úderněji ale nesprávně „norské fondy") s podporou Zlínského kraje.

To, co následovalo, byl sprint! Příležitost jsme chtěli využít, a tak jsme vytvořili možná světový rekord – bleskově získat projektanta a architekta, kteří zpracují projekty a zúřadovat celou žádost včetně studie proveditelnosti do ledna 2008!

Naše archeoložka Mgr. Helena Chybová vytvořila libreto a scénář expozice, která měla dokumentovat nejstarší historii města Kroměříže. Architekt tuto představu zpracoval do podoby expozice. Přihlášku jsme zpracovali včas

– a uspěli. Čekalo nás vypsání soutěže na dodavatele. Nesnadné bylo rozhodnutí, zda oslovíme dvě firmy – na stavební a expoziční část. Nakonec jsme usoudili, že lepší bude jeden dodavatel, i když jsme věděli, že běžná stavební firma nemá zkušenosti s muzejními expozicemi. Chtěli jsme však zabránit „neprůniku" činnosti dvou firem. A skutečně pro vítěznou firmu to bylo velmi složité, ale po vzorné spolupráci projektanta, architekta, stavební firmy, stavebního dozoru a pracovníků muzea se dílo podařilo. To, co se dělo od počátku stavby do jejího ukončení, byla kombinace cesty neznámým amazonským pralesem a hororu (berte s nadsázkou). Jednak nás čekala překvapení v podobě nečekaných komplikací při stavbě samotné, vždyť jsme se pohybovali v prastarém sklepení – skutečnost byla jiná, než se narýsovalo v projektu, a jednak bylo kolem stavby spousta „úředničiny". A stavaři a muzejníci nejsou úředníci, ba naopak Také podmínky grantu byly pro nás něco úplně nového.

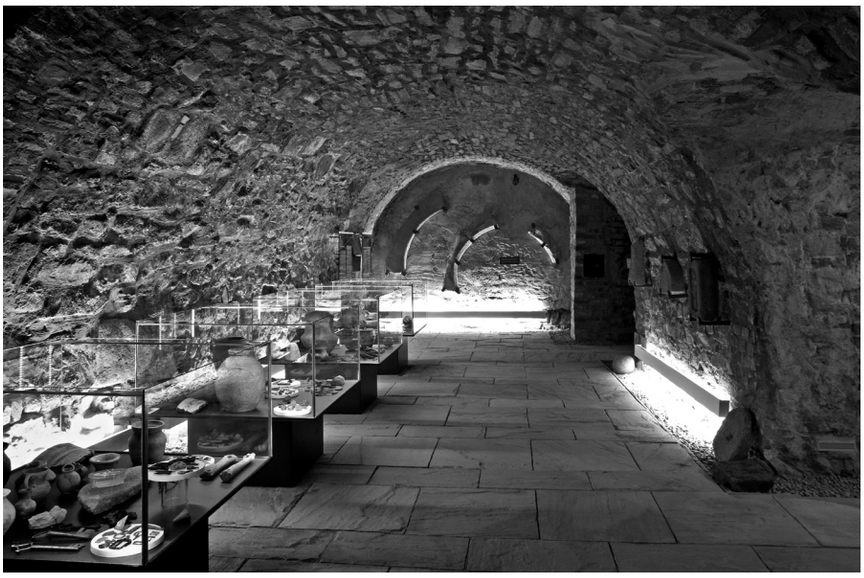

Stavba a budování expozice probíhalo jeden a půl roku, ale výsledek stojí za to! Dne 30. září 2009 byla slavnostně za přítomnosti hejtmana Zlínského kraje MVDr. Stanislava Mišáka otevřena expozice „Historie ukrytá pod dlažbou města". V expozici je dokladována historie města a jeho obyvatel od pravěku až po dobu barokní. Většinou jsou to autentické vykopávky – keramika, předměty denní potřeby, šperky, kachle, sklo, vodovodní potrubí od dřevěného po ocelové, zbraně, mučicí nástroje… Nově byly vytvořeny modely hrnčířské pece, černé kuchyně, středověké odpadní jímky a replika modelu města ještě celého objatého hradbami. U modelu města je dotykový displej, kde si návštěvník zvolí stavební památku či část města a z reproduktoru uslyší historii této lokality – pro neslyšící pak běží text na velkoplošné obrazovce spolu s obrazy a fotografiemi. Celá expozice je rozdělena na šest celků, úvodem je jen krátký orientační text, ale další bohaté poznatky a obrazovou dokumentaci si může návštěvník nalistovat na dotykových obrazovkách. Absentují tak obsáhlé „nástěnky" a vynikají sbírkové předměty jednotlivě nasvícené ve vitrínách. Celkové nasvícení prostor je velmi decentní a intimní.

Celá expozice je přístupná i pro vozíčkáře a ti jsou, stejně jako ostatní, přivítáni hudbou P. J. Vejvanovského, tvořícího na kroměřížském arcibiskupském zámku. Každý návštěvník dostane i „skládačku" s trojrozměrným modelem expozice a krátkými texty.

Součástí celého projektu bylo i vydání obsáhlé publikace „Kroměříž zmizelá a znovu zrozená" – autorkou je opět archeoložka muzea Mgr. Helena Chybová. Do sličné grafické úpravy ji oblékla grafička Šárka Hromková a fotografie pořídili Josef Ščotka a Roman Bašta.

Je pro nás velkým potěšením, že se kniha umístila na prvním místě v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis jako muzejní publikace roku 2009. Stejně lichotivé jsou i reakce návštěvníků v knize návštěv. A proto voláme k dalším návštěvníkům: „Vzhůru do podzemí!"

Jiří Stránský

(foto z expozice na titulní straně)

S padákem nad hlavou…

Na tvrzi Hůrka byla otevřena první stálá expozice v České republice věnovaná československým výsadkovým operacím z Velké Británie a Itálie za 2. světové války. Je to opravdu tak, ale tomuto tématu nebyla a není v ČR doposud věnována žádná ucelená výstava ani expozice. Toto se rozhodli napravit členové Společnosti přátel československého opevnění, o. p. s., provozovatele muzeí na dělostřeleckých tvrzích Bouda a Hůrka u Králík na Orlickoústecku v Pardubickém kraji.

Po několikaměsíčních přípravách a konečné realizaci byla výstava zahájena slavnostní vernisáží ve čtvrtek 24. června 2010 ve druhém jmenovaném muzeu – na tvrzi Hůrka. Okamžik to byl opravdu slavnostní za účasti téměř sedmdesáti pozvaných hostí z celé republiky – od zástupců Pardubického kraje a vedení města Králíky, přes vojenské historiky, znalce a milovníky vojenské historie, novináře

a fotografy – včetně zástupců Českého rozhlasu a České televize. Mezi přítomnými se bylo možné setkat i s příbuznými před lety zesnulého režiséra Petra Hvížďě (režíroval hrané dokumenty o čs. paraskupinách – „Stínoví vojáci"), stejně tak i našich válečných parašutistů, ale především se dvěma opravdovými hrdiny. Jedním z nich byla por. Božena Ivanová, za 2. sv. války příslušnice 2. čs. paradesantní brigády v SSSR a druhým, brig. gen. Jaroslav Klemeš, radista paravýsadku PLATINUM-PEWTER , jeden ze dvou doposud žijících výsadkářů, kteří byli do okupované vlasti za války vysláni.

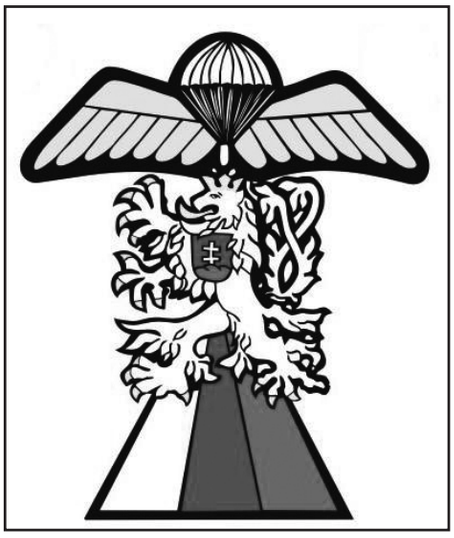

Logo československých parašutistů z období 2.světové války

Nejprve následovalo přivítání všech přítomných a především obou čestných hostů. Následoval krátký proslov Bc. Čestmíra Doubravy – místostarosty města Králíky, po němž se slova ujal historik Moravského zemského muzea PhDr. Jan Břečka, který všechny přítomné seznámil se stručnou historií našich paravýsadků a s životopisy obou čestných hostů. Pochopitelně, slovo dostali i oba zmiňovaní hosté. Ti zavzpomínali na dny, které skutečně trávili s padákem nad hlavou, za což byli oceněni dlouhotrvajícím potleskem od všech zúčastněných. Na závěr pak ještě PhDr. Břečka přečetl poselství Roberta Matuly – druhého doposud žijícího výsadkáře, který zaslal zdravici z nemocničního lůžka ze svého domova – z Kanady. Po státní hymně ČR, kdy autoři výstavu symbolicky předali všem válečným parašutistům do opatrovnictví panu generálu Klemešovi, slavnostně brig. gen. Klemeš a por. Ivanová přestřihli stuhu – čs. trikolóru.

V jednom ze sálů podzemí tvrze Hůrka je na 140 m² možné zhlédnout ucelené informace o všech československých paraskupinách, které v letech 1941–1945 vyslal II. odbor Ministerstva národní obrany čs. exilové vlády v Londýně na území Protektorátu Čechy a Morava, do Francie, Itálie, Jugoslávie a na Slovensko.

Vedle podrobných informačních panelů s mnoha fotografiemi lze ve vitrínách zhlédnout i trojrozměrné exponáty dokumentující působení pozemních jednotek čs. zahraniční armády ve Velké Británii a diorámata s modely.

Expozice se rovněž dotýká i dalších témat – čs. paradesantních jednotek v Sovětském svazu, parašutistických jednotek států účastnících se 2. sv. války a významných výsadkových operací…

Hlavním scénáristou výstavy je historik PhDr. Jan Břečka. Na projektu se rovněž podílelo několik členů Společnosti přátel čs. opevnění, o. p. s., kteří rovněž ze svých soukromých sbírek pro výstavu zapůjčili vystavené exponáty.

Ještě malá poznámka na závěr. Pokud budete chtít výstavu zhlédnout, vězte, že se při tom v podzemí tvrze Hůrka (ležící cca 15 minut pěší chůze z náměstí v Králíkách) v letních parnech příjemně ochladíte a že je lepší s sebou vzíti teplé oblečení. Více informací případní zájemci naleznou na http://www.boudamuseum.com.

Za ty, kteří se na přípravě, vzniku a realizaci výstavy podíleli, všechny zájemce a nejen je, k návštěvě zve

Jiří Dibelka

Brigádní generál Jaroslav Klemeš a poručík Božena Ivanová
Foto: Adam Vykydal

V Rožmitále pod Třemšínem otevřeli Podbrdské muzeum

Když jsem před dvěma roky navštívila Městské muzeum v Rožmitále pod Třemšínem, viděla jsem muzeum, které má tzv. již svoji slávu dávno za sebou. Během návštěvy mně také kolegyně sdělily, že město, zřizovatel instituce, chystá vybudování nového muzea s finanční pomocí Evropské unie. Během oněch dvou let jsem někdy více někdy méně sledovala vývoj příprav rekonstrukce, ale i tvorby expozic.

Koncem června jsem se osobně za AMG účastnila slavnostního otevření tohoto nového Podbrdského muzea. Celý komplex ohromí nejen velikostí, ale i svižně a moderně pojatou nabídkou hned několika více než zdařilých expozic. Nové muzeum se nachází přímo v historickém jádru města, v nově zrekonstruovaném areálu bývalého továrního komplexu Agrostroj. Hlavní expozice je umístěna v dvoupatrové budově, navazující na původní tovární halu, ve které se nachází galerie. Součástí areálu muzea je i expozice historických automobilů, stodola, venkovní učebna a dětské hřiště.

Expozice pánů z Rožmitálu v přízemí Podbrdského muzea představuje návštěvníkům rod pánů z Rožmitálu. Instalace mapuje nejen historii rodu, jehož kořeny sahají až do 12. století, ale ve stylově historizujících interiérech ve zkratce seznamuje návštěvníky s osudy jeho nejslavnějších příslušníků: Jaroslava Lva, Zdeňka Lva a Johany. Vždyť královna Johana z Rožmitálu vládla Českému království po boku svého manžela Jiřího z Poděbrad po několik desetiletí. Druhé patro s expozicí **Jak se žilo na Podbrdsku** je věnováno brdské přírodě, historii tohoto chudého kraje a města pod Třemšínem, místním řemeslům, životu zdejších obyvatel, významným osobnostem, lidové tvořivosti a zvykům. Vše doprovází bohatý obrazový a fotografický materiál, historické exponáty, stručné i podrobné texty a veliké staré nástěnné mapy. Kromě toho můžeme zhlédnout napodobeninu světničky-kuchyně měšťanské rodiny z počátku 20. století či několika krámků, které stávaly na náměstí. Zvláštní zajímavostí je slaměná katedrála sv. Víta, doplněná o vzorníky slaměných úpletů či promítání fotografií z města a okolí, z jedinečného souboru skleněných destiček z přelomu 20. století.

Asi žádný návštěvník si neumí představit Rožmitál bez připomenutí Jakuba Jana Ryby a České mše vánoční. Tomuto neobyčejnému životnímu příběhu s tragickým osudem kantora a hudebního skladatele, je věnováno celé další patro. Rybu dnes zná veřejnost jen z této jedné slavné skladby, avšak muzeum vám představí jeho velmi početné a rozmanité dílo, a to nejen hudební, ale i literární. Poznáme také poměry, jaké panovaly v tehdejších školách a nesnadný život tehdejších učitelů. Na své si přijdou jak odborníci, tak široká veřejnost. Velkoryse pojatý životopis zahrnuje období od předků až po potomky. K dispozici jsou tři videa k tématu a možnost poslechu Rybovy hudby. Materiál k **Památníku Jakuba Jana Ryby a České mše vánoční** shromažďoval a zpracovával tým, který se daným tématem zabývá již po tři generace a v bádání plánuje pokračovat i do budoucna.

Po celý červenec je v **galerii** muzea umístěna benefiční výstava fotografií a fotopláten Karla Svaška a Karla Hutra s tématy myslivost, příroda a krajina v okolí Podbrdska a její výtěžek podpoří Dětskou odbornou léčebnu v Bukovanech.

Expozice historických automobilů nabízí nejucelenější sbírku 32 vozů Aero, včetně tří karoserií od firmy Sodomka.

Stodola skýtá soubor starých strojů a nářadí, dokumentujících zemědělskou a řemeslnou práci lidí na Rožmitálsku. Místní specialitou je kompletní dochovaná cvočkařská dílna, přenesená z blízké Voltuše. Exponáty samozřejmě doprovázejí podrobnější komentáře.

Dětské hřiště situované na břeh rybníka Kuchyňky a z ostatních stran chráněné budovami muzea, poskytne nečekanou pravou oázu po náročné prohlídce či výletu. Nevšedním lákadlem je zděný vyhlídkový maják a prolézačka v podobě lodi.

Venkovní učebna s interaktivními prvky je určena zejména dětem pro pobavení, zkoušku znalostí či získání zajímavých vědomostí o městě Rožmitále a jeho okolí. Slavné rožmitálské osobnosti či postavy z místních pověstí mají místo obličeje výřez, ve kterém se mohou návštěvníci na památku vyfotografovat.

Novým Podbrdským muzeem přibyl do seznamu středočeských muzeí a českého muzejnictví další muzejní počin, který na sebe určitě v nejbližší době upozorní doprovodnými a edukativními programy nebo spoluprací se sousedními expozicemi jako např. s excelentním památníkem Antonína Dvořáka v nedaleké Vysoké u Příbrami. Takový jednodenní výlet z Prahy, Plzně či Příbrami nebo i z jihočeských měst po stopách hudebních velikánů bude určitě zajímavým lákadlem nejen pro školní výlety, ale i zájmová sdružení či jednotlivce, kteří se zajímají o hudbu a obecně o kulturu či nové poznání.

Závěrem chci jen poděkovat a připomenout i tvůrce těchto pěkných a svižných expozic, v čele s paní Mgr. Hanou Křepelkovou a Mgr. Marií Kabátníkovou, obě jsou z Podbrdského muzea, dále pak skvělé odborníky a znalce Rybova díla pod vedením paní Mgr. Ivany Hoyerové. Expozice o J. J. Rybovi a rodu pánů z Rožmitálu vytvořil Ing. Bohumil Vurm se svými spolupracovníky.

Eva Dittertová

koho to napadlo

Klášterní muzeum v Borovanech

Do Borovan mě přivedla zdejší kolekce železných vót tzv. kutých obětin v minulosti obětovaných patronu dobytka sv. Leonardovi. Početný soubor měl být dle informací z literatury uložený na místním farním úřadě. Bádání nic nestálo v cestě, protože starosta města pan Stanislav Malík – absolvent pražské etnologie a kolega ze studií – návštěvu podpořil a připravil. Jaké však bylo moje překvapení, když místo krabice s železnými zvířátky vytaženými ze skříně v sakristii nás pan starosta zavedl do zrekonstruovaných prostor borovanského kláštera, kde je vybudováno muzeum věnované jak klášteru samotnému, tak především dokladům lidové religiozity. Odborný přístup se nezapřel a návštěvník zde nalezne množství materiálu poutními korouhvemi počínaje a velkou vitrínou s votivními dary konče. Na západ od našich hranic nacházíme obdobně zaměřená muzea poměrně často, v českých zemích se jedná o ojedinělou expozici. V případě borovanského starosty se jen potvrdilo přísloví, že krev není voda, a že i na malém městě se dají dělat „velké" věci.

Hana Dvořáková

Říká se, že nápad se rodí. Myslím, že je to pravda stejně jako to, že musí mít také dobu „těhotenství" – někdy i podstatně delší než v případě člověka. K tomu, aby se nápad mohl narodit a stát se skutečností, zpravidla nestačí jeden člověk ani dva, často je jich třeba víc. Nicméně většinou musí být někdo, kdo zárodek nápadu celou tu dobu nosí ne pod srdcem, ale v srdci a v hlavě. Někdo, kdo se stará – a to má v popisu práce starosta.

Tak trochu podobně to bylo v případě klášterního muzea v Borovanech. Na zdejším augustiniánském klášteře, zrušeném Josefem II., se „podepsalo" následujících dvěstě let, během nichž se klášter stal převážně objektem k bydlení navíc se vším příslušenstvím, co k venkovské domácnosti patřilo.

Ke konci dvacátého století už takové bydlení nevyhovovalo a poté, co v roce 1997 odešla z bývalého proboštství škola, areál téměř přestával žít a chátral. Potřeboval hlavně přivést nový život. K tomu je důležitý přitažlivý vzhled, aktuální funkce a samozřejmě hromada peněz. Protože těch je většinou málo, vede k cíli dlouhá cesta řadou dílčích kroků, které musí mít jeden směr – obnovit architekturu a tím i atmosféru stavby a dávat jí aktuální život korespondující s původním posláním areálu.

Prvé kroky po revoluci byly spíše záchranné a potěmkinovské – střechy, fasády. Když se však v roce 2002 podařilo obnovit křížovou chodbu i rajský dvůr a mnozí místní měli poprvé možnost do nich vstoupit, žasli nad tím, jakou jim neznámou krásu ve městě máme. Následně prostor zabydlely kamenné barokní plastiky a lapidárium ožilo prohlídkami. V roce 2005 zde byla instalována výstava k 550. výročí založení kláštera, která ukázala další neznámé poklady z výbavy kláštera a jeho historie. Tady jsme měli štěstí na výtečné spolupracovníky z NPÚ České Budějovice, kteří se zadání výborně zhostili obsahově i realizačně. S nimi jsme se setkali na kongresu k fenoménu poutnictví, o kterém si myslíme, že má potenciál být opět živým soudobým jevem i v našem regionu. Byť místní kaple P. Marie Karmelské nebyla významným poutním cílem, nicméně je v dosahu nadregionálních poutních míst – Římova, Dobré Vody, Sv. Kamene a dalších na rakouské straně, usoudili jsme, že borovanský klášter by mohl být jedním z míst na síti novodobých poutnických tras. Z toho vyšel nápad (když se objevil finanční zdroj) vybudovat klášterní muzeum z materiálů předchozí výstavy rozšířené o oddíl poutnictví v regionu. Tento záměr je aktuálně rozvíjen (opět díky možné podpoře z programu Leader+) o expozici „Římovské pašijové cesty", ve které budou umístěny originály soch, jež kvůli bezpečnosti musely být staženy z kaplí v exteriéru. Předpokládáme, že i prostory bývalého proboštství, v současnosti obnovované, se nám podaří oživit instalacemi korespondujícími s původním posláním areálu – mj. expozice bohoslužebných rouch a předmětů.

Dokončované stavební úpravy umožní opětovné propojení jednotlivých objektů kláštera, ve kterých bude informační centrum města organizovat celoroční návštěvnické prohlídky (v denní i noční dobu).

Stanislav Malík

příběh muzejního předmětu

Ochutnávka sbírkových předmětů

Zřejmě jen tři přírodovědné disciplíny zastoupené v našich muzeích – botanika, entomologie a zoologie, disponují kromě tradičních konzervačních metod a způsobů zpracování budoucího dokladového materiálu zcela jedinečnou možností „ohledat" příslušný exemplář i pomocí chuťových buněk. U botaniků nebo entomologů by ovšem došlo takovou degustací k anulování sbírkotvorných výsledků z terénu a depozitáře by zůstávaly prázdné. Díky dlouholetému působení v muzejním prostředí a především díky vyprávění mých starších kolegů preparátorů a zoologů mohu touto vzpomínkou na doby minulé přiblížit fenomén, který do středoevropských přírodovědných muzeí vždy patřil, a my se s ním můžeme setkat už jen výjimečně.

Možná další pasáže této zprávy vyzní trošku drasticky, ale při bližším seznámení s touto gurmánskou záležitostí vyjde najevo, jakou exkluzivitou muzejní zoologové specializovaní na obratlovce disponují. Cesty zvířat, kterými se dostávají do muzejních sbírek, jsou velmi rozmanité, často neuvěřitelně dramatické, dobrodružné i strastiplné, ale také zcela náhodné, spočívající ve štěstí, vhodném okamžiku či shodě všech uvedených i opomenutých podmínek. Z praxe víme, že nelze počítat pouze s jedinou legální cestou – zn „ideál", která je vydlážděná nedosažitelnými povoleními všeho druhu, exemplář je zcela zachovalý čerstvý nebožtík ve svatebním peří nebo v zimní srsti, lebka včetně celé kostry je absolutně nedotčena a přiloženy jsou kromě dokladových fotografií z místa nálezu i všechny vypsané náležitosti týkající se lokality, času atd. A nálezce je natolik gramotný, že je schopen podepsat několik kopií darovacích dekretů, které mu kurátor znalý zákona neodkladně nabídne, a současně dostatečně slušný, že se nedomáhá vysoké finanční odměny. Tak tímto způsobem se sbírky u nás nikdy netvořily a ani asi tvořit nebudou. Praxe je mnohem šedivější – většinou zmatené telefonáty příbuzných, kterým někdo prozradil, že někde u cesty leží „něco jako puma nebo orel", z nichž není jasné nejen, o jakého obratlovce se jedná, ale většinou chybí veškeré základní údaje a stejně je nemožné zjistit, jak je ta informace stará a tím pádem, jak dlouho kadaver zahnívá. Výjimečně se i na základě takové zprávy dostane do muzea dobrý exemplář, ale je to spíš vzácná výjimka.

Pro gurmány z preparátorské dílny je žádanější cesta přímější – při ranní cestě do práce se u krajnice sebere čerstvě zabitý zajíc a preparátor se na něj vrhá a stahuje jej s vervou a barvitou představou guláše, který se bude podávat ještě dnes, bez zbytečného otálení spojeného s nakládáním zvěřiny do láku. Mnohem žádanější je přejetý jezevec – a pokud se takový šťastný nález odehraje na konci podzimních měsíců, potom se zpráva o tučné pečínce šíří komplexem muzejních budov rychleji než poslední vyhláška o využití DEMUSu. Naopak kulinářsky nevyužité zůstávají dary různých chovatelů, kteří jsou schopni přivléci svého miláčka často ještě posmrtně teplého s nadějí, že bude vypreparován a uložen ve státním mauzoleu opeřených i chlupatých nebožtíků. Někdy se jedná opravdu o delikatesní druhy – různé papoušky, krajty, opičky nebo i krokodýly. Všechno kusy v jedlé, resp. jatečné velikosti, které se v jejich domovině běžně konzumují a dostupné jsou i ověřené recepty na jejich úpravu. Ale když si člověk představí, kolika léčivými kůrami musely projít, než se dostaly na preparátorský stůl, chuť třeba na kajmaní řízky je pryč! Dobrým zdrojem kvalitního a někdy i atraktivního masa jsou dodavatelé – recidivisti, kteří už vědí, že je nutné nalezené mrtvolky vychladit a potom rychle uložit do mrazáků. Taková naklepaná prsa z mladé volavky nebo i z káně urestovaná na zpěněném sádle snadno nahradí zážitek z Poslední leče a nemusí u toho nikdo troubit na lesní roh. Když jsme u sádla, tak do preparátorské dílny se nikdy vepřové nekupuje. Vždy je zde po ruce štoudev téměř tekutého, zlatavého jezevčího sádla nebo vyškvařené sádlo ze zpracovaných divočáků. Čas od času se objeví nabídka z nějakého většího chovatelského zařízení, a tady se musí jednat rychle a jít také nekompromisně do hloubky osudu toho nešťastníka, aby bylo jasné, jakou smrtí pošel. Naprosto ideální jsou oběti vzájemných soubojů, nebo nešťastné nárazy do oplocení – třeba kopytníci, ale i větší kurovití ptáci nebo také utopený ploutvonožec se mohou stát ozdobou preparátorské tabule. Ale všechno tady závisí na pohotovosti chovatele, který musí mrtvolu zavčasu objevit, na negativní veterinární kontrole a rychlosti, s jakou se objemný balík objeví u prahu preparátorské dílny. Pamatuji se na jednoho starého pštrosího samce, který k nám přišel zcela zdravý, ve výtečné kondici, ovšem po tragické smrti. Kopce tmavé, tuhé svaloviny jsme konzumovali dlouhé týdny, ještě dávno před tím, než byla u nás založena první pštrosí farma.

Ovšem nejzajímavější jsou přímé terénní odchyty a sběry, při kterých je všechno dopředu dáno a chuť na dotyčný species už provází celou akci. A protože v terénu je vždy hlad a břicho výzkumníka prázdné, nabízí se zde řešení vskutku smysluplné: sbírat tak, aby bylo co konzumovat. Tyto výjimečné chvíle zažije ale dnes muzejní zoolog v plné parádě

pouze na zahraničních expedicích zaměřených do míst , kde se po zemi pohybuje ta nejexotičtější fauna, jaká vůbec po naší planetě ještě chodí. Ten, kdo nikdy nehladověl, nemůže ocenit jemnou chuť stehýnek skokanů skřehotavých ulovených v rumunské části dunajské delty zapíjených vodou z jezera Rosu. Trošku tehdy skřípal mezi zuby jemný písek, do kterého se z kůže stažené hnátečky obalily, když po osolení vyskákaly ven z ešusu. Nebo ranní „hemenex" poblíž smíšené kolonie rybožravých ptáků v Caraormanu, kdy nám sami místní strážci dodávali v době nouze různě strakatá vajíčka všech zde hnízdících druhů. Kromě břicha si zde i věda užila – poprvé bylo jasně popsáno a zdokumentováno, že bílek z vajíčka potápky rudokrké po vaření nikdy neztuhne, ale nádherně zmodrá. V některých vejcích lysky černé už byly i drobné zobáčky, trošku vzdáleně připomínající v míchanici tuhé škvarečky. I takovou netradiční metodou lze přesně zjistit dobu nasezení snůšky a vyvodit patřičné fenologické závěry. Také čerstvě mrtvý aljašský losos, totálně vytřený ve zlatonosném potoku Dawson Creek, byl od nepaměti pro domácí považován za nepoživatelného. Ovšem jen do doby, než jsme si přivezli do těchto zapadlých končin moravský paličák, hladkou dvounulku a maďarskou czemege papriku. I místní šerif se oblizoval bez ohledu na dobu hájení, kterou lososi ve zmíněném potoku zrovna požívali.

Hlavním kritériem při výběru dobré lokality pro sběry a výzkum je druhová diverzita, neboli pestrost. A ta je na planetě vůbec nej v amazonském pralese, kde oči z divotvorných druhů přecházejí a chuťové buňky se zde trápí na každém kroku. Co krok, to jiné zvíře a řada z nich vysloveně jedlých – a hlad je zde ukrutný, jí se pouze jedenkrát denně. Ryby bez kostí s pevným bílým masem, macatí sumci nebo stříbřité piraně patří ke každodennímu jídelníčku. Vařené v kalné říční vodě nebo pečené na tuku z tapíra, jsou zvláště na začátku expedice fantastický chod – až do doby, kdy se našinci omrzí. Když se ale uloví ty největší ryby, co na světě ve sladkých vodách žijí – bájná arapaima nebo sumčí příšera vědecky zvaná Brachyplatystoma filamentosum dosahující váhy i přes dva metráky, potom přichází do tábora opravdu slavnostní nálada a rybí stejky balené do palmových listů se nestačí v popelu ani dodělat. Na Orinoku se do jídelníčku často zamotaly želvy, hladké tereky, někdy až desetikilové. Enrice Stanko Vráz, který tu plul sto roků před námi, lovil ještě dvacetikilové. Vývar s kusy tuhé svaloviny přilepené k fragmentům krunýře, někdy i s řetězcem zlatožlutých vajec a s mastnými fleky na polívce, lze gurmánsky dokonale prožívat a při tom hlasitě vycucávat vykulená barevná očička z pevné lebečky, kterou už není třeba pro transport ani konzervovat. Při putováním za novými lokalitami se sem tam něco zastřelí, aby se mohl rybí jídelníček trošku pozměnit – jednou je to hoko, mohutný krocan s bílým tuhým masem, které se čím více vaří nebo očuzuje nad ohněm, tím je tvrdší a zalézá mezi zuby. Dobré sousto umí průvodci vykouzlit z masa tapíra, ovšem ta hromada masa, která se při tom musí při každém zastavení lodě dát na rošty a pořád dokola prouzovat, ta bere síly i čas celé expedici. Musí se kotvit dřív, ráno se vyráží na řeku později. Co naplat, že týrané tapíří šrůtky nad ohněm i ve vodě chutnají s postupujícím časem každý den jinak… Jó, ale když se uloví místní divočák pekari, to potom trvá večeře dlouho. Musí se

Stromový mravenečník tamandua je hojný na okraji jihoamerických pralesů

nasbírat dostatek suchého dřeva, které alespoň trochu hoří (v deštném pralese téměř neřešitelná záležitost), a stejně velká hromada klacků, které naopak nesmí hořet a může se z nich postavit rošt na uzení rozporcovaného prasete. Kůže se štětinami na šrůtkách zůstává, aby chránila maso před ohořením, což pěkný pohled rozhodně není. Ale výsledek bývá docela jedlý a člověka nasytí na celý další den. To teplé uzené si žádá samozřejmě vychlazené pivo – a my jsme nuceni do sebe nalévat kalnou vodu ochucenou jódem či chlórem. Ale žízeň v pralese nemá konce a zaplať pán Bůh i za tu vodu. Na poušti je to horší… Existuje zde ovšem ješ-

tě další možnost, jak žízeň uhasit, ale pro každého to není. Čiča, kvašený nápoj nevábného vzhledu, ještě horší barvy a nepopsatelně nevýrazné chuti, provází každého indiána doma i na cestách a kde se sejde víc lidí, společnost usedá a z jedné kolující misky ji pije. Vlastně musí se pít, aby se hostitel neurazil. A pití čiči po trochách, ale často několik hodin, přivádí domorodce do nádherného stavu opilosti, kdy přestávají mít absolutně zájem o práci a všechny snahy končí známým „maňana". Ta maličkost, která se může někomu z nás Evropanů příčit, spočívá v tom, že pro úspěšné rozkvašení maniokové směsi je třeba namočenou mouku v některých ústech řádně rozžvýkat a spolu se všemi vyprodukovanými slinami vyplivnout zpět do kotlíku. V indiánských domácnostech se o tuto povinnost dělí ženy, zvláště stařeny, které se už nemohou zapojovat do normálních prací. A pohled na bezzubá ústa takových „barmanek" vezme i značně otrlému cestovateli chuť a na žízeň je na čas zapomenuto.

I když z výše uvedených příkladů může ctěný čtenář získat pocit, že se snad všechny potencionální sbírkové předměty podařilo zkonzumovat tak dokonale, že muzejní depozitáře ostrouhaly, ve skutečnosti tomu tak není. Tu lebka kapybary, tam čelist z arapaimy, kožka sumce nebo ulita obrovského plže skončily nakonec v našich sbírkách. Při cestách, kdy jsme disponovali všemi potřebnými povoleními na odlov různých živočichů, jsme ani nestačili všechno ochutnat, i když jsme stahovali každý den nějaké kulinářské zajímavosti. Čistým masem z kajmanů, agutiů, hoků a jiných konzumních druhů jsme zásobovali místní rodiny domorodců ve venezuelském llanos a sami jsme do sebe cpali naškrábané skvělé hovězí, které nemá ve své chuti na světě obdobu. Jen chuť jediného druhu amerického savce zůstala po celé ty roky od jeho konzumace v naší paměti, a když se s ním někdy potkám v depozitáři, mám tu nakyslou laskominu okamžitě na jazyku. Tehdy jsme společně s indiánem Abelem z kmene Piaroa ulovili na horním Orinoku stromového mravenečníka tamanduu. Nádherný noční lov a okamžité rozhodnutí, že se změní dlouhodobé hladovění a nudná rybí dieta, a že se upeče mravenečník. Téměř dvacetikilové zvíře nemělo proti tlupě vyhladovělých badatelů šanci a snad jen na naši omluvu je třeba podotknout, že o stažení kůže pro muzejní účely bylo rozhodnuto ve stejném okamžiku, jako o pečínce. Okamžité zkáze podléhající usmrcený živočich se musí zpracovat co nejdříve, neboť lednici sebou nevozíme a teplota se od rána šplhá přes třicítku. Po proměření a fotografickém zdokumentování jsem kůži stahoval a čistil během dopolední plavby, poté nakonzervoval a uložil do zlatého fondu naší expedice. Temně rudé maso Abel rozporcoval na řízečky, z dlouhého lepkavého jazyka nadělal asi tucet válečků, vše trochu prosolil a nakonec proložil nějakým specielním palmovým listem. Nemohli jsme dočkat večera a hned jak jsme vystoupili z našeho nádherného bonga na pobřežní písčinu, všichni se začali nápadně držet kolem ohně a obvyklé bádání v okolí tábora se nekonalo. Bylo se na co dívat – Abel kouzlil s masem u ohně, přidával nějaké kousky lián a drobné plody jako koření, všechno balil do listů a pokládal do horkého popela. V kotlíku bublala načervenalá voda obarvená plody stromu aciote, do které mladý indián obřadně vkládal postupně další kousky masa, přidával kostky okrájené juky, fialovou cibuli a plátky velkých platános. Už za tmy začaly nezapomenutelné lukulské hody, úžasná žranice, kdy padl na oltář vědy celý mravenečník. Pralesní ragů nemělo chybu a biftečky z palmových listů se na jazyku jen rozpouštěly. A celý chuťový zážitek propojovala jemná nakyslá vůně mravenců a termitů, které tamandua za svůj život pozřel. Ani ta orinocká jodovaná voda to nemohla zkazit.

Miroslav Šebela

Richterův kříž z Holetic

Nestává se často, aby se kvůli drobné stavební památce, jako je litinový kříž na pískovcovém podstavci, sešly v malé severočeské obci po často stovky kilometrů trvající cestě desítky hostů. A přece k tomu došlo ve čtvrtek 6. května 2010, kdy se malá obec Březno u Chomutova, ležící na samé hranici pásma povrchových dolů, stala svědkem znovuzrození zrestaurovaného Richterova kříže z Holetic. Cílem slavnosti, navštívené řadou hostů i místních obyvatel, bylo odhalení na pohled nenápadného, litinového krucifixu na pískovcovém podstavci, který byl díky spolupráci celé řady lidí a institucí navrácen do kulturního dědictví severních Čech.

Oč prostší je samotný kříž, ničím se nelišící od řady krucifixů, lemujících dříve v hojném počtu cesty v krajině, o to větší je jeho historická hodnota a o to větší symbolický význam tohoto aktu. Vraťme se ale na počátek jeho příběhu, tak typického pro pohraniční obce. V roce 2008 se na stole ředitele Oblastního muzea v Chomutově Stanislava Děda objevil dopis Petra Bartona, ředitele pražské Sudetoněmecké kanceláře, se kterou muzeum udržuje po léta úzké kontakty. Bývalá obyvatelka Holetic, malé obce nedaleko Března, paní Gerlinde Enderová, dnes žijící v německém Bambergu, v něm upozorňovala na neutěšený stav zborceného kříže, který jeden z jejích předků, Kryštof Richter, nechal v roce 1696 postavit u svého statku v Holeticích. Rod Richterů žil a hospodařil v této podkrušnohorské obci nepřetržitě od 16. století, až do okamžiku, kdy byli němečtí obyvatelé obce pouze s trochou šatstva vyvezeni na žebřiňácích do odsu-

nového transportu. Paní Enderová prosila o předání dopisu muzeu a záchranu cenné barokní památky. Vydali jsme se tedy pátrat na popsané místo a skutečně, pod nánosem země a vysokou trávou v křovinách jsme objevili jednotlivé části povaleného podstavce a soklu s nápisem, který nesl letopočet 1696, bohužel již bez původního kříže. Co s ním? Obec se po vyhnání německých obyvatel změnila k nepoznání. Z původních domů obce zbylo pouze několik, hospodářství v okolí pomníku včetně Richterova statku zmizela úplně, z kdysi kvetoucí obce se stalo chřadnoucí torzo s černými skládkami. Bylo jasné, že obnova pomníku na původním místě by byla mrháním prostředky. Obrátili jsme se proto na starostu střediskové obce Březno Zdeňka Valentu s doporučením, aby cenný barokní kříž byl umístěn na důstojném místě v obci. Díky jeho pochopení obec na vlastní náklady převezla zbytky pomníku, zadala jeho restaurování ak. sochaři Jaroslavu Jelínkovi a umístila zrestaurovaný kříž v parčíku ve středu obce. Po více než šedesáti letech se tak podařilo vzácný, raně barokní kříž zachránit před zkázou.

Na slavnostním odhalení se sešli všichni, kdo na tom měli podíl. Rodina paní Enderové především, starosta Zdeněk Valenta s členy zastupitelstva, pracovníci Oblastního muzea v Chomutově, ředitel kanceláře SDL P. Barton, zástupci spolkového shromáždění SDL pan a paní Hellerovi, zástupci chomutovských organizací německé menšiny, a navzdory neustávajícímu dešti početní návštěvníci z Chomutova a Března. Po krátkých vystoupeních hostů a poděkování, které jménem rodiny pronesla paní Gerlinde Enderová, byl kříž vysvěcen chomutovským farářem P. Hegerem. Slavnostní část aktu pak ukončila tichá modlitba. Řečníci shodně vyzdvihli, že byl překročen hluboký příkop neporozumění a položen základ budoucím česko-německým vztahům obyvatel. Díky kříži jako symbolu odpuštění a smíření bylo navázáno nové pouto mezi historií a současností, založené na nepřerušené lásce bývalých i současných obyvatel k domovu.

To dokládala i diskuze zástupců obce i hostů na společném posezení, vyjadřující touhu po nezkresleném poznání historie obce a osudů jejích obyvatel ve 20. století a přímých kontaktech mezi lidmi v budoucnu. Podporu takovému úsilí obce slíbilo jak chomutovské muzeum, tak pražské zastoupení sudetoněmeckého krajanského sdružení. Ostatně, právě to je smyslem činnosti obou institucí.

Stanislav Děd

publikace

Sborník Literární archiv PNP připomenul 100. výročí narození Felixe Vodičky

Sborník Literární archiv PNP prezentuje vědeckou a odbornou činnost muzea české literatury – Památníku národního písemnictví. Jeho základ tvoří literárně vědné studie, edice a zprávy o činnosti literárního archivu. Materiály převážně čerpají z bohatých sbírek muzea. Důležitým zdrojem nových poznatků jsou například dosud netištěné rukopisy, korespondence spisovatelů a také obrazová a literární ikonografie. Sborník vychází od roku 1966 jednou ročně v nákladu čtyři sta kusů a jeho rozsah se pohybuje okolo 350–400 stran.

Z minulých čísel lze připomenout č. 40 „Legie a múzy“ (K historii československých zahraničních vojsk v letech 1914–1920) s podnětným textem Martina Kučery, vymezujícím pojem „legionářská literatura“ nebo s příspěvkem Alexandra Hejla „Legionářská literatura autorů bojujících v Rusku“, se vzácnými fotografiemi z archivu poručíka ruských legií Jana Hejla. Sborník z roku 2007 nese název „Múzy na cestách“, s podtitulem „Ohlasy z cest do ciziny v dílech českých spisovatelů“. Ročenka „Spisovatelé, společnost a noviny v proměnách doby“ (č. 38) připomenula 150. výročí úmrtí Karla Havlíčka. Mimo jiné jsou zde i statě o svobodě tisku, cenzuře a vývoji naší novodobé publicistiky. Sešit „Česká literární kritika 20. století“ (2006) se zabývá odkazem Václava Černého, našeho významného literárního teoretika a historika, v rámci jeho stého výročí narození.

Počátkem roku 2010 vyšel sborník „Česká moderní literární věda 20. století“ (č. 41), věnovaný stému výročí narození předního představitele novodobé české literární vědy Felixe Vodičky (1909–1974). Vodička patřil k těm vědeckým osobnostem, které nejvíce přispěly k specifickému rozvoji českého literárního strukturalismu. V oblasti literatury navázal na estetickou koncepci Jana Mukařovského. Zdůrazňoval moderní vývojová hlediska poetiky, ale i důležitost zachování kulturních tradic pro celkové postižení vnitřní dynamiky literární struktury. Umělecké dílo pojímal v souvislostech konkrétních sociálních proměn. Je zde uveřejněna dosud nepublikovaná Vodičkova studie „Dějiny literatury jsou zrcadlem národní individuality“, zabývající se vývojem české literární vědy až do 40. let minulého století. Úvodní stať k vydání edičně připravila Kateřina Bláhová. Vymezení pojmu „modernost“ se věnuje Aleš Haman v synteticky pojaté stati „Poznámky k Vodičkově pojetí modernosti“. Autoři Ondřej Sládek, Tomáš Kubíček a Marie Kubínová rozebírají Pražskou lingvistickou školu a český strukturalismus v kontextu díla Felixe Vodičky.

Dále je zde zmíněna Vodičkova textologická činnost a jeho podíl na tvorbě školních učebnic (Jaroslava Janáčková, Jaroslava Hrabáková). Ladislav Soldán objasňuje názory Jana Strakoše na aplikaci teorie tzv. „čisté poezie“ z 30. let minulého století. Příspěvek Aleny Macurové „Básník, dívka, architekt – a ti druzí“ přináší zamyšlení nad nerudovskými ohlasy v soudobé literatuře ve vztahu k Vodičkovým lingvistickým studiím. Sborník je obohacen vzpomínkami z pera Vodičkových spolupracovníků: Ludmily Budagové, Miloše Tomčíka a Cyrila Krause a doplněn rozsáhlým fotografickým souborem z jeho soukromého archivu. Nalezneme zde snímky dokládající jeho kontakty s významnými osobnostmi doby, jako byl např. Roman Jakobson nebo Jan Mukařovský. Pozoruhodné jsou dnes již historické fotografie z otevření Památníku národního písemnictví v roce 1953, kde na jednom z dokumentárních snímků je Felix Vodička zachycen s tehdejším prezidentem Československa Antonínem Zápotockým při prohlídce expozice.

Jarmila Schreiberová

pozvánky na výstavy

Karel Hynek Mácha 1810–2010
Dvě století české kultury s Máchou
Památník národního písemnictví – Hvězda
30. červen – 31. říjen 2010

Letos v listopadu uplyne dvě stě let od narození nejvýznačnějšího představitele romantismu v české literatuře – básníka a prozaika Karla Hynka Máchy. Výstavu nazvanou „Karel Hynek Mácha 1810–2010 (Dvě století české kultury s Máchou)“ připravil Památník národního písemnictví do prostor letohrádku Hvězda. Výstava se koná jako největší akce v rámci celonárodního projektu „Rok Karla Hynka Máchy“, k vidění zde bude do 31. října 2010.

Od roku 1836, kdy vlastním nákladem autora vyšla lyrickoepická básnická povídka Máj, není jediné literární generace nebo literárněvědné školy, která by se s Máchou nemusela svým způsobem vyrovnat. Z proskribovaného spisovatele se během několika desetiletí stala jedna ze základních položek českého literárního kánonu a české kulturní paměti.

Expozice představuje Máchovu výjimečnou osobnost, jeho dílo i „další život“ jeho díla a mýtu nejen kopiemi originálních archivních materiálů, knižními vydáními a fotografiemi ze sbírky PNP, ale i z Knihovny Národního muzea a originálními výtvarnými díly z 19. a 20. století zapůjčenými Národní galerií, Severočeskou galerií výtvarného umění v Litoměřicích a Západočeskou galerií v Plzni.

Výstavu její autoři, literární historikové Dalibor Tureček, Veronika Faktorová (z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích) a Růžena Hamanová (z Památníku národního písemnictví) rozdělili do pěti částí: Máchův život, Máchovo dílo, Výtvarný romantismus v českém kontextu Máchovy doby, Máchovské inspirace v umění a Máchův mýtus a kult.

Atypický výstavní prostor, který letohrádek Hvězda poskytuje, je ozvučen ukázkami recitací Máchova Máje v podání předních českých herců a hudebními skladbami inspirovanými Máchovými verši získanými z archivu Českého rozhlasu. Prostřednictvím audio zařízení si mohou návštěvníci dále poslechnout například Vítězslava Nezvala, jak recituje jednu ze svých Máchovských variací nebo kritika F. X. Šaldu. V části věnované Máchovu kultu je promítán dokument z Máchova druhého pohřbu na pražském Vyšehradě v roce 1939 a zfilmovaná Máchova novela Cikáni z roku 1921 z fondů Národního filmového archivu.

K výstavě vydal PNP katalog se studiemi scenáristů výstavy – Dalibora Turečka a Veroniky Faktorové, doplněný o bibliografii překladů Máchových děl, máchovskou filmografii, soupisem máchovských zhudebnění z fondů Českého rozhlasu a seznamem vystavených exponátů.

Nad projektem „Rok K. H. Máchy" převzali záštitu prezident republiky, ministr kultury, Česká komise pro UNESCO a řada dalších politických a kulturních představitelů České republiky. Památník národního písemnictví výstavu realizuje za finanční podpory MK ČR a Pražské plynárenské, a. s. V rámci výstavy se v měsíci září a říjnu uskuteční doprovodné pořady.

Vladimíra Hoštová

Minorité v Krnově

MIKS – Městské muzeum v Krnově
6. srpen 2010 – 27. únor 2011

Městské muzeum v Krnově připravilo pro své návštěvníky novou dlouhodobou expozici. Absenci stálé expozice o historii města Krnova chtějí muzejní pracovníci řešit kratšími a méně obsáhlými tematickými expozicemi, které budou mapovat různá odbobí či oblasti krnovských dějin. V pátek 6. srpna. 2010 se tak otevřela první a snad nikoliv poslední z těchto expozic s názvem „Minorité v Krnově".

Stalo se tak po více než rok trvajících přípravách od chvíle, kdy poprvé padl návrh na uspořádání výstavy zaměřené na působení církevního řádu Minoritů ve městě Krnov. Příprava a samotná realizace expozice by nebyla možná bez značného přispění konventu Minoritů v Krnově. Prostřednictvím zapůjčených uměleckých a liturgických předmětů z majetku řádu se mohou návštěvníci názorně seznámit nejen s historií řádu jako takového, ale i s uměleckým přínosem v minulých staletích v oblasti Krnovska. Mnohé liturgické a umělecké předměty jsou veřejnosti prezentovány vůbec poprvé ve své historii.

Expozice je rozdělena do čtyř tématických okruhů. První návštěvníkům stručně představí minoritský řád jako takový, kdy a kde vznikl a co je jeho posláním. Druhý okruh pak již přiblíží historii této kongregace v českých zemích i v Krnově samotném. Z historie řádu v českých zemích a Krnově plynule přejde expozice do třetí části obeznamující se stavitelskou činností řádu v Krnově. Závěrečná část představí minority nikoliv pouze jako vzdělance, ale také jako šiřitele kultury v Krnově a blízkém okolí, především v onom kdysi historiografií i literaturou zavrhovaném pobělohorském období „temna."

Historie minoritského řádu v Krnově a jeho působení v tomto městě na česko-polském pomezí zaručeně upoutá nejen návštěvníky ze samotného Krnova, jsme si však jisti, že i těm, kteří k nám přijedou z jiných měst či dokonce z jiného kraje, můžeme nabídnout zajímavý a poučný zážitek. Vzácné rukopisy a tisky, obřadní roucha, liturgické předměty, portréty představených řádu, obrazy svatých či plastika Pieta z přelomu 16. a 17. století, to vše jsou artefakty, které stojí za to si prohlédnout. Koneckonců, už samotná existence minoritského kláštera v Krnově, v současnosti jednoho z pouhých pěti v celé České republice, je svým způsobem unikátem.

Ivana Zajícová a Alexandr Michl-Bernard

Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky 4/2010

Toto číslo vychází 13. srpna 2010. Náklad 1000 ks.
Periodicita šestkrát ročně. Periodikum je registrováno MK ČR reg. č. 8331, ISSN 1213-2152
Vydává AMG s finanční podporou Ministerstva kultury ČR.

Adresa redakce:
Asociace muzeí a galerií České republiky,
Jindřišská 901/5, II. schodiště, 110 00 Praha 1 – Nové Město
Tel.: + 420 224 210 037-9; F: +420 224 210 047.
E-mail: vestnik@cz-museums.cz; URL: http://www.cz-museums.cz
Uzávěrka příštího čísla 22.9.2010

Redakční rada:
Milena Burdychová, Eva Dittertová, Hana Dvořáková, Zdeněk Freisleben, Hana Garncarzová, Jana Hutníková, Václav Mílek, Petr Velemínský, Jiří Žalman.

Redakce: Malvína Brychová
Autor grafické předlohy: Martin Pálka
Grafická realizace Věstníku AMG: Malvína Brychová
Fotografie na obálce: Muzeum Korměřížska

Asociace muzeí a galerií České republiky
ve spolupráci

s **Mendelovým muzeem MU**
a **oddělením muzeologie** Ústavu archeologie a muzeologie
Filozofické fakulty Masarykovy univerzity
s finanční podporou **Ministerstva kultury České republiky**

pořádá VI. celorepublikové kolokvium na aktuální téma
českého muzejnictví

při příležitosti 20. výročí vzniku
největšího profesního svazu sbírkotvorných institucí a osob
činných v oboru muzejnictví

Muzea, autorský zákon a digitalizace

2.– 3. listopadu 2010, Brno, Sál Břetislava Bakaly, Žerotínovo nám. 6

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

stalo se již tradicí, že Asociace muzeí a galerií České republiky připravuje v Brně na podzimní dny tématicky ucelenou konferenci – kolokvium na aktuální téma českého muzejnictví. V letošním roce jsme se rozhodli jeden z bloků kolokvia věnovat oblasti **autorských práv** a povinnostem, vyplývajícím z této normy muzeím a galeriím v České republice, také v návaznosti na změny, které probíhají a připravují se na celoevropské úrovni a souvisejí zejména s **problematikou digitalizace** kulturního dědictví a následným zveřejňováním digitalizovaných dat. Digitalizaci, jednomu z nejvíce skloňovaných témat současnosti, by měl být věnován další blok konference také v souvislosti s přípravou Národní strategie digitalizace kulturního obsahu a potřebou vzniku společných standardů pro tuto specifickou oblast muzejní činnosti. Kolokvium se uskuteční u příležitosti významného výročí vzniku Asociace muzeí a galerií České republiky, která 11. května 2010 oslavila již 20 let svého trvání, a jeden z konferenčních bloků bychom tak chtěli věnovat zhodnocení uplynulého období činnosti AMG a výhledu do budoucna.

Vycházíme z osvědčené praxe z minulých let, a proto Vás oslovujeme nyní – ve fázi programové přípravy – abyste **Vy sami určili obsahovou náplň našeho setkání.** Chceme, aby pro Vás účast na kolokviu byla maximálně efektivní, aby reagovala přímo na Vaše otázky a potřeby. Žádáme Vás tedy, abyste zároveň s přihláškou v rámci prvního cirkuláře kolokvia uvedli alespoň dvě otázky nebo tématické okruhy, které jsou pro Vás v této problematice aktuální, o nichž byste chtěli diskutovat, nebo cítíte potřebu o nich načerpat chybějící informace.

Ubytování je pro Vás zajištěno v Hotelu Slavia v ceně 500,- Kč / za osobu a noc na dvoulůžkovém pokoji se snídaní; samostatný pokoj v ceně 900,- Kč / za noc (http://www.slaviabrno.cz). Ubytování si prosím **zajistěte sami** v hotelu. Kontakt: Mgr. Jana Neumannová, e-mail: recepce@slaviahotel.cz, tel.: +420 542 215 080.

Účastnické poplatky na kolokviu „Muzeum, autorský zákon a digitalizace" (2.–3. listopadu 2010)

Přihlášky poslané	**Základní výše**	**Pro členy AMG** (základní sleva 15%)
po 30. září 2010	800 Kč	680 Kč
do 30. září 2010 (sleva 15 %)	680 Kč	580 Kč
!!! prodlouženo !!! do 31. srpna 2010 (sleva 25 %)	600 Kč	500 Kč

Účastnické poplatky budou vybírány při prezenci a zahrnují náklady na organizační zajištění kolokvia, materiály pro účastníky, pohoštění v rámci prvního i druhého jednacího dne a raut na společenském večeru. Cestovné a ubytování si hradí účastníci kolokvia sami. Námi vyžádaní lektoři účastnický poplatek nehradí.

K vystoupení se mohou přihlásit zájemci s příspěvkem v rozsahu max. 20 min. Přednášející touto cestou žádáme o dodání názvu přednášky, stručných tezí příspěvku a profesního životopisu. Podrobný program s organizačními pokyny bude účastníkům rozeslán po uzávěrce II. cirkuláře.

Přihlášky zasílejte sekretariátu AMG na adresu:
Asociace muzeí a galerií České republiky,
Jindřišská 901/5, II. schodiště, 110 00 Praha 1 – Nové Město,
tel. +420 224 210 037-9, fax +420 224 210 047, e-mail: amg@cz-museums.cz
Uzávěrka přihlášek I. cirkuláře je prodloužena do 31. srpna 2010!

Český komitét Modrého štítu

ve spolupráci

s Národním muzeem

pořádá seminář

Falza na českém uměleckém a starožitnickém trhu

Konferenční sál Národního muzea – nová budova
Praha 1, Vinohradská 1

14. října 2010

Program semináře:

8.30–9.30	**Registrace účastníků semináře** (foyer konferenčního sálu)
9.30–9.35	**Uvítání účastníků semináře** – PhDr. Michal Lukeš, Ph.D. / generální ředitel Národního muzea a PhDr. Jana Součková, DrSc. / koordinátorka Českého komitétu Modrého štítu
9.35–10.00	**Analýzy uměleckých předmětů ve znalecké činnosti Kriminalistického ústavu Praha (KUP)** – RNDr. Marek Kotrlý, KUP
10.00–10.30	**Zajímavé případy KUP v oblasti ochrany kulturního dědictví** – Mgr. Ivana Turková, KUP
10.30–11.00	**Materiálový průzkum v souvislosti s posouzením pravosti uměleckého díla** – Ing. Ivana Kopecká, NTM
11.00–11.30	**Zásahy Václava Hanky do Rukopisu královédvorského** – PhDr. Lubomír Sršeň, NM
11.30–12.00	**Listinná falza historiografa Antonína Bočka** – PhDr. Ivan Štarha, Moravský zemský archiv
12.00–12.30	**Falza archiválií jako předmět obchodování** – Bořivoj Indra, prom. hist.
12.30–13.00	**Diskuse**
13.00–13.30	**Polední přestávka**
13.30–14.00	**Sfragistická falza v Archivu Národního muzea** – PhDr. Vladimír Růžek, MV ČR
14.00–14.30	**Falza v souborech nizozemského umění v zámeckých obrazárnách** – Doc. PhDr. Marie Mžyková, CSc., NPÚ
14.30–15.00	**Několik poznámek k problematice falz výtvarných děl 2. pol. 19. a 20. století na uměleckém a starožitnickém trhu** – PhDr. Miloslav Vlk, Středočeské muzeum v Roztokách
15.00–15.30	**Falza čínskýma očima** – PhDr. Helena Honcoopová, NG
15.30–16.00	**Padělky předmětů sběratelského zájmu v oboru filatelie (s použitím odcizených archiválií**)– JUDr. Ing. František Beneš, CSc, soudní znalec
16.00–16.30	**Nové jako staré – příspěvek k problematice falz a replik v oblasti uměleckého řemesla** – PhDr. Jan Schöttner, Ph.D., UPM
16.30–17.00	**Napodobeniny drahých kamenů** – Petra Burdová, p. g., NM
17.00–17.30	**Diskuse – Závěr semináře**

Po ukončení semináře bude pro zájemce uspořádána prohlídka nové budovy NM. Prosíme v přihlášce semináře vyznačit případnou účast.

Účast na semináři je možná po vyplnění registračního formuláře na adrese: http://skip.nkp.cz/odbCKMSfalza.htm nejpozději do **4. října 2010**.
Registrační poplatek ve výši 200,- Kč bude vybírán při prezenci.
Dotazy adresujte na e-mail: bedriska.stepanova@nkp.cz